

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

POSTER
HEDİYELİ

POST

SAYI 88
TEMMUZ 2020
FİYAT 10 TL
KURUCU HANCI K. K.

SEVİYORUM

BİLMEM ANLATABİLİYOR MUYUM?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

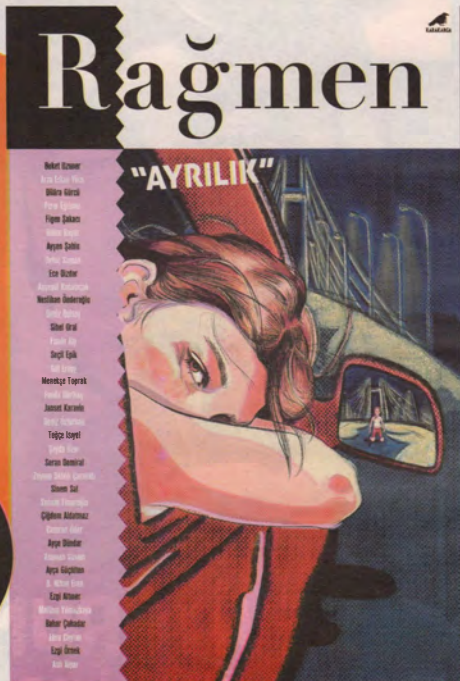
İNSAN OKUYAR ANAR | TÜRKİYE SÖZÜ | ÇİFT YÖZÜ | İLKAY YILDIZ | EMREKİN KÖRER | ÖZKAN KÖRER | İLYAS BİLİR | YALIN ALPAY | ÖNEM SİL
ALİ LİDAR | PELİN BATO | DAVUT RUCİ | RASİM ÖZTEKİN | DEVİN ÖZGÜR ÇINAR | RUHİ SAİR | YILDAN ATASEVER | M.K. PERKİN | ELİF TÜRKÜLAREZ | NESİM YETİK | GÜVEN ERKİN ERKAL | KANAN ÇAYDAMLİ
İLHAMİ ALGÖR | ÖNÜR ÜZEL | ERTUĞRUL MAVİOĞLU | İLKAY YILDIZ | DÜNDAR HIZAL | ORHAN BAHTİYAR | SEZEN ÖZYILDIZ | LEVENT GÖNÇER | ALİ MERT ALAN | OSMAN PALABYIK | HAKAN KARATAŞ | REYHAT

Anne olunca annesini anlamayanların, hayatta hiç kimse için vazgeçilmez olamayanların, psikoloğa gitmek için para biriktirenlerin, ayrılma bozukluğu hastalığından muzdarip olup kimseden ayrılamayanların, parçalanmış ailelerin nadir kahramanlarının hikâyeleri... Burada.

RAĞMEN

YENİ
SAYISIYLA
KİTAP
SATAN
HER
YERDE!

*Rağmen'in
bu sayısının telif geliri,
erkek şiddetinin hayattan
kopardığı Aysegül
Aktürk'ün biricik kızına
bağışlanacaktır.
Emanetimizdir,
yanında olacağız.*

Bir daha dünyaya gelsem
gene aynı yollardan
yürüyeceğimi biliyorum...
Hepimiz hayallerimizin
kurbanıyız. (Gönül Yarası)

Yaz kızım... 200 torba çimento,
20 kamyon çakıl, 15 tane kapı...
(Ne Olacak Şimdi?)

Señer
Señ

Küçük bir kaza oldu galiba.
(Gülen Gözler)

Seni hiç sevmedim sütoğlan.
Babanı da sevmedim zaten.
(Süt Kardeşler)

Ben bu yaz nerdeydim?
(Hababam Sınırı)

Ne demek Şakir!
(Çiçek Abbas)

Evet, yaptım ama hele bi sor
niye yaptım? (Banker Bilo)

Ulan gavatlar bir oyu siz verdiniz de
benim oy nereye gitti? (Züğürt Ağa)

Beni hapiste vurdular Keje, ölmedim.
Hastalandım bir ciğerimi orda bıraktım
gene ölmedim. Çok dövdüler beni
kan kustum ama ölmedim. Yaşadım.
Seni bir kez daha görebilmek için
yaşadım. (Eşkiya)

Birden karşımda bir aslan,
10 metre... (Neşeli Günler)

O BİR SANAT YELPAZESİ, BİR FİLM DEHASIDIR (TÜRKÂN ŞORAY)

Şener Şen'i anlatmam gerekirse yalnızca şunu söylerim: Dev bir aktör! Uzunsoze gerek yok, kaldı ki uzun sözlerle küçükkadam anlatılır. Büyükadam, bir kelimeyle anlatılabilir: Aktör! Yeterli mi, yeterli! Şener Şen'in aktörlüğü, benim gözümde gökkuşağı ve bir yıldız yeniden doğuşu gibidir; eskimez ve hep canlı. Yeyahut bir insanın kendini ispat etmesi, ben de varım diyebilmesi gibidir. O, an gelir Eşkiya Baran, an gelir Vecihi, an gelir Badi Ekren, an gelir Ali Yıldar ve an gelir Şakir, Muhsin, Ferhan ve birçoğudur. Oyunculuk da bu değildir zaten! O bir sanat yelpazesi, bir film dehasıdır... Canım benim, kymetli dostum sahne ışıkları hiç sönmessin! ❀

ONUN SAYESİNDE YALNIZLIĞI HIÇ HİSSETMEDİM (İLİYAS SALMAN)

Kırk yıldır sahnelerdeyim. Pek çok dostum oldu; bazıları zamana, bazıları ölüme yenik düştü. Cahit Sitkî'nin dediği gibi "Hayata beraber başladığımız dostlarla da yollar ayrıldı; bir bir; gittikçe artıyor yalnızlığımız." Ama ben bu sektörde de bu dünyada da kendimi tek bir an yalnız hissetmediysem, Şener bunun en önemli nedenlerinden biridir. Şener Şen'in ne denli büyük bir oyuncu olduğunu anlamak için filmlerini izlemeye bile gerek yoktur. Dost medislerinde Şener'i anlarmız anlatırken dinleseniz ne demek istediğini anlarsınız. Çünkü o masada Şener'in oynuluğunun sınırsızlığını görebilirsiniz. Şener Şen, tüm büyük ve aydın sanatçılar gibi toplumunun yaşadığı sorunlara karşı da kayıtsız değildir. Faşizmi anlatan 'Zen'in Mutfağı' oyununu çok manidar bir zamanda sergilediler. Bence bu, alışkanacak bir sanatçı duruşudur. Benim can dostum, elini layık olanlar öpsün. ❀

HAYALERİMİN BAŞROLÜ KARŞIMDAYDI (RUHİ SARİ)

Şener Şen ile aynı sette olma ihtimali, yanında çiraklıkyağı çocukluk kahramanına dokunabilme şansı benim için rüya gibi bir deneyimdi. Usta, hoca, ne derseni zedeysin benim için ifadeettiği şeyi karşılayan kelimeyi bulamazsınız. Düşünsenize, büyükren izlediginiz ve hayallerinizin başrollerinden birவர் karşınızda. Gözlerine bakarak oynamak, set aralarında sesinden anılar dinlemek oyunculuğun serüveninin en özel dönüm noktalarından biriydi. Onunla karşılaşırken çok şey öğrendim. Hem çalıtım hem de hayatının en güzel ders niteliğindeki setiydi Kabadayı. Şette yeni geldiğinde abi yeni geldiğinde küçüçük bir çocuk ama hep heyecanlı, disiplinli ve en önemlisi çok çalışkan. Hayatın dokunması için teşekkürler Şener Abi... ❀

ŞENER ABİ İLE İLK PROVA (DEVİR ÖZGÜR ÇINAR)

Prova yapacak deviriyordık, diyorum. Ama ilk provanın Şener Abi ile yapacağımı biliyordum. İkizim karışıklı, yan yana... Onu görünce içimden Allaha dua ediyordum. Lütfen ne kadar beceriksiz olduğumu ilk seferinde anlamasın diyorum. Az konuşur, az hareket eder, sadece nefes alırsam belki yitiririz diye düşünüyordum. Çünkü bu anı mahvetmek istemiyordum. Şener Abi sorular soruyor. Ona cevap veriyordum ama sadece hızlı hızlı nefes alışıvımsı duyuyordum. Nefesimi düzene sokmaya çalıştıkça hafiftenbaşımı diyor. Çok heyecanlı olduğumu, normal halimin böyle olmadığını kendisine söyleyeyim diyorum. Ama söylersem bu kez de gözüme girememek korkuyordum. Şener Abi durumum ciddiyetini fark ediyor ve bana "Heyecanlısın, değil mi?" diye soruyor. "Evet! Hem de çok" diye cözülüyordum. O an keşke yanımda bir okşiyen tüpü getirseydim diye düşünüyordum. "Ben de çok heyecanlıyım, ben de senin gibi ne yapacağımı hiç bilmiyorum" diyor Şener Abi. Bu cümle neon ışıklarıyla yanıp sönüyor kafamda. Bu an arkadaşlaştıma anlattığım hayal ediyordum. Şener Abi ile tanışalı 20 yıldan fazla zaman geçti. Etrafımda yaşıttım ya da benden küçük pek çok şeyi bildiğini iddia eden bir sürü sıkıcı insan gördüm. Bir de onların yanında Şener Abi'nin muhteşem kariyerinin konforuna sırtını hiç yaslamadan, sıfır noktasına yakın bir yerlerde durmayı tercih ettiğini gördüm. Onunla tanıştığım gün, onun bu özelliğine hayran olmuştum ve bu gün de hâlâ kendisine hayranlığım devam ediyor. ❀

KAN VE GÜL VE ŞENER ŞEN (İSKENDER DOĞAN)

Gülen Gözler filmindeki Şener Şen'in Kan ve Gül performansını hayranıyım. Şener Abi'yleher karşılaştığımda bilhassa hep vurgularım, çok da güzel oynamıştır. O zaman Ali Kocatepe beni aradı, dedi ki, "Filimde böyle bir şey yapmayı düşünüyorum ne diyorsun?" "Çok güzel fikir" dedim. Bundan büyük bir şeref olabilir mi ya. Bunlar çok büyük hatıralar. Hayatın büyük tesellileridir bunlar. ❀

HER DEVİRİN SANATÇISI (RAŞİM ÖZTEKİN)

Asılma bakacak olursanız, başlık çok kinayeli. Her devrin insanı olmak başka, sanatçı olmak başka. Her devrin sanatçısı olmak, her yılı yeniden yakalamak ve sürekli kendini güncel tutmak demektir. Tıpkı Şener Abi'ninyaptığı gibi... Şener Şen'inadından ilksöz ettirdiği film "Hababam Sınıfı'dır. 1975 yılında üstat Ertem Eğilmez'in çektiği 'Hababam Sınıfı' filmi ile Şener Abi'ni tanıdım. O zamandan günümüze kadar Şener Şen filmlerine baktığımda, her filminde oyunculuğuna bir şeyler kattığını görürsünüz. Sürekli öğrenmiştir, öğrenildiği de bize yansıtmıştır. Bu nedenle Şener Şen'in oynadığı her filmde seyretmeye isteği uyandırır. Konusuna, yönetmenine ve yazınara bakmadan hemen izlemek isterim onun filmini. Ve en güzeli, Şener Abi'nin her aktımda bir değişikliği, bir sürpriz sizi bekliyor. Bir oyuncunun kamera arkasından da çok önemlisi, oyuncunun dünyaya bakışı ve duruşunu gözlemlemektir. Onunla 'Kabadayı' filminde beraber oynadık ve ben ustaya oynamaktan büyük keyif aldım. Üstâd, disipliniyle, sakallarıyla, davranış biçimleriyle bana daima örnek olmuştur. Şener Şen, bana göre Türk sinemasının idollerinden biridir. Böyle bir ustaya aynı filmde oynamak, aynı molada "Yeni bir devir için teşekkürler Şener Abi..." sesini duymak benim için büyük onurdur. Teşekkürler Şener Abi... ❀

ORHAN
BAHTİYAR

Aslında onu hepimiz farkında olmadan Şener Şen'in "Gülen Gözler" filminde canlandırdığı Pilot Vecihi rolüyle tanındık ve çok sevdik. Ona ve kendine olan inancına çok güldük ama hiç takdir etmedik.

VECİHİ HÜRKUŞ 16 TEMMUZ 1969

Gülen Gözler filminde herkes kahkalarla gülerken bir çocuk usula aşılayarak tek ediyordu sinemayı. 'Benim dedem böyle bir değildi' diyor, bir anda burnunu silip bir yandan da ağlamanın ardındaki istemsiiz iç çekişlere hakim olmayı çıkarıyor. Bu çocuk Vecihi Hürkuş'un torunu Al Şarman'dan başkası değildi. Belkide bu güzel film, hepimizin anılarında edindiği yeri edinmiş küçük çocuğunuzdın. Ama ruhunda bıraktığı yara hâlâ kapanmış değildir.

Bu yazıda Vecihi Hürkuş'un kim olduğunu uzun uzun anlatmayaacağım. Zira internette yapacağınız küçük bir araştırmayla onun ilgili ziyadesiyle bilgi önünüzde gelecektir. Bir romancıya her zaman hikayeler bilginde daha cazip gelir. Bu sebeple Vecihi Hürkuş'ile ilgili sıradan bilgiler vermek yerine, onu Hürkuş yapan hikayelerinden bahsedecek; onun ruhu ve özünü tam manasıyla hissettirmeye çalışacağım.

1917 yılında Kafkas Cephesi'nde görev yaparken uçağı düşürülen ve tutuk edilen Vecihi Bey, "yanları yurur" olarak da bilinen ve Hazar Denizi'nde bulunan Nargin Adası'na gönderilir. Oysa vardıgı andı itı baren aklında tek bir şey vardır bu inatçı adamın: Kaçmak! Birçok deneme yapar ama hepsi başarısız olur. En sonunda canına tak eder ve jubat soğuşuna aldrından atar kendini suya. On dört saat yüzdükten sonra İran'da karaya çıkar ve dört bayır yürüyerek iki buçuk ayda yurda geri dönmeyi başarır. Döndüğünde, Anadolu'ya geçerek Kurtuluş Savaşı'na katılma planları yapmaya başlar. Birkaç arkadaşıyla birlikte İngilizler tarafından parçalanmış olan tayyareleri toplayarak üç tayyare yaparlar. Ancak bir pistleri yoktur. Vecihi, zelazsıya farkını ortaya koyar ve hemen bir futbol takımı kururlar. Formaları Vecihi Bey'in annesi Nuri Hanım dıdır. Her gün topkay sahası gıkılır ve imdınan altıdınalardan engelleri düzeltilir. Her şey yolunda gitmektedir. Ancak esnafla olan borçları içi bozar. Birkaç esnaf bir araya gelerek Vecihi ve arkadaşlarının borçtakip kaçakçılardan edinsiyse onları İngilizlere ispiyonlar. Planları suya düşmüş olsa da yılmaz Vecihi İngilizlerin

izmit'e götürdüğü idam mahkumlarının arasına karışarak Anadolu'ya geçmeyi ve oradan da Mustafa Kemal Paşa'nın yanına gitmeyi başarır.

1922 yazında bir keşif uçuşu esnasında Yunanların en meşhur pilotuyla karşılaşır Afyon üzerinde. Vecihi, Brequet model hantal ve havalanması bilemlecece sayılan birhurdayı uçurmaktadır. Yunanpilot ise son model bir Havilland av tayyaresi kullanmaktadır. Kaçıpma siddetli olur. Öyle siddetli ve heybetli bir karşılaşmadır ki aşağıda birbirinin canını almak için kıyaslaya uğraşan Türk ve Yunan piyadesidihı ellerini tetikten çıkar ve alınıu götürür. Herdıkı cengil güneşten rahatsız olmadan izleyebilmek için, bu pilot on manevralarla er meydanaıa yeni çıkmış iki pehlivan g'bi birbirini dener önce. Sıra mermi sıkıyaya geldiğinde Vecihi'den ses çıkmaz. Makineli tüfeği tek fişek atmadan bozulmuştur. Durumu fark eden Yunan daha acımasızca saldırıyaya başlar. Yaptığı, ağaca bağlanmış bir geğiyi vurmak gı bidir adeta. Ancak Vecihi direnir. İkisaate yakın sürer hava çarpışması. En sonunda Yunan pilotun da tüfekleri susar. Mermisi bitmiştir. 1200 civarı mermi harcamış ve Vecihi'yi düşürmemiştir. Yunan pilotun çaresizlik içindegini dönerken tüfeklerini yumrukladığını görür Vecihi. Bu ağır çarpışma sonunda yer indiginde tayyaresinde tek bir mermi deliği bile yoktur. Tek kay b, iki saatçiginde yaklaşıp dört kilodur.

Savaş bittikten sonra en büyük hayalinin peşinden koşmaya başlar Vecihi. Kadıköy Osmanağadıkı Keresteciler Çarşısı'nda bir dükkânın üstkatını kiralar. İlk Türk tayyaresini burada imal edecektir. Tayyareyi parçalar halinde imal eder. Tayyare bitmiştir bitmesine ama Vecihi'yi büyük bir sorun daha beklemektedir. Ev sahibine hissettirmeden tayyaresini alını dışarı çıkartacaktır. Arkadaşlarına biraz para verir ve ev sahibine yemeğe götürmelerini ister. Gece vakti duvarı yarakar tayyaresinin parçalarını bir kamyonu yükler ve yineaynı gece ev sahibi farkına varmadan yiktığı duvarın

tekrar örür. Artık geriye sadecetayyaresinin parçalarını birleştirmekalmıştır.

Vecihi Bey, 1931 yılında Kadıköy'de yaptığı tayyaresiyle Ankara'ya uçar. Amacı tayyaresi için gerekli olan uçuşay uygunluk belgelerinalımadır. Fakat Türk yetkililer böyle bir belge vermek için gerekli bilgi ve teçhizatın olmadığını söyler. Bunun üzerine Vecihi Bey tayyaresine atlar ve Çekoslovakıya ya gitmek için çağıştır motorunu. Ancak belgeleri olmadığı için uçuşasına izin verilmeyen tayyaresini parçaları ayrıarak Çekoslovakıya götürüp orada monte etmek zorunda kalacaktır. Gerekli test uçuşlarıyapılır. Tayyaresi performansıyla Çekleri kendine hayran bırakmıştır. Ancak yine de belgeleri verilmez. Sebebi, evraklarının Türkçe olmıdır. Vecihi yazmaz. Evraklarını bir arkadaşısı ile birlikte Çek dilineceviri ve trenleayrıldıgıievine tayyaresiyle döner.

Küçük kız teyzesinin kucağında, Vecihi'nin tayyaresinde uçmaktadır. Bursa'ya kadar gider ve dönerler. Dönüşte de Vecihi, küçük kıza çatıdaki topunu gösterir.

Yıl 1935. Kadıköy Kurbâğalderne kenarı. Minik bir kız çocuğı, teyzesinin gözetimindeağabeyile top oynamaktadır. Haylazağabey topa öyle bir vurur ki, top orada bulunan Vecihi Bey'in tayyare hangarlarından birininadına gider. Küçük kız aşılayarak topunu Vecihi'den geri ister. Vecihi'nin cevabı nettir: "Sana topunu geri veremem. Ama isterseniz onu sana gösterebilirim". Bu sözlerin sarfından on dakikasonra küçük kız teyzesinin kucağında, Vecihi'nin tayyaresinde uçmaktadır. Bursa'ya kadar gider ve dönerler. Dönüşte de Vecihi, küçük kıza çatıdaki topunu gösterir. Küçük birkızın ruhuıa hayatı boyunca unutamayacağı çok özel izler bırakır.

Eline geçen her fırsatı değerlendiren uçmak için. Öyle ki masasında çıkışken birdüğüne davet edildiğini hatırlar. Ancak davetiye'yi kaybetmiştir. Aklında tek kalan düşüñün Enkereköy dolaylarında olduğudur. İşte fırsat! Atar tayyaresine, havadan kır düşüğünü arave bulur. Düşün her zaman olduğı gı bu onun için sadece bir bahanedir.

16 Temmuz 1969... Tüm insanlğın gözü, Ay'a ayak basmak üzere yola çıkan astronotları taşıyan Apollo 11'in fırlatılğına kilitlenmişken, birkaç kişi toprağı bakmaktadır. Vecihi Hürkuş bedenini toprağı altına, ruhuıa Apollo 11'ile birlikte Ay'a yollamıştır, kıymet bilmezligi ve vefasızlığı isyan ederek, vatan vemillet sevgisiyle. ✨

MEHMET SAİD

AYDIN

SU

üç kişiyiz, en az birimizin karnı aç, birimize erkek diyorlar.
ben, sofralara ve yemeklere inanmıyorum.

kahvaltıda özenle kesilmiş domates, üzerinde gezen zeytinyağı
halis, "eniştemler geçen ayvalık'tan getirdi" şişe içinde nasıl güzel
zeytinin üzerine ekilmiş kekik, salatalık efil efil bostan kokar
kahvaltılara inanmıyorum, ben masalara
martılar ağlamaz, ancak ötüşürler kiremit damlarda
"akşam yemeğinde senin için neler pişirdim neler ağzına layık"
yemek kitabından tarif öğrenilebiliyormuş inanmazsın nasıl güzel
yemek kitaplarına inanmıyorum, yemeklere ben

işte bahsettiğim çatı şurada, bunlar da ötüp duran martılar
üç martı bunlar, ikisi bir bacanın, ötekisi bir bacanın üstünde.
onlar, bir tek seslerine inanıyorlar karşılıklı. çıkardıkları.
masaları yok onların, vapurlarda dileniyorlar, fazla simit için
martılara inanmıyorum, küncülere ben hiç, martılara hiç.

zeytinyağısız bir domates, kekiksiz bir zeytin ve sıcak ekmek

üç kişiyiz sofrada, masa yok, martı yok, tarif yok.

Mehmet Ali & Akşamşerâsi

Öl portreler

BENOÎT HAMET

Zaten en dayanılmaz acı buydu
Sen beni anladın
Anladığın halde canımı yaktın.

Frida Kahlo

Havacılık yolu öyle saran
bir yol ki, insanın bu zevki
benimsedikten sonra,
bir daha terk etmesine
imkân olmuyordu.

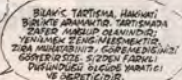
Vecihi Hürkuş

İnsanların sesimi
duymasını
ve dertlerini
5 dakikalığına
unutmalarını
istiyorum.

Amy Winehouse

HAYATI, ANLAMADAN
GEGIP GIDYORUZ MURAT,
OLIGUNLASHMAK KALBIN DANA
HASSAS, MANIN DANA SICAK,
ZEKANIN DANA ISLEK, RUHNIN
DANA KUTURUL OLMASI
DEMOK.

BUNUN İÇİN KADINLARA HAYAT
BÜYÜK SÖZ DİNLENMEK, AKIL
YÖNELMEK GEREK BELKİ?

YANILIYORSUN.
KİLET, KANUN, AHLAK...
N KENDİMİZE VERDÜKÜMÜZ
ZİNCİR. OLGUN İNSAN, BU
RLERİ PARÇALAYANDIR.
A İÇİN BUGÜN DOĞRU OLAN
N DOĞRUDUR. YARIN BAKSA
VE İNANIRMIŞIM. İNANIRIM
AYE BENİM DEĞİL Mİ?

BEN IŞIK ARAYAN,
DINLANMAK VE AYDINLAT
İSTEYEN BİR İNSANIM.

POLİTİKANIN
KURTARICILIĞINA
İNANMIYORDUM.

Paris.

ENTELEKTELEİN
SOKRATİK YATAYDASTAN
EV DENEMLERİNE DİR?

မိသားစု

KENDİNİ GÖZLEMLEYEBİLMESE...
KENDİ ÜZERİNE DÜŞÜNMEK, KENDİ
ARISINI HER GÜN BİRAT DANA KURUSUZ
BİR HEYKEL BENZETMEK ÇİN GAYRET
EDER. BUNNINLA BİRLİKTE...

EVET-

BSASEN
TARIFLERE
HÄRTEDELMER
ENTELEKTUEL

1963, Istanbul.

KENDI
MIDJINGDAN
HABERSZIC -
BASKA?

ENTGEN SCHWELIP
FÜR DEN ITALIENISCHEN
VATTECHNOLIZ.

BUGÜN İÇİNDE BULUNDUKUNUZ
BOSLUK, MADIYI Yİ TANIMAYISINIZ
TANIKLADIR SİZİN ÖZÜ GÖLERİN
GİZLİLİKİNİ BİLMEK, YATIDILARINI
PENT HAREFLERE ÇEVİRMEK, OKUMAK,
OKUTMAK, TARTIŞMAK ZORUNDUR.

Bir kadın yaşamak için, ayakta kalmak için ve işini yapmak için ne kadar çok öfke yutuyor, bunu sadece kadınlar bilir.

ECE
TEMELKURAN

ERKEK YERİNİ BİLSİN

Bir espi gibi başladı. Ruqing kullanıcı isimli bir kadın arkadaşım, 3 Haziran'da "Kocam isterse çalışabilir" diye yazdı. Twitter'a ve gerisi çorap söküğü gibi geldi. Kadınlara zorla atfedilen ve duyduka insanın alıştığının farkına bile varmadığı küçük düşürücü yakıştırmalar ve gerici sıfatlar teker teker erkeklere geri ade edildi. Çok ama çok birikmiş öfkemizi espi filtresinden geçirmek için zorlan zorlana yaptık bunu. Kadınların tufan gibi yayılan cümlelerini okuduktan sonra o gece, belki çoğumuza oldu bu, uyuyamadım. Aklıma yaşadığım bin tane berbat hikâye geldi. Bizimiz öfkeden çıldırabilecek gülmemek zorunda kalmadık ki! Bir kadın yaşamak için, ayakta kalmak için ve işini yapmak için ne kadar çok öfke yutuyor, bunu sadece kadınlar bilir. Evet, sadece kadınlar bilir!

Amerika bir aydır ayakta. Ve benzer bir soru orada da soruluyor: Bir siyahın yaşamak, ayakta kalmak ve işini yapmak için yutmak zorunda kaldığı öfkeyi bir beyaz anlayabilir mi? Siyahların çoğunluğu bu soruya tıpkı kadınlar gibi cevap veriyor: Hayır!

Türkiye'nin yetiştirdiği en iyi felsefecilerden Ulus Baker'i erken kaybettik. Bu aralar nasılsa bir alt-kültür fenomeni haline geldi ve sosyal medyada kitaplarından alıntılar ve konuşmalarından parçalar doluyor. Bu konuşma parçalarından birinde Baker, "Anlamak hayatla kurduğumuz ilişkilerden sadece bir tanesidir" diyor. Sözü bağlamından çıkıp "Anlamasak da olur" diye düşünmeler olabilir ama Baker'in söylemeye çalıştığı -öyle sanıyorum ki ve doğal olarak- daha denir bir mesele. Bu sözün bana düşündürdüğü, anlama çabasının da hayattı anlanmanın kendisi kadar erdemli olabileceği. İnsanım ömrü ve insanlığına zaman içindeki yolculuğu bu çabasıyla değerlendiriyor. Dahası aklimız ve duy gu dünyamız bu çaba sayesinde boyutlanıyor ve yoğunluk kazanıyor.

Bir erkek kadınlar için ne yapabilir, bir beyaz bir siyahın ne yapabilir sorusunun cevabı da bürda. Anlamaya çalışabilir. Bu şu demek: Anlatmaya çalışma ey beyaz, ey erkek, dinlemeye ve anlamaya çalış. Bakalım susmayı becerebilecek misin, bunu bir

dene. Bir kadının bir erkeği nasıl dinlediğini, hiç istemese bile dinlediğini, çok sıkılmasına rağmen nasıl ilgilieniyormuş gibi yapabildiğini izle ve dene bir kez, bak bakalım nasıl oluyor. (Şu anda sadece Türkiye'de değil, bütün ülkelerde maruz kaldığımız dur-ben-sana-anlatayımçı entelektüel erkekler ve "Gerçek bir aptal ve cahilsin" diymediğim bütün o anlar geliyor gözümün önüne. Böyle bir şey dediginde

"deli kadın" olarak oyun dışı bırakılacağı için laflarını kibarlaştırarak sarf etmenin o gırtlakta yarattığı ağrı.)

Haziranın ilk haftasında sosyal medyayı sallayan #erkekyerinibilsin hareketi bir şaka değil. Kadınların durmadan öldürüldüğü, katillerinin sistem ve iktidar tarafından alkışlandığı bir ülkede yasıyoruz. Toplumsal sınıfımız, eğitimimiz ve bazılarımızın fazla güvendiği uyanıklıkları bile geçse değişirmiyor: Canımız tehlike! Ülkenin kadınlarının "Eeh yetti bel" deyip direnmeye başlamasına son bes dakika! "Nihayetinde öldürüyoruz, kaybedecek neymiz var!" diye düşünmeye başlarsa işler çok kötü olur.

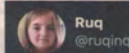
Bu yazdıklarımı okuyan genç bir kadın ise ona söyleyeceğim önemli bir şey var: (Yeri gelmişken söyleyeyim. Kadınların genellikle kadınlar okur. Biz sadece kadınları yazdığımız için değil, erkeklerin büyük çoğunluğu kadınların hayat deneyimlerini merak etmezler. Bu kadar da nettir ve dünyanın hiçbir yerinde değişmez bu kural.)

Genç kadın arkadaşım! Şaka yollu bu işe girdiyson o Haziran gecesi, ilk işin senden önceki kadınlar ne yaptı, bunu öğrenmek olmalı. Kadın yazmaları, bir önceki ve ondan önceki ve ondan da önceki kuşağı oku. Mümkünse Osmanlı'nın son döneminden başlayarak kadın mücadelesini öğren ki nasılsırl belaya buluştına dair bir fikrin olsun. Sakın bu tarihî okurken -çünkü ekseniyle bir erkek egemen düzeni olarak öyle anlatılmış olur- şu yanlışladuşma: Kadın mücadelesini yine kadınlar, tutucu ve gerici olanlar baltalamış, zannetme. Öyle değil çünkü.

Ve son tavsiye: Kadınlarla güven. Kadınlara inan. Kadınların yanında saf tut. Kadınları sev. Bu senin politik ve ahlaki görevin. Ve gerekirse bu konuda inat et.

Çok doluyum ah. Çok doluyuz. Oool of. 🌟

Genç kadın arkadaşımı! Kadınlara güven. Kadınlara inan. Kadınların yanında saf tut. Kadınları sev.

Kocam isterse çalışabilir

Translate Tweet

10:38 PM · Jun 3, 2020 · Twitter for iPhone

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Eski Mısır'da kedilere ibadet ediliyordu.
Kediler bunu hâlâ unutmuş değil.

KEDİLERİN ALTIN ÇAĞI

İHSAN OKTAY
ANAR

Eski Mısır'da kedilere ibadet ediliyordu. Kediler bunu hâlâ unutmuş değil.

Kediye ibadet hadi neyse de artık bu kadar pes!

Kediye farz ve sünnetleriyle ibadet edem bir Mısırlı (Temsül resmi).

Evet, Bayard Taylor 1800'lü yıllarda bugünkü Suriye'de bir kedi bakimevi olduğuna hayretle yazmış. Burada beslenme ve tedavi bir vakıf tarafından karşılanıyordu. Sultanı Baybars Mısır'da bir kedi bahçesi kurmuştu. Ancak aynı yıllarda Papalık fermansıyla kediler öldürülüp yenebiliyordu. Kedi İslam'da temiz olarak kabul edilir. Mesela Kabe'ye giren çıkmaları bile serbestti. Ayrıca bir kedi öldürülmesi günahının affedilmesi için yedi camı yaptırması gerekiyordu. Yetmedi, o camilerde yedi Ramazan namaz kılınmalıydı.

Kedilerin yaşadığı Altın Çağ, ilahlıklarının tam anlamıyla dünyaya yazılmasına yetmedi. Sırf varoluşla değerlerinin anlaşılması için gereken zamana bekleyecek sabırları başka hiçbir canlıda olmayacak kadar sonuz. Yeterince sabredildiklerinde istiklerine nasılsa sahip olacaklar. Biz insanlar ise bir kez ilahlığı tattıktan sonra istikrazı görmek bu kadar kolay değil. Biz de tedim olacağız. Dünya onlara kalırsa bu dünya da onların olacaktır. Onlar da bizim gibi değillerdir. Onlar takdir edemeyen bir medeniyet incelenmeye bile değmez.

Tutankamon'un lahitinde bulunan arabisiko iki minnos ilah. Firavun Tutmosis'in kedisinin mumyasının. Kedi öldürülen sonra bavadını mu öldürüp mumyaladılar orası meçhul.

"BİR BEHZAT Ç. HİKAYESİ"

İTİBAR

EMRAH
SERBES

Behzat Ç. kork sekiz saat aralıksız çalıştığı bir cinayet soruşturmasının ardından evindeki teklî koltuğa oturup ayaklarını sehpa üzerine uzatmış, once hafiften içi geçmiş sonlara birden yatakmıştı. Zihninin uyanık bulmuşse televizyondaki belgesel kanalını minil anlatılan dehşetli bir masal gi bi dinlemeye devam ediyordu hâlâ. Bir elinde kumanda, diğinden yarım bira şişesi vardı. Telefon çalması başladığında bir süre duymadı, yorğun ve yatalı insanlara has o parça parça kabuylarla gerçeklikarsındaki ince çizgideydi o an. Bir dokunmuş gi bi birden gözlerini açtı. Yüzünde koltuğun içi çıkmış, gömleğine sigara külleri dökülmüştü. Kendine gelince, hâlâ kalkmakta olan telefona hayal kırıklığı dolmuş gözlerle baktı. Nasıl bir kabus gördüğünü hatırlamıyordu ama o kabusu gerçek dünyaya yeğledi.

Hayalet'i arayan, "Bir durum var ağbi," dedi. Sözle nasıl devam edeceğini bilmiyama çalır çalır bekledi biraz, "Çayyolu'nda bir intihar olayıydı," diye devam etti. "Ali Bak'i'nin ekip devralacak ama ben şöyle bir baktım, amir olarak bu dosyayı sen alsandaha iyi olur?"

"Niye?"

"Telefonda birşey söylemeyeeyim, gelip kendin görsen daha iyi."

Başkomiser bir süre cevap vermedi, "Tamam," deyip kapattı sonra. Koltuğun koçağında küllükte filtresine kadaryanıp sönmüş bir izmarit vardı. İzmaritküllüğe fiskeleyp yeni bir 216 yaktı. Biradan bir yudum çekti, tadı geçmişti. Şişeyi sehpanın üzerine bırakırken şiddetli bir ağrı duydu belinde. Elini beline bastırıp yavaşça kalktı. Sigara dudağının kıyısında tuvalete gitti.

On dakika sonra Harun, camlarına kadar camura batmış ekip aracıyla başkomiserin evinin önündeydi. Yaşa doğru bir bahar gecesiymiş ama insanı üşütecek denli serinidi. Birkaç sokak ötede bir köpek, hüzünlü bir şeyler anlatmaya çalır gibi kesik kesik havlıyordu.

Çay Yolu'ndaki siteme girince apartmanın önündeekip amiri Ali Bak'i'yı gördüler, onları bekliyordu, başkomiser olay tutanağını teslim etti. Bir kenara çekilip ayaküstü sohb ettiler, "Bu Hayalet'in yaptığı ayıp," dedi Ali Bak'i. "Bizim de bu teşkilatta biradımız var, mesleğe dūn başlamadık. Bak yanımda Erhan var, İrem de geldi, böyle mi yetişecek bu gençler? Ama yine de ağbimizdir. Ben konuyu uzatmıyorum."

"Eyvallah Ali Bak'i," dedi başkomiser.

"Biz gidiyoruz o zaman, size kolay gelsin."

Ekip Amiri Ali Bak'iyle komiser yardımcılar Erhan ve İrem araçlarına binip gittiler. Başkomiserler Harun yukarıya, on sekiz numaraya çıktılar. Temiz, düzenli bir evdi. Didem Meral yatak odasında boylu boyunca uzanıyordu. Başının çevresinde birkaç gül olmuştuydu. Yirmili yaşların ortasında, zarif bir kadındı. Ak baba hemen yanı başına çömelmişti, Behzat Ç. de onun karşısına çömeldi yavaşça, kadının narin, uzun parmaklı ellerini kaldırdı, burnuna götürüp kokladı. Akbaba, kadının sakak bölgesindeki kurşun girişini gösterip "Bittisik atı ağa," dedi.

Başkomiser ayağa kalktı. Hayalet'i pencere kenarına çekti. Hayalet ellerini ceplerine sokmuş, dudaklarını

büzümüştü, yüzünde karamsar bir ifadedevdi, "Hiç bana öyle bakma," dedi. "Bu iş görüldüğü kadar basit değil. Cesedi kocası bulmuş. Adam bir şirkette yönetici. Şöyle bir baktım, yolu karakola hiç düğmemiş. Kadın da bunalmıymış. Sosyal medyada mı ne bir şey olmuş, bakıyoz. Olay intihar gi bi gözüküyör ama..."

"Silah nerede?" diye sordu Behzat Ç.

"Gariplik de o zaten, kadın yatak odasında intihar etmiş ama silah salonda."

Behzat Ç. yatak odasından çıktı, duvarları fotoğraf çerçeveleriyle dolu koridordan geçip salona girdi. Silah üçlü koltuğun önünde, halının üstündeydi. Camlı büfenin yanından bölge karakolundan gelmiş laklak eden iki polisi görünce, "Oralara basmayın," dedi. "Çikan dışarı! Kapiya bir tane olay yeni sendi çekin. Kimseyi içeri sokmayın."

Olayın acıklı yanını görmedi kimse, herkes olayın alay edilecek yanına odaklandı. Ya da sadece öfke duyulacak. Kötür bir öfke. Her şey siyah ya da beyazmış gibi. Bütün bunlarda bir yanlışlık yok mu?

Poliser, "Emredersiniz amirim," deyip çıktılar.

Başkomiser salının başına eğildi, yeni model Beretta'laradan biriydi, 15 + 1. Silahı kağıt mendille kabzasından tuttu, burnuna götürüp namıslunu kokladı. Kadının kocası mutfaktaki yemek masasında oturuyordu, kırk yaşlarındaydı, sivri çeneli biriydi, yüzünde yorgun ve her şeye boş vermiş bir ifade vardı. Bir yavru köpek ayaklarının dibine sürünüp duruyor, adamın kucağına tırmanmaya çalışıyor ama adam onu umursamıyordu, "Başız sağ olsun," dedi başkomiser. Adam cevap vermedi, gelenin kim olduğunu anlamaya çalır gibi baktı bir süre.

"Ellerinizi uzatır mısın?" dedi Behzat Ç., şaşkın gözlerle bakan adamın ellerini tuttu sonra, kaldırıp kokladı, "Kaçta geldiniz eve?" diye sordu.

"Gece bire doğru. Mesaiye kalmıştım."

"Silah salona size mi götürdünüz?"

Hatırlamak bizi
daha iyi bir insan
yapmıyacaksa
niçin unutmalıyım
ki?

"Hayır, ben hiçbir şeyye dokunmadım."

"Üstünüdekkıyafetleri, bir de cep telefonunuza almamız lazım. Arkadaşlar yardımçı olacak."

"Başka bir şey sommayacak mısınız?"

"Şimdi değil"

Adam muftakdan çıkınca yavru köpek arkasından hırlamaya başladı. Hatta birara Behzat Ç.'yesaldırarak bir hırladı. Başkomiser köpeğe sakın gözlerle uzun uzun baktı, köpek susuncada enesini okladı.

Yarın saat sonra Olay Yeri İnceleme den uzman memur Sitki kadınlı kocasının el svaplarını almış, salondaki silahlı delili poşetine koymuştu. İri ellerini paserensin pervazına yaslanmış, sitenin sessiz ve düzensiz bahçesinebakarak sigara kıyıyordu. Başkomiser onun yanına gitti "Ne duyuyorsun?" diyeordu.

"3600 ek göstergesi vercelerdi yok," dedi Sitki. "Emekliligini isteyecek oldum," İzneçik" dediler. Benim çapmada kideimli personellen yokmuş, öyle bir konuştuklar ki ben gidersem sistem çocuklar zannederim. Ayyvak'a gideceğiz şimdi. Hınçemle çok mutlu. Pekli, hangi parayla? Durup düşünün en az beş binlik ettiler beni. Bu emeklikliden hiç çnmayacağtım."

Behzat Ç. ona hak verir gibi başını öne arkaya salladı hafifce.

"Seninüzüne ne oldu?" diye sorduSitki.

"Ne var?"

"Ananız sıkıymı" der gibi bakıyosun."

"Kıseli alımla, belim ağrıyor."

Behzat Ç. deli poşetini gösterip "O silahlı

kabzasında tırnak izigibi bir şey vardı," dedi.

"Olabilir. Silah tutması bilmidyorum, tırnaklamıştır."

Sitki o güne kadar binlerce silah incelemişti, sadece Ankara'daki silahlar değil, o bölgedeki adli vakalarıda kullanılmış bütün ateşli silahlar onun çalıştığı laboratuvarda inceleniyordu. Başkomiser, "Sitki," dedi ciddi bir ifadeyle. "Sen ayaklaıp yürüyün silah gördün mü hiç?"

"Ben konuşan silahbile gördüm," dedi Sitki.

Başkomiser sokak kapısının önünde bağış çarışsı seleri duyuncuHarun'la beraberorayaşaynedi. Kapının önünde otuzbeş yaşlarında, soluktenil, dalgalsacılan kulaklakinin üstüne doğru inen biradam vardı. Ellerini iki yana açmış, mağır ve sinirli bir ifadeyle homurdanıp duruyordu. Behzat Ç. memuru bir kenara çekip ne olduyunu sordu.

"Aminiriz sen içeri kimseyi brakmayın dedin," dedi memur. "Biz de bu adamı brakmadık. Üst komşusuymuş, 'Buranın sorulmuş kimsenolamıgöruşeceğim' dedi Kartarvend, 'Aminirizize götürün' dedi. Karttan da bir bok anladım."

"Nesini anlamadım! Önemli bir adammışıyete."

"Onasıra gelmedik ki, birden bağışıp çarşımaya başladı."

Behzat Ç. göz ucuyla elindeki karta baktı, sesinde öfkeli bir tınıyla, "Kardeş sen memura niye bağırıyorsun!" diye sordu.

"Kardeş mi? Haddini bil! Benimle böyle konuşamazsın."

"Aminna bile korum."

Behzat Ç. kartını adama fırlattı.

"Sen kartvizitine güvünip memuru mu ezıyorsun lan!"

"Ben sizin bir şeygörürecektim. Amabeni dinlemediniz. Bir de küfür edıyorsunuz! Bunun hesabını soracağım size!"

Harun kapının önüne çıktı, adam başka bir şey söyleyecek mi diye gözlerini ona dikti. Adambaşını sinirle salıyaya salıyaya yukanı çıktı.

On beş dakika sonra Behzat Ç.'nin telefonu arka arkaya çalmaya başladı, arayanlara şöyle bir bakıp sesini kestı, olay yerini incelemeye devam etti.Kadın bunalmı şunlukdeğili söylemeye videoyu seyretti. Kadının kocasına yaptığı işle ve silahla alakalı bir iki soru sordu. Adam birsilahlı sıkirtinde yonetediy, zorunlu olarak vermişlerdi o silahlı.

Behzat Ç. adamla konuşurken Harungeldi mutfağa.

"Ağbi bir sanıye bak mısın?" dedi.

Behzat Ç. kalktı, "Ne oldu?" dedi.

"Emniyet Müdürü anıyor."

"Özel kalemi mi?"

"Hayır kendisi."

Behzat Ç. telefonu kulakına götürdü. "Evet müdürüm," dedi. Bir süre dinledi. Telefonu kapattı. Emniyete doğru yola çıktı.

Başkomiser yirmi dakika sonra protokol katında, müdürün odasına açılan, zarfı açılmadığını pilin pilin koridoru yürüyordu. Karanlık altın renğine boyalı kapının önünde bekledi. Biraz gömleğindeki griye cıkan sigarakülü lekelerini elinin dışıyla silkeleyeyordu. Müdürün Özel Kalemi dışıyınca bir yüz ifadesiylekarıştırdı onu, içteki odaya götürüp kapıyı çaldı, eliyle girmesini şaret etti. Emniyet müdürünün odasında Tahsin de vardı. Makam masasının önündeki koltukta oturmuş, ellerini kolçaklara koymuştu. Gözlerini Behzat Ç.'den ayırmıyor, bir şeyler söyleyecekmiş de kendini tutuyormuş gibi bir ifade takınıyordu. Behzat Ç. onun karşısına oturdu.

Orhan Müdür elli yaşlarındaalındaki çizgiler kalınlaşmış, gözaltı torbanı şarjması, yaşlandıkça suratu karamız bir adamdı. Asabı yüz ifadesinin aksine sakı bir mızacı vardı, tane tane konuşuyor, soylediklerinin doğr

gusuna inanmıyordu. Sadece konuşmuştu, bir şey eden konuşmuş."

Behzat Ç. dort sendir çalıştığı bu yeni müdürün sakın mızacını severti. Bu müdür aşırıya kökenli olduğundan çalıştığı önceki müdürlere nazaran sempati de duyardı ona, "Müdürüm," dedi mümkün mertebe kibar bir ifadeyle. "Memura bağışıp çarışmak, olaylerine kartvizit göndermek nedir! Ben soruşturma yürütüyorum orada." Orhan Müdür daha gözlerle pencereden dışarı baktı, bambasğa şeyler düşünüyormuş gibi, "Bu adamlar böyle," dedi.

Müdürün soförü Türk kahvesi getirip servis etti polislere. Gün yeni yeni ağanıyor, pencereilerin arındıkde koyu karankıyaşayavaşınıklıyordu. Müdür işaretedince soför masanın çaprazındanayayıyorralı çekti,kiçiklik bardaklara ilk koşup onlarda ikram etti

Orhan Müdür, Behzat Ç. den çok Tahsin hitap edıyormuşgibi, "Bütüncüce telefonun çaldı," dedi "Kime ne söyleyeceğimışsındır."

Tahsin baklarını önüne eğmiş, yüzünde ayıplayıcı bir tebessümle başınıaslaasla sallıyordu Orhan Müdür, başkomisere döndü, "Seni tabii ki savundum ama hayret edıyor insarılar," dedi. "Ben de hayret edıyorum. Sen adama sırfalı mı konuştun?"

Başkomiser iç çekti, alını ovuşturdu. "Bir sigara ichebilir miyim?" diye sordu.

"İç" diye birden patladı Tahsin. "İç! Bu odada hiç kims sigara icmedı bugüne kadar ama sen iç!"

"Tamam kıymet Tahsin," dedi başkomiser. "Sen niye cıcalenıyorsun?"

"Hayır, iç! Lütfen iç! Ben sigarayı bıraktım, müdür bey de bıraktı, senelerdir içmiyorusuz, ama bize de ver, biz de içelim."

Orhan Müdür, "Şakin olun beyler," dedi. Telefonu kaldırdı, kılıksızdı, kalktı pencereyi açtı. Sabah havasını çekti öfkerine. Soför kılığlı getirip çıktı. Behzat Ç. bir 216 çıktı, Tahsin baktı, istemem manasında sinirlelini salladı Tahsin.

Orhan Müdür, "Ben sana her zaman güvündüm," dedi Behzat Ç.'ye. "Bu teğlatın sıkıltı dönenleri oldu, biliyorsun. Ama sana hep güvündem, senden yana hiçbir kuşkuım olmadı, olamaz."

Orhan Müdür, çalmaya başlayan telefonuna bakıp sessize aldı, masanın üstüne bezgince braktı,telefonu dirseğini masaya yaslayıp avucula ağzını kapattı, odanın derinliklerinde bir boşluğa göz gösleni, "Ama başkomiserim," dedi sonunda. "Sen beni zor durumdı braktın bugün. Bu olay düzeltmem lazım. Senden ricam şu adamı ara, yanlış anlaşılmadan oturu özür dile."

"Ben öyle bir şey yapamam müdürüm."

Tahsin, "Behzat!" diye bağırdı.

"Tahsin dur!" dedi Orhan Müdür. "Ben bir konuşayım. Özür dile derken yanlış anlama. Adamı bir ara, 'Soruşturmanın gerginliğile birazbaza davramış olabılırım,kusursa bakmaynı' de yeter. Bu insarılar böyle şeyleri gurur meselesi yapmaya meraklıdır. O yüzden senin de bu konuda biradam atıp bızimleziyi biraz rahatlatmam lazım."

Behzat Ç. bir an kederle gülmüşdi, hemen konuşmadı, bekledi biraz, "İnsan yanlış yapıp mı özürlediği," dedi sonra. "Ben bu konularda eskik kadar katıdeğilim."

"Yaşadım. Duygusalattım biraz. Bazan tepkilerim aşırı oluyor. Ama sizinle açık konuşayım mı müdürüm?"

"Tabii."

"Sıksele özür dilememi?"

"Behzat! Terbiyesizlik yapma!" diye bağırdı Tahsin.

Orhan Müdür onu tekrar susturmak isteyince, "Hayır ben de konuşacağım müdürüm," diye bağırdı. Behzat Ç.'ye donup işaretparmağıyla müdürü gösterdi, "Şu karışındagördüğün adam senin içti bugüne kadar her şeyini ortaya koydu," dedi. "Hep senin arkadaşında durdu Genel Müdür'ün kadar gitti, rica etti. Personel işleri biriminde senin bütün siclini temzletti. Mesleğ senin özün gibi oldu. Ama sen öyle cıkelmez bıradamısın ki en yakındakiler bilesenini çalışmak

İnsan yanlış yaptı mı özür dilemeli.

kalıpla onlara, çay içip börekleri yemeye başladılar. Hayatın bir köşede duruyor, berek yeriıyor, çayirine de oradetiçiyordu.

"Kadın kocasınıyice baktınız mı?" diye sordu başkımser.

Zehra, "Ben baktım anırım," dedi. "KOM'un kayıtlarına bile baktım, hiçbir şey yok. Trafik cezası bile yok."

"O herifimize," dedi Hayale't. "Şışças kokmaz."

Oğleden sonra Sırtı aradı, adamın el sıvazı temt kırmıştı, geyirlerinde de barutları yetti. Kadın elindeyazı barut izvarıverdi bitişik atılduğduğı kesindi. Bu olayın onayet olabilmesi için birinin kadının sağkaşınasılıhayı dayayıp atması, sonra da aynısıalahlakadına atetşirtirmesi gerekirdi. Ama öyle olsa bile silah niye salonda?" diye düşünüyordu. Eve birinin girmişioluğu ihtimalinğöz önündebulundurupistene ve aptarmaningüvenlik kameralarına baktılar, çay bir kayıtda bulamadılar.

Akşama doğru Behzat Ç., adamın evine tek gitti. Ev tazyiye gelmişakbalarladoluylodu. Herkes kışkesise konusuyordu, ağır bir hava hıkimideye. Başkımser yataak odasını taceer inceledi, adamların sayarak salona, silahın bulunduğuyere yürüdü sonra.Balkon kapısının sağlamlığını kontrol etti, birara ağır sıyah perdenin arkasına da baktı. Ne aradığını tam olarak bilmeside silahınnasıl ayaklanıp yürüdüğünün cevabının o evin içerisinde bir yerde olduğundandı emindi. İnsanay hırlığına uğratkacak kadar basitfakat kusursuz bir gerçektir aradı. Çevesindeona şaşkınıkılabakan insanları gördü, orada bulunması münasebetsiz kacıyordu.

Kadının kocasıyla mutfağa geçtiler.

"Silahı sen alp salona götürmedin değil mi?" diye sordu başkımser.

"Hayır, niye öyle birşey yapayım ki!"

"Ne bileyim, belki o panikle ne yapacağını bilmiyordun."

"Ben hiçbir şey dokunmadım, silah bile çıksomza gördüm."

"Silahı niye evde bırakıyordun? Belki ki karın bunaldıydı."

"Allah kahretsin," diye bağırdı adam. "Silah zaten evde değildi, ağbımlerdeydi. Didem onlarda kaldı ki gece, 'Yegentlerini özledim' dedi, bulmuş silahı, almış gızice."

Behzat Ç. söze nasıl devam edeceğinı biliyordu, "Su videoyalı alakalı bir şey soracağım," dedi. "Orada karınız neden müdahale etmeyin? 'Arabayıvut!' diye bağırmıyorlar arkasından, 'Durdur!' diyorlar ama o hiç duymuyor bakımyıy bile bebek arabasına."

"Duymuyor çünkü. Kulağında kulkılık var, kablosuz olanlardan. Müzik dinliyormuş o anda. Bizbunu anlatamadık kimseye. Bizi dinlemediler. Bir linçtir, alması başmıgı etti. Sonunda bide de vazgeçti. Anlatmaya çalıştıkça dahaçok üstümüzgediler."

Adam ağlarmaya başlamıştı.

"Tahakkara sürdü bu, 'üklerin ev vurdumduymaz' insanı diye etkilediler, Oysaki ne kadar hassas biriydi. O gırlerden sonra iyicekince kapandı. Eğlenmeyi onun kadar seven bir insan tanımamıştım. Aşmamd bu olay, havattan koptu. Bir ara düzelişgibi oldu, köpek şaşhıplıkdı bannaktın ama sonradahabe beter oldu. Bir aşamda bana dedi ki, 'Acaba bizi mi yanlıyormuş? Ben o arabayı bilerek mi durdurmadım? O bebek arabası benim yüzümden mi insaat çukuruna düştü? Ben bu kadar vurdumduymaz bir insan mıyım?' Hakkında söylenen yalana o bile inanmayışa başlamıştı. Çok dokundu bu lafı bana."

Adam elinin dışıyla gözlerini sildi, kendini toparladı. Başkımser onun üstüne daha fazla girmek istemiyordu. Oradan ayrılmayıyade de, teselli mahyetinde bir söz aradı, bulamadı.

"Hiç kimse karımın da aao çekmiş olabileceğini düşünmedim," dedi adam. "Olayın aklı yanı sıra merdemi, kimse, herkes aklı yanı edilecekayın biriydi. O sadece öfke duyulacak. Kör bir öfke. Her şey sıyah ya da beyaz, her şeyi aklı yanı düşünmek mi?"

Behzat Ç. "Aklı yanı düşünmek mi?"

"Bazı şeyler zıbzı aşır," dedi başkımser.

Bir şeyler daha söyleyecekti ama söylemese daha iyi olacaktı. Kalktı, eyley adamın omuzuna dokunup çıktı. Üst katın kapısını açdı, dışarı çıkmak için giyinip maykayı yastığı belki olanağın bir kadın açtıkapıyı. Tanrıyaa çağırışgibi baktı ama imkân yoktu buna, "Ayetkin Bey evde mi?" diye sordu başkımser. "Kendisiyle görüşmem mümkün mü?"

"Oran çıkacaktır ama bir saniye," dedi kadın. Kapiyaraklı birakaripierini gitti.

Ayetkin Beybir dakika kadar sonra geldi, soğuk bir yüz ifadesıyla bakı, "Buyurun," dedi. "Odama geçelim." Çalışma odasının duvarları camlı bir kütüphaneye çevrelenmişti, pencerenin karşısında güzel bir çalışma masasıvardı. Onun çaprazındaki koltuklara oturduklar, başkımser söze nasıl başlaması gerektiğini biliyordu. Aşap çalışma masasına bakı yine, çok güzel bir masaydı. "Tıkacıbandı," dedi adam. "Myanmar'dangeldi. Ben küküş sevmem. Karının hediyesi. Kızdım ona. Bana ne dedi biliyormusunuz o zaman? 'Hayatının çoğulu o masada geçiyorsa buna haklın vardır. Ne kadanazır bir düşünce değil mi?'"

"Ben de geçen gün bir yatakdım," dedi başkımser. "Ama hayatının çoğulu o yataktaki geçmesine imkân yok. Belki de hata ettim"

"Belki..."

Behzat Ç., "Fazla vaktinizi almayaçaktım," dedi. "O aşamda bana bir şey söyleyecektiniz. Biliyorsunuz sıkıntı bir durumd oldu, sizi dinlemedim. Ne diyecaktınız?"

"Rahmeti Didem Hanım," dedi adam.

"On beşgün kadar öncekarıma gelmiş. Yazıklandıka bahçe için bir ilaçlazmışım, tarımı ilacı. Ama ilacı temin edememiş. Tabii tarımı ilacıoldu geçiyor ama esasında bir tür zehir. Adını yazıya yazmışım."

Adam kalktı, masanın üstünden bir kâğıtgetir başkımsera verdi, "Son dönemdeki intiholarıyalansonrasında bu tarzlartam ilaçlamnteminiir güçleştirten birtakım düzenlemeler yapıldı biliyorsunuz," diyedevam etti söze. "Didem Hanım bizi hanımın yarımdıştım, hani ben bakıkarı aracılağla temin edilemiyor mıydı? Ben başta 'Tamam' dedim, sonuçta komusuyuz, bir şey isterseniz. Ama ilacı niteğim öğrenince içime bir kurtduğüstü. O malum videodan da habermiyardı, 'Almadık' diye haber göndermeyi uygun buldum. Sonra birgün rahmetlinin eşini asansörde gördüm, dilimin ucuna dageldiama, sonuçtaöyle bir samimiyetleymiş kendisiyle. Ne diyeyim. Yanlı anlar diye bir şey demedim. Açkçası öyle boyaleğilemiş de birazzanım sıldı."

Ne bileyim,belkiı kocası bıseydi bu durum..."

Behzat Ç. bu bilgile birikte olayıbaşından birer onu alsı kuluksunduran şeylerden birinin cevabını almış oluyordu. Kadınları silahlanırlar ettiğınke çok seyrektiralmıştı o güne kadar. Didem Meral de büyük olasılıkla önde zehiraramıssın, çare olaraksilahla bayırmıştı. Bu bilgi için adam teşekkür etmesi gerekirdi ama bir mesleki gereklik olan ketumülüğünü bozmadı. Onun yerine, "Ben o aşamda biraz," dedi, bir süre doğru sözcükardıadı, "Gerçindim," diye ekledi. "Sizi dinlemek istediim ama tabiiolay yerinin de güvenliğii açısından."

"Ben o olayı kapattım," diyerek kibarca sözünü kesti adam. "Unuttum. Gerçı sayetle uğraşaralan bir meslek hastalığı var, bizimize gelen şeyleri unuttuz."

Behzat Ç. bu bilgile birikte olayıbaşından birer onu alsı kuluksunduran şeylerden birinin cevabını almış oluyordu. Kadınları silahlanırlar ettiğınke çok seyrektiralmıştı o güne kadar. Didem Meral de büyük olasılıkla önde zehiraramıssın, çare olaraksilahla bayırmıştı. Bu bilgi için adam teşekkür etmesi gerekirdi ama bir mesleki gereklik olan ketumülüğünü bozmadı. Onun yerine, "Ben o aşamda biraz," dedi, bir süre doğru sözcükardıadı, "Gerçindim," diye ekledi. "Sizi dinlemek istediim ama tabiiolay yerinin de güvenliğii açısından."

"Ben o olayı kapattım," diyerek kibarca sözünü kesti adam. "Unuttum. Gerçı sayetle uğraşaralan bir meslek hastalığı var, bizimize gelen şeyleri unuttuz."

Behzat Ç. bu bilgile birikte olayıbaşından birer onu alsı kuluksunduran şeylerden birinin cevabını almış oluyordu. Kadınları silahlanırlar ettiğınke çok seyrektiralmıştı o güne kadar. Didem Meral de büyük olasılıkla önde zehiraramıssın, çare olaraksilahla bayırmıştı. Bu bilgi için adam teşekkür etmesi gerekirdi ama bir mesleki gereklik olan ketumülüğünü bozmadı. Onun yerine, "Ben o aşamda biraz," dedi, bir süre doğru sözcükardıadı, "Gerçindim," diye ekledi. "Sizi dinlemek istediim ama tabiiolay yerinin de güvenliğii açısından."

"Ben o olayı kapattım," diyerek kibarca sözünü kesti adam. "Unuttum. Gerçı sayetle uğraşaralan bir meslek hastalığı var, bizimize gelen şeyleri unuttuz."

Behzat Ç. bu bilgile birikte olayıbaşından birer onu alsı kuluksunduran şeylerden birinin cevabını almış oluyordu. Kadınları silahlanırlar ettiğınke çok seyrektiralmıştı o güne kadar. Didem Meral de büyük olasılıkla önde zehiraramıssın, çare olaraksilahla bayırmıştı. Bu bilgi için adam teşekkür etmesi gerekirdi ama bir mesleki gereklik olan ketumülüğünü bozmadı. Onun yerine, "Ben o aşamda biraz," dedi, bir süre doğru sözcükardıadı, "Gerçindim," diye ekledi. "Sizi dinlemek istediim ama tabiiolay yerinin de güvenliğii açısından."

"Ben o olayı kapattım," diyerek kibarca sözünü kesti adam. "Unuttum. Gerçı sayetle uğraşaralan bir meslek hastalığı var, bizimize gelen şeyleri unuttuz."

Behzat Ç. bu bilgile birikte olayıbaşından birer onu alsı kuluksunduran şeylerden birinin cevabını almış oluyordu. Kadınları silahlanırlar ettiğınke çok seyrektiralmıştı o güne kadar. Didem Meral de büyük olasılıkla önde zehiraramıssın, çare olaraksilahla bayırmıştı. Bu bilgi için adam teşekkür etmesi gerekirdi ama bir mesleki gereklik olan ketumülüğünü bozmadı. Onun yerine, "Ben o aşamda biraz," dedi, bir süre doğru sözcükardıadı, "Gerçindim," diye ekledi. "Sizi dinlemek istediim ama tabiiolay yerinin de güvenliğii açısından."

"Ben o olayı kapattım," diyerek kibarca sözünü kesti adam. "Unuttum. Gerçı sayetle uğraşaralan bir meslek hastalığı var, bizimize gelen şeyleri unuttuz."

Behzat Ç. bu bilgile birikte olayıbaşından birer onu alsı kuluksunduran şeylerden birinin cevabını almış oluyordu. Kadınları silahlanırlar ettiğınke çok seyrektiralmıştı o güne kadar. Didem Meral de büyük olasılıkla önde zehiraramıssın, çare olaraksilahla bayırmıştı. Bu bilgi için adam teşekkür etmesi gerekirdi ama bir mesleki gereklik olan ketumülüğünü bozmadı. Onun yerine, "Ben o aşamda biraz," dedi, bir süre doğru sözcükardıadı, "Gerçindim," diye ekledi. "Sizi dinlemek istediim ama tabiiolay yerinin de güvenliğii açısından."

"Polisler de bir meslek hastalığıdır," dedi Behzat Ç. "Biz de hiçbir şey unutmuyoruz. Ama bazen unutmak lazım. Ne bileyim... Hatırlamakbizi daha iyi bir insan yapmayacaksa niçin unutmayalım ki?"

Aradan on beşgün geçti,birkaç sefer istenmesie rağmen başkımser tezekleyeı tamamlayıp savcılığa göndermemişti.Silahının salonda olduğunu bulmadın intihardıyeye geçemiyordu bu olay. Oğlenedeğirü savcı FarukGürbüz'ın kâtbisi Günsuaraad, savcının intihar olayıyla alakalı onları açtın görüşmek istediğini söyledi. Başkımser telefonu kapattı, geçmeyecekti aç, fincama iki parmak votka doldurdu başına daktı. Sandalyenin arkasına oturdu, çektiğini giyip odasından çıktı. "Gel bakalım," diye selenddi Hayale't. "Ben bu boka sen soktun, şimdi anlat bakalım savcıya ne anlatıcaksın."

Savcı Farukpolisi için kapısında görürce, "Gelin beyler," diyeeselendi. "Oturun. Çok vakitım yok, size fazla bağırıp çağırmayacağım. Dosyayı iki sefer inceledim. Ben mi bir şeyi kaçırıyorum diye Günsu'ya da okuttum iki sefer. Şimdi..."

Savcı Faruk, gözüğüünüitakıp dosyaya eğildi. "Kadının el sıvabında barutartığı var, bitişik atış,kadının yere düşme aşamı bir intihorolayındamıştı, gerekliğı gibi, kocabadınır izyok. Aile yasay düzenli, aldatma yok, kızak gürlüti yok, göz ağı yok. Adam niçin silah taşıyor, sirket vermesi, zorunlu. Apartmanın kamara kayıtlarında şüpheliği, stenin girişinde güvenlik var, o steye hiç hırsızgirmemiş bugüne kadar. Kadınağır depresyonda, sosyal medyada yapılan bir olaylarda 'senenin ev vurdumduymaz insan' seçildiği söyleniyor. Silah kullarıyama karı vermeden önce zehir bulmaya çalışmış, fanlanları."

Savcı Faruk, gözüğüünü kıardı,arkasına yaslandı. "Şimdi bu dosyayı neden kapatamıyorsunuz?" diye sordu. "Tek soru için mi? Kadın yataak odasında intihar ettiyse silah niye salonda?"

Bunu ben de biliyordum. Böyle aldatılacak küçükbir sorunun peşine düşmenin çok şovalece olduğunu kabul ediyordum. Bu tavrı mesleki itibarınza gösterdiğini bir özen olarak da görüyorum. Amaaırtık yetler beyler. Sızadı kollukunuz, sizin mesazenin ben sorulmuşum. Edeleı dediler dosyayı kapatmak için yeteri. Tabii bana başka bir şeygetirdiğinizden o zaman farklı."

Başkımser, Hayale'te baktı söze girmesi için, "Su an için elimizde başka bir şey yok sayın savcı," dedi Hayale't. "Ama olacık."

"Nereden bileceğim olacağını?"

"Sezgilerimizdeğüvenim."

"Sezgilerinizi de. Ben sizinhiçbir şeyiniziğüvenmiyorum. Başkasıola olsa dosyayı çoktıkaptadıra amamen siz açğırdı. Size bir hafta kapattı, bana somut bir kanteğitir. Su dosyaları görüyor musunuz? Burada ne bekliyor, dosyalar mı? Hayır beyler, buradadaalet bekliyor. Zamanınız tasarruflı kullanmak zorundasız. Bu dosyayı bir hafta içinde sonuçlandıracğım. Hadiçiklin ifade için bekleyinler var."

Savcı Faruk, sözüünüittü, dosyayı bir hafta sonra kapattı. Aradan iki hafta daha geçtikçe, konuylaalaklıhiçbir gelişmiolmamıştı. Sadece Behzat Ç. ile Hayale't gün bir derdi paylaşıp gıyabısıra birbirlerini süziyordu. Behzat Ç. bir gece yarısbirduzda bambaska bir işle uğraşırken birdendurdu, dışımanca baktı Hayale't. Sankisilahı salona götürüp ileriye taşıyormuştu.

Günler geçtikçe konu bitünlüye unutulmuş,rutin işler daha kafalanırbıyada domamı bir biçimde yaşamaya başlamışlardı yine. O gecebaşahakarsıve gıtmış başkımser, çok uykusuzdu. Telefonunu kapattı,

uzun bir aradan sonra yeni yatağına uyumaya çalıştı. Dışarıda yağmur yağıyordu, yağmurun sesini dinledi bir süre, gün aydınlanmak üzereken uykuya daldı.

On dakikasürdü bu uykuy, kapının ısrarla çaldığını duydu başkõmiseri yarıyendenkalkacakgücü bulamıyordu. Kapiyaçalanın gemesini bekledi. Gitmeye niyeti yoktu. Neden sonra kapıdan ses gelmez oldu. O an yeniden kalkmak zorunda hissetti kendini.

Kapıda Akkaba'ya, heyecanlısaluk alıp yiyor, arkasında bir düşman varmış gibi bakıyordu.

"Aga bir sorunum var," dedi.

"Gel içeri"

"Gelmeyeyim."

"Niye geldin o zaman?"

"Sorunu görmem lazım."

Akkaba döndü, pesindeki köpeği gösterdi: Sanı renkte, gövdesi iyice lekelerle kaplı, sıksa bir köpekti. Başkõmiser' bahçeye çıktı, köpeğe baktı.

"Bu köpeğe pesime takıldı bir aydır," dedi Akkaba. "Kimseye söyleyemiyorum. Eviminönünde bekliyor, nereye gitsen peşimden geliyor. Benden ne istiyor, bilmiyorum. Bana bir vursana, vur lütfen, omzuma şöyle bir vur."

Başkõmiser, Akkaba'ya vurunca, köpek birden başkõmiserin üstüne saldırdı, paçasından kaptı. Akkaba zor ayırdı köpeği ondan.

"İlla göstermen mi gerekiyordu," dedi Behzat Ç.

"Behzat Ç.," "Gel, içerde konuşalım."

"Ağlar o zaman?"

"Ağlar mı?"

"İçeriği yip kapıy kapattılar,

"Dinle," dedi Akkaba. "Ağlıyor.

Bu ses ağlama sesi değil mi?"

Ses sahiden ağlama sesini andırıyordu. Tekrar bahçeye çıktılar, iki tahta iskemleye karşıllık otururdular. Köpek az ötede oturmuş, ne konuştuklarını merak ediyormuş gibi işigile onlara bakıyordu. Yağmurun ardından her şey durgun bir işigle gömülmüştü o sabah.

Akkaba, "Arabaya koydum geçen hafta, götürdüm ODTÜ'ümüne bıraktım," dedi. "Geldi yinebuldu beni. Ne yapacağım bu köpekle?"

"Bakacakasın."

"İyi de ben köpek sevmem ki!"

"Köpek seni seviyor."

"Sevmesin aga, benim neymi seni sevior, benim köpeğe ihtiyacım yok. Ben zaten almam gerekenden fazla köpek alıyorum, köpeği ne yapayım. Bu işi ancak sen çözersin."

"Nasılçözersin?"

"O kadar sen köpek eğitmede çalıştın. Bilirsin bu işleri..."

Başkõmiser köpeği alıcı gözle süzdü, "Ceset köpeği yapalım istersen bunu," dedi. "Bizim yanımızda dolasın."

"Hayır! Gitsin!"

"Nasılğıtsin?"

"İşte onu sen bul, bu işten anlayan sensin."

Behzat Ç, içeriğitti, Akkaba onun bir çözümleğini doğeneğini zannediyordu, iki işe birayla döndüğünü görüncesurati asıldı. Başkõmiser 216 paketini tuttu, "Yok," dedi Akkaba. "İstemiyorum şimdi."

Bir süre sessizce biralını yudumladılar. "Aslında ben başkõmiseri nefret ederim biliyor musun?" dedi Akkaba.

"Biliyorum. Yırmı yıldır benden otanıyorusun."

"Ben senden sığıray sadece olaylandırın dedim. Kokuyla almamak on. Bir çok şey var."

konusunu çokfazla alıyorum. Bu sokakta biri ölseben şimdi kokuksunu alırım. Bu iyi bir şeydeğil. Mesleğe ilk başladığımda iyiydi, olağanüstü bir gücüm varmış gibi hissediyordum. Ama şimdi beni çok yoruyor bu. Köpekten farkım yok. Şimdi ben bu durumda köpeği ne yapayım ki?"

"Belki de köpek bunu fark etmiştir."

"Biliyorum. Bu köpeğin karşısında kendimciplakgibi hissediyorum. Çünkü her şey biliyor. Onu sevmedimi de biliyor. Adını Eker koydum ama ben erik sevmem. Yine de ayrılmıyordum yanından, onu sevmemi bekliyor."

"Sev o zaman."

"Nasıl seveyim?"

"Ne bileyim, başını falanoksa, güzel birşey söyle. Yanında değiken onun düşün Seni anlayamıyorum. Bu hayatta bir ton şey gördün, bin işkiye yetecek kadar dehşetli şey. Hiçbirini kafaya takmadın, şimdi bir köpeğin sevgisini mi kafaya takmış? Bu mu seni tedirgin ediyor? Zaten günde iki saat uyuyorsun, o uykuyu da bu köpeğin sevgisi mi kapmış?"

"Sevmeye alışkın değilim aga. Bu ters tepti herhalde, zehirlendi beni."

Köpek o esnada ilhamur ağacının önündeki dallarla oynuyor, onları bir o yana bir bu yana atıyor, sanki içlerinden den işisini anıyordu. "Bir de böyle huyu var işte," dedi Akkaba. "Ya bu köpek gibi, her şeyi sanıyor. Şuna bak, oyun oynamak istiyor herhalde."

Köpek, dallar arasında seçtiği bir tanelisini ağzıyla Akkaba'ya getirmişti, bir hediye vörir gibi.

Başkõmiser bunu görünce gülmeye başladı.

"Ağbi niyeğulüyorsun?"

Başkõmiser cevap vermedi, pirl pirl sabaha baktı, her yer birden aydınlanmış gibiydi.

Oğluden sonra Hayale'ti beraber Savaş Faruk'un ocağına girdiler.

"Ne yapıyorsunuz siz?" diye bağırdı savcı. "Burası adliyeli! O köpeği içeri nasıl soktunuz?"

"Çünkü bu köpek somut bir kanıt," dedi Behzat Ç. Savcının karşısına somut kanıtla oturmamış, Didem Meral'in köpeğiyile. Bir saat sonra adliyenin çıkarken başkõmiseri Olay Yen inceleme'den uzman personel Sıtkı aradı. Başkõmiser keyifliydi, "Naber Sıtkı," diye açtı telefonu. "Ne yapıyorsunuz?"

"Düşünüyorum," dedi Sıtkı. "Eczananen önündeymim, Ayvalıkta. Bir güneş kremi 124 lira. Karım mutlu olsun istiyorum, şu tatlıleçikimizden bir hep gulumşuyorum ona ama bu gulumseme daha ne kadarsüreelir?"

"Bilmiyorum."

"Senin de sayende çok uzun sürmeyecek. Kendi dertlerin yetmiyormuş gibi az öncelaboratuvardan aradlar, savcı bunları aramış, bir köpekentükürük ve DNA orneği almalarmış, ithalr olayındaki slahın kabzasındaki izle karşılaştırmalarını istemiş. Ve bizim gezilekâllar bunu nasıl yapacaklarını bilemiyorlar, çünkü bir köpeğin ağzına çubuksokup çıkarmasını bile beceremeyen beynisizlerin helpsi bizim orada çalışıyor. Bütün bu saçmalığın senin başının altından çıkıctığını düşünüyorum."

"Evet."

"Tevekt" ederim, sadece bunu öğrenmek istemişim." Sıtkı telefonu kapattı.

Behzat Ç, o akşam evine gitti, koltuğına oturup yağıni selipaya uzattı, bir belgesel kanalı izlemeye başladı. On beş dakika sonra üç geçecekbeli olunca birden kafasını kaldırdı, gözlerimicabıldığıkadaracı.

"Ben senden sığıray sadece olaylandırın dedim. Kokuyla almamak on. Bir çok şey var."

evde CAT başına

"İNSANLIĞIN KIVAMI"

Bir insanın en önemli yeteneği bence budur. Sevmeye yeteneği.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

Memet Ali & Argemiserisi

REKAM

Keder ya da mutsuzluk, adına ne dersanız deyin, bir süre sonra ilginç olmaktan çıkıyor, geriye kararlı bir öfke kalıyor.

Sepya

NEYSE Kİ BU DÜNYADA YENİLMEYEN BİRDEN FAZLA YOLU VAR

Ben de herkes gibi en çok başlangıçları severim. Her şeyin mümkün olabileceğini düşündüğünüz zamanları. Heyecanından uyuyamadığınız bir hevesin gerçeğe dönüştüğüne tanıklık ettiğiniz o ilk saatleri. Gülden'le o otuz metrekaresel dükkânâ ilk baktığımızda hissettığım tam da buydu. Bir hafta sonra beyaz bir metal parçasına acemice karalanmış "Avrupa Terzisi" yazısını asacak, iki yetenekli kız kardeşin marifetlerini tüm mahalleye gösterecektik. Öyle ki ilk elbiseyi mahallenin gayri resmi muhtarı Necmiye Abla'ya dıkecek ve ertesi gün işlerimiz açılacaktı. Çünkü bilirsiniz, iyi dikilmiş elbiseler terzilerin kartvizitleridir. Kardeşim benden daha yetenekliydi. Hem de her konuda. Dergilerde gördüğü elbiseleri ilk denemeye yapabilmesi, her şartta memnun olabileme yeteneği, olanı iyileştirmek için bir şeyler yapma kabiliyeti... "Bak abla elimizdekiler tam da hak ettiğimiz kadar. Ne eksik ne fazla." Gülden bizim insanları iyileştirdiğimize inanırdı. Nasıl ki doktorlar yaraları kapatmak için dikiş atar, biz de eskiyi daha az eski göstermek için açıkları kapatıyorduk. İnsanlara, sağlıklı bir gelecek sözü veremiyorduk ama düzgün dikilmiş bir elbiseyle onlara sık göründükleri bir gece, yakaları kolanmış bir gömlekle başanlı bir iş toplantısı, biraz elden geçmiş bir etekle bir iki saatlik özgüven vaat edebiliyorduk. Gülden'e kalsa şaire bırakmaz, deniz yırtılsa onu da kendi dikiydi.

**Dünya
kapladığınız
yer hayli
küçük olunca
büyüklük sizde
kalmıyor.**

Gülden hastalanmaya başladığında ona biraz yavaşlamasını söyledim. Ben sıırlı yeteneklerimle paça kısaltmaya devam edeyim ama o yeni moda elbiselerin sözünü vermeyelim. O ise var gücüyle çalışmaya devam etti. "Ama acılmış abla, yeğenin sünnetinde giyecekmiş." "Yanına rica etti, müdürüyle toplantısı varmış." Gülen gece geç saatlere kadar ertesi gün teslim olma kiyafetleri uğraşırken ben söyledim. O çalıştı,

ben söyledim. Ertesi gün kimse gelmedi.

Gülden'in hastalığı ilerliyor ama çalışmaya devam ediyor, Gülden verdiği sözleri tutuyor, mutlaka yetişmesi gereken tadilatları yapıyor ama muhatapları ertesi gün gelip almıyor. Gülden yeni sözler vermeye devam ediyor, artık daha çok kavgı ediyoruz. Günlerce askıda bekleyen elbiseler, tezgâh altındaki

ütülenip katlanmış pantolonlar bizim için dile getirilmemiş bir başansızlık yığını olup çıkıyor. Ben öfkeden yaşıyorum, o yaşılanmadan ölüyor. Çünkü sadece geride kalanlar yaşılar.

Keder ya da mutsuzluk, adına ne dersanız deyin, bir süre sonra ilginç olmaktan çıkıyor. Geriye kararlı bir öfke kalıyor ve o öfkeli doğru yere yönlendirebilirsiniz hâlâ kendinizi

hissedebiliyorsunuz demektir.

İki kilo verdiğiniz için koşu koşu belini daraltmaya geldiğiniz elbiseler, yarın akşam mutlaka almanız lazım dediğiniz sökücü dikilmiş eteğiniz, düğmeleri yenilenmiş ceketleriniz... Birazdan tüm bu kumaş parçaları Gülden'in verdiği sözlerle birlikte kül olacak. Gülden hayatta olsaydı "Abla kızmakta haklısın ama bunları yakma, ihtiyacı olanlara verelim." derdi. Ama farkındaysanız bu onun hikayesi değil, benim hikayem. Ayrıca dünyada kapladığınız yer hayli küçük olunca büyüklük sizde kalmıyor. Gazetede şöyle bir manşet: Müşterilerine kızan terzi, onlarca kiyafeti yaktı. Kadın delirmiş deyip geçecekler ama bazen anlamayacağınızı bildiğiniz halde harekete geçmeniz gerekir. Böyle zamanlarda kazanmak hayli nadir bir eylemdir ve elbette sürekli kaybetmek çok sıkıcı olabilir. Neyse ki bu dünyada yenilmenin birden fazla yolu var. ✨

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

KİTAP OKYANUSUNDA 5000 MADDE

SELÇUK
ALTUN

"Filantropist Nevzat Aydın İçin"

5021- James Bond'un (yazarı J. Ian Fleming (1908-1964) varsıl bir lskoç ailesine mensuptu. Lüks yaşamı sevdioru ama İngiltere'deki miras kanunu yüzünden varisliğin keyfini gönlünce çıkaramadı. Oxford'u bitirdi. Karizmatik, zeki ve gizemliydi. Kadın delisi bir aykırıydı. Yazarlık, gazetecilik, yatırım bankacılığı ve tabii ki gizli örgüt üyeliği yaptı. Bibliyofildi, nadir kitap koleksiyoneriydi, bir sahafa ortak olmuş, batmakta olan önemli bir sahafıye dergisini (Book Collector) kurtarmak için satın almıştı. "Book Collector" onun yeğeninin idaresinde hâlâ yaşıyor. Günde en az üç paket şiş ve yarım şişe çin içerdi. Türk ve Bakan tütünümlerin mürekkep Morland Special'si, tütününcü onun için özel sardırını. Hastaydı, tedavisi aksamıyordu ama sigaradan asla vazgeçmedi, kalpten öldüğünde 56 yaşındaydı, multi-milyonerliğini tadını çıkarmaya henüz başlamıştı.

5022- Ian Fleming'in 6-7 Eylül olaylarında bir Interpol toplantısı için İstanbul'da olması kinayelidir. O gelişinde, okuldaki amatör ve renkli işadamları Nâzım Kalkanı'yla tanıştı. Kaynaşlar, dostlukları ömür boyu sürdü. "Rusya'da Sevgilerle" adlı romanında, Nâzım Kalkanı'dan esinlenerek Darko Kerim karakterini yarattı. (Nâzım Bey'in kızı Billur Kalkanı'ya bir soru: Ian Fleming'den babanızımla kitap(lar)ınız var mıdır?)

5023- Ian Fleming, önemli yazar (ve hafıfsıklet casus) Somerset Maugham'a da (1875-1965) yakın dosttu. İlk romanı "Casino Royale" için ondan kitap kapagina bir blurp (destek cümlesi) istedi. O sırada İstanbul'da bulunan Maugham bunu etk bulmadığına dair mektubunu komşum Park Otel'inden yazmıştır. (Somerset Maugham 1953 ilkbaharında İstanbul'daydı. Çevirmeni ve bibliyofil Vahdet Gültekin'e "The Razor's Edge" imzaladı. O kitap bilin bakalım kimde?)

5024- Yazar Michael Arlen'dan (Dikan Kuyumcuyan) Ian Fleming'e tüyo: Eleştirilenler daha ilk kitabına saldı(aj)madan derhal ikincisini yaz! (Kitapsever John F. Kennedy'nin en önemli 10 kitap listesinde, "Rusya'dan Sevgilerle" altıncı sıradadır.)

5025- Virilş salgınında havayı birkaç saniyelikle dağıtan WhatsApp anekdotları vardı. Bir has okurumda gelen; "Edebiyat öğretmeni arkadaşım

çocuklara kelime vermiş, cümle içinde kullanın demiş. Kelime 'yadsınmaz'. Öğrencinin bir tanesi müthiş cümleli yazmış. Hava soğuk olduğunda dedem yadsınmazını evde kılıyor."

5026- "Kanat Hareketleri" – Enis Batur, 2000: "İki Kehrbar Parçası Arasında"nın finali Selçuk Altun için;

annın sonsuz sessizliğinden arı bir ses seç kendine, diyor taşıdığı çağrı, kehrbarın ışığından henüz ad koyulmamış ağır bir renk bul, tut ve koy sirini yumuşak reçinelerine içine, zamanı gelecektir, artık bekle.

5027- 16. yaşını dolduran KİTAP İÇİN nisan ayında 5000. maddesine ulaştı. İki bibliyofil okurundan (Ali Poyrazoğlu ve Prof. Dr. Nâbi Avla) kutlama mesajları geldi. Koleksiyoner ve estetsanatçı Ali Poyrazoğlu diyor ki, "... Dergide 5000'e vardığını okudum, kutluyorum. İrmakların üstünden yürüyerek, dağlara tırmanıp aşığılara kayarak, kitap okuyuşlarında pusulayı şaşırmanın vardığını 5000'e..." (2021'de yayımlanacak KİTAP İÇİN-4 Ali Poyrazoğlu'na, 2022'deki KİTAP İÇİN-5, Enis Batur'a ithafedilecek.)

Hayat
romanlardan
ve olası
teorilerinden de
tuhaft!

5028- Moda, altı aydan fazla tahammül edilemediği için değiştirilen bir çirkinliktir.

Oscar Wilde

5029- Küresel lotolarda büyük ikramiyeyi (altıda altı bilemek gibi) tutturma şansı 170 milyonda birdir, diye uyarılar vardır. Ancak Güney Fransa'da bir kişi 18 ay içerisinde lotodan iki kez birer milyon Euro kazanmış ki bunun olasılığı 16 trilyonda birmiş.

Hayat romanlardan ve olası teorilerinden de tuhaft!

5030- Viskiler için yazılan (tjat raporları eğlencelidir. Malt viski için bir örnek:

Burun: Vanilya, tarçın ve meşe notalarına portakal ve kuru üzüm gibi hafif kokulu eşlik ediyor. Özellikle meşe notaları oldukça baskın.

Dama: ... damakta oldukça yoğun ve gövdeli bir yapıya sahip. Burundaki tarçın, meşe ve kuru üzüm notaları buradatekili. Ek olarak damak tatarakamel, esmer şeker, çikolata ve fındık gibi aromalar da mevcut.

Bitir: Ortı uzunlukta kuru üzüm, meşe ve bitter.

5031- 08.10.2013 tarihinde SahafTurkuz'dan şair, çevirmen, tasarımcı ve kaligraf Sait Maaden'in kitaplığından çıkma "Yeni Şiirler" alındı. Otkay Rifat'ın kitabının için Maden, o inci gibi yazıysla, "Şiir bu kadar ustalık kıldırmaz" yazmış. (Tuğrul Tanyol'un dediği gibi ikinci Yeni'ciler "iyi", Otkay Rifat ise "büyük" şairdir.)

5032- Nisan yazımda Fenerbahçeli yazar ve şairleri saymıştım. Kendisi de koyu Fenerbahçeli, araştırmacı yazar Tâner Ay'dan bir anımsatma geldi. Kadın yazarlarımızdan Dr. Safiye Erol'a (1902-1964) dair notu: "Kadıköy'ün Romanı'nın yazarı Safiye Erol, sıkı bir Fener'liydi, Fenerbahçe tenis takımıyla oynamıştı. Her gün mutlak kulübe uğrar, bahçıvanından sporcusuna kadar herkesi tanırdı. Kadıköy'ün Romanı'nda bununla ilgili bölümler vardı. Değeri ve önemi bilmiyemmiş çok iyi bir romancıdır. İyi sporçudur ve kedicidir. Kendilerle ilgili yazıları da müthişti. İnsanlara mesafeli ama kedilere pek yakındır."

5033- Kitapçoksever Tunç Ulug'un WhatsApp ortamında yolladığı litedir bir Anglo-American kutuphaneci, 27 kitabı ard ardına öyle anlamlı bir şekilde dizmişti ki, adları sırayla okununca karantina ortamına uygun cümleler çıkıyordu. (The English Patient / Had Caught / It / On the Beach... İngiliz Hasta ona plajda yakalamıştı...) Önce Batur'a yolladım -hayret- anında tepki:

E.B. : Benzeri Türk edebiyatından yapılabılır.
S.A. : Benimkileri yan yana koyarsan şilir olur.
E.B. : Benim 150 kitapla da ırmak roman!

5034- Kıskırtıcı fotoğrafı Prof. Dr. Nabi Avcı'ya yolladım, "En başa Many and Many a Year Ago (Senelerce Senelerce Evvelde) adlı romanımın İngilizcesi) başlıklı bir kitabı koysaymış daha anlamlı olurdu" diye zarif bir yanıt geldi.

Ali Poyrazoğlu'na yolladım, "Dâhiyanel Ben haiku severim" deyip, yaptıklarını sıraladı:

Odung yaşamlar
İçimdeki timsah
Bir sen kaldın yalnızlık gelince
Tamamla bizi ey aşk.

5035- (T)AVLAMAK!

5036- Küresel kültürüzzi:
İngilizçaiir ve yazar Peter Levi'nin (1931-2000) dedesi Moses Levi İstanbullu bir tekstil tüccarıydı. İş gereği Londra'ya taşındı ama ailesini yanında götürmedi. Yılda bir kez İstanbul'a döner karısı Sultana'yı hamile bırakırdı; 21 çocuktan sonra sabrı tükenen Sultana hepsini alıp İngiltere'ye taşındı. / ABD'nin önemli yayınevi Farrar, Straus, Giroux'un ortağı Roger Straus varmış bir Musevialesine mensuptu. Straus'un yayınevine kattığı önemli yazarlar arasında Susan Sontag da vardı, aralarında bir ilişki de yok değildi. Straus'un dedesi Oscar Straus ABD'nin Osmanlı İmparatorluğu nezdindeki büyükelçisi ve ilk Musevi bakanıydı. / Kompozitör İlhan Mimaroglu (1926-2012), Mimar Kemaleddin Bey'in oğluydu. Önemli bir müzik prodüktörü ve bestekârdı. Ömrünün son eli yılını New York'ta geçirdi; o kenti hicvettiği ve 2001 ürünü "Geldim Gördüm Geçtim Gittim"de belirttiğine göre New York'ta, o günlerde 517 McDonald's ve yasal olaraiksâh satan 3099 sâh dükkanı varmış. "Hangisinin sattığı daha öldürücü" demiş...

5037- "Kırmızı Kalem Kutusu"ndan - Bâki Ahyar T.:
Şirimizde neeksik?

"Şirimizde gerilim eksikliği var. Siyaset gerilimli, toplumsal hayat (grever, hukuk, ilaç satışı uygulamaları, ödenemeyen faturalar, krediyale alınmış ama icraya gitmiş daireler vs.)gerilimli; trafik, futbol, işçilik, işsizlik, gazetecilik, okurluk, hemen her şey gerilimli. Ama şirimizde gerilim az, rahatlık çok. Şair; doğasında rahatsızlık bulunan, beğenmeyen, daima huzursuzluk duyan, hatta "şirilminden beslenen" kişi değil midir?"

5038- Prof. Dr. Belma Ötüş Baskett dört kitada İngiliz Dili ve Edebiyatı akademisyenliği yapmış donanımlı ve yaşama sevinci dolu bir büyüğümüzdür. Ernest Hemingway üzerine doktora yapmış, bildiriler sunmuştur ve "Hemingway Society" adı seçkin kurulun üyesidir. "Sonsuza Dek Hemingway" adı araştırması her bibliyofilin okuması gereken elzem bir kaynak; bir solukta okunan kitaptan bir saptama:

"Türkiye'ye gelip görerek,Amerika'da basılmış Türkiye ve Türklerle ilgili en iyi ve doğru yazıları Hemingway yazmıştır. Bu yazıdan kıraklık devrine rastlamış ve üslubunu geliştirmesine yardım etmiştir. Örneğin, Edirne'nin boşaltılması ile ilgili yazısı değişikliçikimlerinden incelendiğinde, az-öz-yalın üslubunu nasıl elde etmiş olduğunun evreleri açıkça görülür."

5039- "Futbol maçlarına seyirciyi izlemek için giden kişiye sosyolog denir."

Gesualdo Bufalino

5040- Nisan yazımda (4998. madde), "Gülen Çapa fotoğraflardaki Ömer Uluç'u Che Guevara'ya benzetince" diye başlayan bir cümle var. Gülsen anımsatınca utandım, kendisi Ömer Uluç'u Fidel Castro'ya benzetmişti, özürdilerim. (Birkaç kez yazmıştım, Fidel Castro'nun dedesi İstanbullu bir Musevi'yd. Annesinin babası olan maceraperest Francisco Ruz işleri bozulunca önce İspanya'ya oradan Küba'ya göçtü. Soyadını değiştirip Hristiyan oldu ve bir gün Amerika'ya gitmeurupudıya geldiği Küba'da (Fidel Castro'nun dedesi) anımsatınca düşkümdü.)

2. Dünya Savaşı sırasında işgal altındaki Yunanistan'da, küçük bir kız çocuğu babasının, babası da Yunanistan'ın kaderini değiştirdi. Yanında savaşıyan 16.000 Türk ile birlikte.

BARUT KOKULU ÇİÇEKLER

Kitapçılarda

ps'online' satış noktalarında!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://www.ps-online.org>

Yeni hayatın kontrollü normal, zorluyordu göt göte çalışmaya alışmış bizleri. Sosyal mesafeler aramızı açıyordu. Bir başkasına ihtiyaç duymadan yazıp çizebilenlerin çağı başlıyordu. Bir kez daha yalnızlar kazanacaktı.

BİR GECE DAHA

Bu başlık usta çizer Kemal Aratan'ın doksanlarda Pısmıs Kelle mizah dergisinde sabahlama gecelerini yazıp çizdiği sayfasının adıydı. Birkaç yıl önce kitaplaşan bu nadide eserde, masalara çarşaf giybisindikleri espi eskizlerinin üzerindekivilip uyuyuncaklarının, sayfasında gün ışığı parıldayan yazıların, klavyesinde kül biriken dizgicilerin, bütüri kesiklerini emerek yileştiren son tramcılarn, baston içlenindeki küfürleri bir harf eksiltilerle günaha girmekten kurtulan dınibütün kaligrafıların,sadece sarının ve grinin tonlarıyla doksanları bütün kiriyile, pasıyla, derdiyle, pusuyla birebir boyayan renkçilerin, çaytepsilibir ilham perisi gibi sıkışanın masasına konanofsböyların ve bir mizah dergisininbaşkaya yolayana kadaktarılı çileler çeken onlarca emekçinin anlattığı haykeler resmedilirdi.

Kemal Aratan bu anılan öyle incellikli çizerdi ki kıssa bir mandalina kabuğuna sondürülmüş sigara izmaritini, yazsağız kenarından 'putiri' diye fırlatılan karpuz çekirdiğini bile sayfanın bir kenarında görebilirdiniz.

Benim gibi yeni yetme yazarlar, çizerler ve okurlar Gırgır dergisindenberi efsunlubir geleneğe dönüşen sabahlamalarda neler yaşadığını açıkseçik görebiliyordu bu çizgilerde. Ve herkes hiç deşilse bir kezorada olmak, sabahlamak istiyordu.

Haftalık mizah dergilerinin alametifarikası sabahlamalar, aylık edebiyat derğlerine Öküz dergisiyle girdi. Öküz, Le'Man bünyesindeçekiyordu. Ve fakat eksenyetti Le'Manyazar çizerlerinden oluşan bu paldır kültür edebiyat dergisinde işler yine gecikiyor, son güne kalıyor, en nihayetinde sabahlanıyordu. Bir lise talebesiyken henüz, süveterim, kravatım ve ben, Öküz dergisinde sabahladım ilk kez. Ertesi gün okul sırasında ceketimi baş yastığı yapmış uyurken, "Bu ne tür bir laubalilik, kaldırım şu densizli!" diye bağırın hocalara "Şeş hocam, dergide sabahlamış" diyordu arkadaşlarım. Sınıf sessizleşiyor, dersler kısık işleniyor, yazıpçizmek için sabahlanıyana hocalar bile inceden bir muhabbet duyuyordu. Tevekkeli değil, laubalilikten ziyade Bâb-ı Âlîlikteni uykusuzluğumuz.

Bu ayda bir gün sabahlama geleneği Öküz'den sonra aynıkadroyla çıkan Hayvan dergisinde ve bu dergilerin ardılı olanOT'ta da devam etti. Ne tramcılar kaldı, ne baloncular, ne de san gırı tonlar... Geriye sabahlamaların coşkusunu, neşesi kaldı.OT'un dergi piyasasını sallayıp benzerleriyle dolduranbaşarsının arkasında, ayda bir kez de olsa sabahlamanın tadını almak için derğye gelen yazar çizerlerin biraradalığı vardı. Herşeyini taklittiller de şu derginin bir sabahlamasını beceremediler.

Çünkü sabahlamak, derğçilenen köşelerden isteyen furlayıcıyanıklarındegil, köşesi derğye

güzel yerden girsin, okura en sık haliyle ulaşırdı diye uykusuzkalanların hüneriydi.

Sabahlamak çoksatın yazarı çoraplı terlikli vaziyette masalardan sigara otlarıırken görmek,ünli çizeri mutfakta akşamdan kalan menemeni eklemek dibine katk yapıp gömerken yakalamaktı. Kendine kahve yapan şaire "Bi tane de bana yap a bencilli" demekti sabahlamak. "Benimki az sekeri olsun" diyerek bir de iş çıkarmak, şairi durduk yere derde sokmaktı.

Bu muhabbetler bir yere not alınır. Derginin son sayfasında en güzellerinden bir seçki OT'larke'n'e yazılır. Herkes içinde kendi sözünü aradı. Rivayet odur ki okur dergiyi okumaya ilk bu köşeden başlardı.

İncelikliokur, son ki sayıdaOT'larken köşesinin olmadığını fark etmiştir elbette. Peki ne oldu da onlarca yıllık sabahlama geleneği bir gecede yerle yeksan oldu? Ne tür bir musibet, nasıl bir bela sabahlayanların kırılğan uykusunukaçırdı!

Koronavirüs tabii ki! Ya ne olacaktı! Teknoloji tarafından bitirilmeyi beklerken biyolojiden sınıfta kalan sözcülerdik hepimiz. Yeni hayatın kontrollü normal, zorluyordu göt göte çalışmaya alışmış bizleri. Sosyal mesafeler aramızıuçıyordu. Bir başkasına ihtiyaç duymadanyazıp çizebilenlerin çağı başlıyordu. Bir kez daha yalnızlar kazanacaktı.

Bir sabahlama WhatsApp grubu kuralım, bu süreciöyle atlatalım dedik. Fikri ortaya atan hemen

Teknoloji tarafından bitirilmeyi beklerken biyolojiden sınıfta kalan sözcülerdik hepimiz.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

BI GECE DAHA

ardından utanan maymun emoji'si gönderince vazgeçtik.

Zoom'da toplanldk, ekranda yüzünü görünce herkes Ortadoğu uzmanı kesildi birden. Demek verir gibi konuşmaya başladı. Sonra birileri bunları kaydediyor olabilir diye kılıandk. Bu muhabbetin üstüne ekranlardan biri karardı. Görüntüsü kararan arkadaş aradı. Kamerayı bantla kapattığını öğrendik. Açıkçası tadımız kaçtı.

Anlayacağın sevgili okur, ne yapsak olmadı. Sabahlanmanın tadını hiçbir şeydenalamadık.

Liseden beri işlerini sabahlamalarını iteklemesiyle güç bela yetiştiren ben iyiden iyide saldm. Ne kâğıdagittii elim ne kaleme. Günlerce evde sabahladım kendi kendime. Tek cümle yazamadım.

Dergi günleriyaklaşıp, Faruk yoklamaya başladıkdan türlü hikayeler uydurup yazıyor çiziyor göründüm. Oysa izdrap içinde debeleniyordum sadece. Faruk Kaya yılları endirtiyordu ve son dakikacı yazar çizer izdraplarını dinlemek konusunda uzmandı. Bir yazar işi gönderecek mi yoksa patlayacak mı sesinin tonundan anlardı. Onu kandırmak mümkün değildi.

Dürüstçe sarıldım telefona, aradım Faruk'u "Dost!" dedim, "bu sayı ben patladım yal Benden hayır gelmez..."

Sustu. Dinledi.

Sonra "Yazarsın bu olum! Vardır sende bi şeyler..." dedi.

Sesindeki gevşeklikaynı sabahladığımız günlerdeki gibiydi. Bu "çok da skimdeydi yazman ama yazsan işime gelir" tavını rahatlatı benii. İçimdeki yaratıcı gücü tetikledi.

Heyecanla "Bu gece son mu?" diye sordum.

"Yok be olum!" dedi iyice gevşeyerek, "BI GECE DAHA var."

İşte sevgili okur, şu an sonunageldiğin bu yazın, sabahlamalara yakılmış bu içi ağıd, tek başıma sabahladığım evimde, derginin son gecesinde yazdım.

Kapısını tıklatıp "Şuna bi baksana!" diyeceğim kimse olmadı için etrafımda, bu sefer sana, joracağım mecburen...

Nasıl **Mehtap Ali Akşamsefası**

DİPNOT*

ÖMER GÖKSEL

ŞABLONUN GERÇEĞE PUSUSU: KOMPLO TEORİSİ

YALIN ALPAY

Zihin, yaşamın kendisinde değil, yaşama ilişkin tezlerde huzur bulur. Varoluş, bir anlatıya indirgenmediğinde aşırı karmaşık, grift, çelişkili, anlamsız, bağlantısız ve rastgele bir entropik bir labirenttir. Zihnin bu karmaşa karşısında rahatsızdır, çapsızken depresif, ürkek ve güçsüzdür. Kendine açık seçik bir dünya arayan zihin, nedensellikler, anlam ağları, referans noktaları üreterek, kendisi için anlaşılabilir bir dünya inşa etmeye yönelir. Dünyayı, ancak bu zihinsel çekidüzen sayesinde bilebiliriz açık bildiğimiz şey dünyanın kendisi değil, dünyaya ilişkin ürettiği temsildir. Temsil, varlıklara ve varoluşa ilişkin zihinsel bir anlatı icadı ve inşasıdır. Yaşamı tam olarak algılayamayız fakat onu temsil ettiğini ileri süren öyküleri anlayabiliriz. Oysa temsili olduğu her yerde kriz vardır.

Yaşamın aşırı karmaşıklığı, onu modellerken bastırmıyormuşuz zorunlu kılar. Ancak model bastırmış, açıklayıcılığı ve sabitliği de düşür. Karmaşık modeller üretmek ise, karmaşık hesaplamalar ile geniş veri havuzları birleşkesinde mümkündür. Fakat gündelik yaşamın postmodern hızında, kimselerin kendi mesleği dışında hiçbir konuda uzmanlaşma şansı yoktur. Postmodern insan, kendi uzmanlık alanı dışındaki her şeyi bir yabancındır. Yabancı, karmaşık anlatılar üretmeye olduğu gibi, karmaşık anlatıları algılamaya da engel olur. Derinlik başlatmamış her konuda, açıklamalar yüzeydeki mantıksal sırasıyla sınırlıdır. Bu sıklıkta, her şey pek net, pek açık görünür. Gözler suyun içine dikkide, iş kırılır, gölgeler artar, ortam puslanır, daldanmış olup bittiği görülemez: Oysa postmodernite bize dalmayı değil, suyun üstünde kalabilmeyi öğretir.

Yaşamın herkes kendi derinliği, perspektifi, deneyimleri ve çektiği verileriyle açıktır. Derinlik ne kadar az ise, kullanılabacak anlamlandırma modelleri de o derece düşer, mantığın en ilkel versiyonudur. Bununla birlikte yine de bir kuşkuğun içinde araştırma bir faaliyet ve bir modelleme girişimidir. Bu yanılla salt inançtan

daha komplice bir pozisyondadır. Bu şiş anlam arayışın ürettiği en ilkel rasyonel modellere komplo teorisi diyorum.

Komplo teorileri, sıra dışı ve hakkındaki çok şey bilinmeyen gelişmelerin resmi anlatısını güvenilmez bulan ve alternatif bir anlatı üreten aşırı ilkel bir yapısöküm girişimidir. Az sayıdaki ve düşük kalitedeki kanıtlardan büyük anlatılar inşa eden katı yapılarıdır. Olup bitenleri aşırı basite indirgeyen, tek bir merkeze dilediğini, hem de plandan hiçbir sapma yaşamadan uygulama başarısıyla gerçekleştirdiğini ileri süren, tüm gelişmeler için aynı basit şablonu kullanan tipik bir Hollywood anlatısıdır. Teoriye uymayan, çelişkili duran hiçbir parça içermezler. Bu

teoride her olaya uyarlanan tek bir ana senaryo vardır. Bu senaryo, en evrensel kabul gören anlatı biçimi olan

iyiler ile kötüler arasındaki dişil çatışmaya dayanır. Çatışma hiçbir şekilde nitelikli değildir, kişilerin çeşitli gerilimleri, bunalmaları, gelgitleri yoktur. Dümdüz bir anlatıda herkes hep aynı ilmeyle aynı yönde yol alır. Bütün çatışmalar dışardır, insanın insanla çkar çatışmasıdır. Bu senaryonun ana akım küresel versiyonunda, yüzyıllardır aynı idealler uğruna mücadele eden idealist kötülerden oluşan bir taraf (Yahudiler, Masonlar, İslami teröristler, Komünistler vs.) ya dünyayı perde arkasından yönetmekte ya da dünyayı ele geçirmeye çalışmaktadır. Motivasyon, öykünün gelişimi, kahramanların tipolojisi hiç değişmez. Yalnızca isimler değişir. Bu kurguda kötülerden başka herkes piyondur. Özgür irade yalancıdır, algi her şeydir. Bu şifreninmiş düzeni bozacak şey ise kuşkucu komplo teorisidir. Dünyanın şifrelerini deşifre edenidir o: Gerçek işleyiş fark eden ve duyuran bir "kurtarıcı", bir "mesih."

Komplo teorisinin modeli vardır, kendisi yoktur. Çünkü istisnasız her olayı açıklama böyle bir indirgemeci şablon model, gerçekten hiçbir şeyi açıklayamaz. Aksine komplo teorisi

bulanıkları açmak isterken, tüm kanıtları üzerine beton döker. Komplo teorisi kanıttan sanığa ulaşmaz, sanıktan kanıtlara uzanır. Onun temel sorusu şudur: "Bu gelişme kimin işine yarar?" Komplocunun bu soruya verdiği yanıt her zaman aynıdır: "Dünyayı gerçekte perde arkasından kim yönetiyorsa onlar." Komplocu, sanığı bulduktan sonra, kanıt toplamaya da girişmez, bunun anlamsız olduğunu yakını: Gerçekmiş, bunun edilirken, failtüm kanıtları hasıraltı etmişler, her yere sahte kanıtlar yerleştirmişlerdir. Bu nedenle artık kanıta basıyulamaz. Kanıt bizi yanıltmaktaymış imal edildiği için reddedilir ve geleneksel komplo şablonu ortaya konur. Bu gelişme kimin işine yaradysa, bu gelişme onun kusursuz işlenmiş bir eyleminden ibarettir. Tasarı birebir gerçekleştirilmiş, hiçbir uygulama hatasına düşülmemiştir. Artık yapmak gereken, çalışmalarını izini sürmek, ilşiki ağlarını deşifre etmektir.

Komplo teorisini, bu deşifre ödevinde, varolmayan kanıtlardan, "gerçekliğin den kuşku duyulamaz" diye nitelendirildiği söylentilerden, dedikodulardan yola çıkarak define arar. Elle tutulur hiçbir kanıt yoktur, her şey kulaaktan dolma ve potansiyel itimale den ibarettir. Fakat kanıtlar ne kadar kararsızsa, söylem bir o kadar kararlı ve katıdır. Komplo teorisini yalnızca resmi anlatıyı sorgularken kuşkucudur. Kendi çürük alternatif anlatılarından ise bir an dahi kuşkulamaz. Komplo teorisi şınamaya, kanıtlara, olgulara değil, inançlara ve kanaatlere, niyet okumalara bağlıdır, yanlışlanabilir değil, sabit ve dogmatiktir.

Resmi anlatının kendisini duyurmamak için çok fazla mecrası vardır. Tüm TV kanalları, gazeteler, radyolar, internet kendisine sonuna kadar açıktır. Oysa karşıt anlatılar güçsüz, tekil, iletişim yolları kısıtlı, bütçeleri dar gönderenler tarafından dolaşıma sokulmaktadır. Resmi anlatının kalabalık arkasından aksine, komplo teorisi tek başınadır. Bu nedenle her adımda duyurulacak kadar ilginç olmalı hem de başka kişileri de peşine takabilecek kadar yaratıcı içermelidir. Sansasyonellik, komplo teorisinin varoluş şartıdır, olmaz yok hükmündedir. Fakat sansasyonel komplo teorisi ile sıkıcı bilimsel yaklaşım karşılaştıklarında insanlara çekici görünen öykü neredeyse her zaman komplo teorisi olur. ✎

ALFA

www.alfakitap.com
Instagram Twitter Facebook alfakitap

CİKTİ!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akgünçer

ALİ LİDAR

Dünya yüzlerce yıldır ötekiyle mutlu mesut yaşayabileceğimiz bir yer olmadı. Zygmet Bauman bunun nedenlerini, sonuçlarını bize detaylarıyla sunuyor...

BİZ VE ÖTEKİNİN ORTASINDAKİ MÜPHEMLİK

İlerlemek her zaman mıydır? Modernleşmek la mamen kazanımlar mı sağlar insanlığı? Peki herkes, her toplum, toplumun her ferdi aynı derede mi istifade eder modernleşmenin nimetlerinden? Bu ve buna benzer sorular çoğaltılabilir ve aslında cevabı da basitçe "hayır"dr. Fakat bu dilimize hemen gelveren "hayır"cevabının altının da dolması gerekir şüpheşiz.

Modernitenin karanlık tarafını görüne gösteren, onun tüm toplumlar için, toplumların tüm fertleri için firsatıyarmadığına değinen birçok filozof/ sosyolog vardır. Kimisi Simmel ve Weber gibi büyü bozumundan, kimisi Nietzsche gibi "Tann oldu" fikrinden ya da Adorno ve Horkheimer'in iddia ettiği gibi bilimin kendisinin mitleşmesinden bahsederek modernleşmenin karanlık tarafından bahseder. İsmi söylediğim ya da saymadığım bu düşünürlerin arasında şüpheşiz Polonya asıllı İngiliz sosyolog Zygmunt Bauman da vardır.

TOPLUMLAR NEDEN SOYKIRIM YAPAR?

Bauman, uzun süren yaşamında pek çok eser kaleme almıştır. Mektuplaşmaları, özgen eserleri, bir başka yazıya yazdığı mektupların sayısı oldukça fazladır ve halen dilimize çevrilmeyen eserleri vardır. Bauman'ın en önemli eserlerinin başında "Modernlik ve Müphemlik", "Sosyolojik Düşünmek", "Akıncı Modernite" gibi mektupları gelir. Bu eserlerinde Bauman genel olarak sosyolojik tespitleriyle gündelik hayatı vetoplum yaşamını ele alırken, üst bağlamda modernleşmenin olumsuz taraflarından dem vurur. Onun sosyolojik tespitleri günümüz dünyasını anlamada oldukça etkilidir.

Bauman, eşinin yazdığı bir metindensönra, Yahudi soykırımıyla ilgili kimsenin soygiri bir açıklama/araştırma yapmadığına değinmiş ve bu diirtüyle "Modernlik ve Müphemlik" adlı eseri kaleme almıştır. Bu eser, yazarın kendi deyişleriyle Adorno ve Horkheimer'in "Aydınlanmanın Diyaletliği" adlı kült eserinden alınan ilhamla yazılmıştır. Eserde temel olarak Bauman, Yahudi soykırımını doğuran nedenleri ve toplumların neden soykırım yapma gereği duyduğuna yönelik düşünceler geliştirmiştir.

BAHÇEDEKİ İSTENMEYEN OTLAR

Bauman, eserinde sıklıkla metaforlara başvurur ve ulus devlet öncesi imparatorluklar döneminde

biçimini de yine bir metafor kullanarak "avlak bekçisi" diye nitelendirmiştir. Bu dönemde iktidar/ imparator farklı etnik kökenden gelen insanları topraklarında yaşamasına göz yumar ve onlardan bunun karşılığında vergi, asker vb. alarak yararlanır. Bu yönetim biçiminde toplumun tamamı varlığına katanlar, rıza gösterilen insanlardan oluşmaktadır. Fakat bunun dışı olarak ulus devletleşme sürecinde iktidarlar, genel bir kimlik yapısına ve özelliklerine haiz insanların sınırlarında barındırmak ister. Bu bağlamda modern iktidarların tutumunu da yine bir metafor kullanarak bahçevanlıkla iktidarlardır. Malum olduğu üzere bahçevan, bir bahçenin düzenin, tanziminden sorumludur ve bahçeye şekil verir. Yani bahçevan kendisine verilen bir doğa parçasını, araziyi, kültürel işlemlerle yani gübre kullanarak, yakarak, keserek sınırlarına ve nitelikleri

belirlenmiş bir bahçeye çevirmekle yükümlüdür. Yani arazinin zıddı olarak bahçe ulus devleti simgeleyen coğrafı yapıdır, denebilir. Peki bahçede istenmeyen otlar varsa ne yapılabilir?

"BİZ" VE "ONLAR"

Toplumlar bir biçimde "biz" ve "onlar" olarak gruplaşır, kategorilere ayrılmıştır. Biz grubu, içinde kendimizi rahat hissettığımız, birliktiyken evimizdeymişçesine mutlu olduğumuz ve bize benzeyen insanların oluşturduğu bir yapıdır. Bu yapıdaki insanları tanıır, aramızdaki problemleri konuşarak, uzlaşma yoluyla çözümlenebilir. "Biz" grubu kendimizi inandığımız bütün iyi duyguların, özelliklerin vücut bulmuş halidir.

"Onlar" grubu ise, "biz" grubunun tam tersidir. Aralarında mutlu olmadığımız, sürekli olarak bizi rahatsız eden ve uyumayacağımız insanlardan oluşur. "Onlar" grubu, "biz"im tersimiz olması hasebiyle bütün kötülüklerin ve olumsuzlukların merkezidir. Onlar bizim aksimize temeldir, kırdır, hırsızdır.

DÜŞMANLAR, YABANCILAR...

Gördüğümüz üzere toplum, ister istemez iki kategoriye ayrılmıştır ve üstelik toplumların devamı için bu zıtlık elzem niteliktedir. Bir diğeri olmadan, düşmanı olmadan gruplar oluşamaz. "Onlar" grubu bizden daima uzak mesafedir, onların uzak mesafede olması da yine düşman olarak görülmelerini kolaylaştırır. Düşman, fiziksel olarak uzakta düşünülerek olarak da tam karşımdadır.

"Onlar"ın uzakta olması -ya da yukarıda bahsettiğimiz bahçenin dışında oluşu- güvenlidir. Fakat bizimle aynı bahçeyi paylaşan otlaşa yetkar verilemez bir kimlikteyse durum daha girift bir hal alır. Fiziksel olarak yakın, duygusal olarak bize uzak olan insanlar, varlığını ve güvenliğini tehdit etmektedir. Bizimle aynı bahçeyi paylaşan ve kolay kolay bahçenin dışına yollanmadığımız otlaşa ziraai yöntemlerle ehliştirilmeli ya da kökünden sökülüp atılmalıdır. Bauman'ın sosyolojik yaklaşımında "biz" ve "onlar" gruplaşmalarının ortasındaki bu müphem alanın sakinlerine "yabancı" denilmektedir.

İlerlemek
her zaman
mıdır?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - www.rantey.org

BAHÇEYLENİN EN YABANCISI

Mehmet Ali Akşınsoy

**KAĞITTAN GEMİLER
YAPTIM KALBİMDEN
Kİ HİÇBİRİ KARŞIYA
ULAŞMAZDI.
AŞK DİYORSUNUZ,
LİMANI OLANIN
AŞKI OLMAZ Kİ
BAYIM!**

*Didem
Madak*

**HİÇ KİMSE ALDATMADI
ÖTEKİNİ; YALNIZCA
BÖYLEYDİK İŞTE!
YÜZÜME ÖYLE BAKMA
NEFRETLE,**

**BİR NEDENİ YOK
YALNIZCA ÖPTÜM**

*küçük
İskender*

Bu bağlamda Bauman'ın eserinde Yahudilerin Alman toplumundaki konumu benzer şekilde açıklanmıştır. Yahudiler, düşünsel ve fizyolojik olarak "biz" grubunun dışındadır—arı ki yaklaşımları hatırlanmaz-fakat gündelik hayatın içinde, ekonominin köşe başlarında ve fiziksel olarak "biz" grubunun yanında, yarıktadırlar. Bu gibi durumlarda ulus devlet çeşitli mücadele stratejileri belirlermiş. Bu stratejilerin ilki bu karar verilemezler, "müphemler" belirsiz bir bölgeye hapsedektir—yine gettoları anımsayınz. Bir diğer yönten onlarla sosyal iletişim kesmek ve her türlü sosyal imkânları yararlanılamaz engellemektir—Yahudi olduğu için üniversitelerde atlatı bilim insanlarını düşününz, örneğin Simmel1. Yine bir diğer strateji bu insanları herkes tarafından bilinir olması ve herkesin onlara ayrı tepkileri vermelerini sağlamak için ayrtı edici bir amblem/symbol kullanmaya zorlamaktır. Yahudilerin kollarındaki bantlar da bu açıdan kullandılmıştır.

Fakat ulus devletin varlığına tahammül gösteremediği "yabancılar"la bu strateji yöntemleri her zaman işe yaramayacaktır. Ulus devlet, bu bağlamda yabancıyla mücadelenin en sert ve radikal yoluolan soykırımı kullanır. Varlıklarıyla ulus devletin tamamlı ve sağlığı tehdit eden yabancı, kesin çözümler ortadan kaldırılacaktır.

Başman, genel olarak ulus devletlerin varlıklarını çözen gerekler olduğu süngi, duygu birliğini bu şekilde sağladığını iddia etmiştir. Günümüzde de aslında "biz" grubunda olanlar, "onlar" grubunda olanlar ve çeşitli inkırlarıyla uzaklaşır. Artık her semtte karışmaya çıkan güvenliğini stüben tabi olarak bu kaçış sonucudur. Gülen yolu burnumuzun dibinde olan ve aslında kendimizi yanlarında çok da rahat hissetmediğimiz "onlar" grubunda, "biz" e benzeyen, bizimle aynı ekonomik imkânları haiz insanlar sınığarak kurtuluruz. Ekonomik güç, bu noktada bir kalkan olarak devreye girer ve insanlar arasındaki gruplaşmanın simgesi haline gelir. Her yaz televizyonlarda gördüğümüz Bodrum, Çeşme vb. tatil bölgelerinde pahalılık tabi olarak bulunur bedelidir. 50 lirak bir lahmacun, "biz" grubunun koruma güdüsünün ürünüdür. "On" ayrı parayı veremeyeceğini bildiğimiz "onlar", bu fiyatların sağlığı kolaylıkla bizden uzak durmak zorundadır.

Bu anlamda düşündüğümüzde Amerika'da bugünlerde yaşanan insanlık dramı daha da çarpıcıdır. Yüz yıllardır kırıkla maruz kalan siyahlar, sadece Amerika'nın etkin grubu olan "biz'e" bayağı benzediği için, farklı bir ten rengine sahip oldukları için ötekileştirmek, öldürmek istedi. Dünya maalesef ötekileştirmeli mesut yaşayabaceğimiz bir yer olmadı yüzlerce yıldır ve Bauman bu gün nedenlerini, sonuçlarını bize detaylarıyla sunmuştur.

**Kitabın içinde (uyur)gezip gecikmek lazım,
şiir okur gibi yavaşlamak...**

FAYDASIZLIĞA VE YALNIZLIĞA ÖVGÜ

Borges, arkadaşı Casares'in bu romanını kusursuz olarak tanımlamıştı, en sevdiği üç kitaptan biriydi. 1940 tarihli kitabın ilk kapakını da Borges'in kız kardeşi Norah Borges tasarlamıştı.

Keza Octavio Paz,
Marquez ve Güney
Amerika edebiyatını diğer dâhileri de Arjantinli
Casares'e methiyenler düştürmüştü. Kurşununu
anlatarak büyüyen bözmaktan korkuyorum
İra garip bir bilim kurmu ya da aşk hikâyesi
olarak tarif ediliyor bile fazla içucu vermiş
oluyorum. Şu kadını sözlükle: Olaylar ısız
bir adada geçiyor. Ölüm cezasına çarptırılmış
bir kanrahmanmış Hindistan'daki bir İtalyan
halı tüccarının tarif ettiği tek edimsiz adaya ayak basıyor.
Çok geçmişen yazmış olduğu adada yalnız olmadığının
anılıyor. Adada sessiz sinemam vamp güzelleriinden
Louise Brooks'a benzeyen bir kadını karşılıyorsunuz.
Adine Faustina olduğunun öğrendiğiniz güneş
meftunu düşür, kaçak kanrahmanınız hayal ve
hayaletli, ideali ve ideali oluveriyor. Tek edimsiz
ihtişamı müzekde aynı oyunları güvünlemez
denizini yankılıyor. Gerçeğin sınırlarını zorladığımız
bu gezintide belki de en çok sonsuzluk kavramı
sorgulanıyor. Varoluşu maceranın Fransız ve İtalyan
film versiyonlarıyla zihinhezde çizdiğiniz adanın nasıl
resmediliyor? Zileyleyirsiniz.

Adolfo Bioy Casares, Morel'in Buluşu, Helikopter, 2016

Uğursuzluk kokan
köyler vardır, ölüleri
yağmurla uyanan.
Lafazan hayaletlerin
yalnız sokakları ve
ıssız evleri doldurduğu
Comala'da geçen
hikâyemiz. Günah ve
utançlarıyla çürüyen
insanlar gitmek için
başlarını almaları için
bekler. İsteğe karşı
sarmasık gibi sarıldığı

100

böyle bir yere düşer Juan. O, annesininölümünden sonra belalı babası Pedro Paramo'yu bulmak için gelmiştir buraya. Monologları bilinc akışlarına karıştığı gerekçesiyle diğer sesli girişimlere ilüv e öpüklüdür; gece uyumak için koyun yerine aziz sayılır, enesit ilüvi yaşayan kardeşler, kötüklük saçan kalleşler, deliler, işik ve masıklarınense ve serzenşinden mürekkep bir nehirdir roman. Meksikalı yazar ve fotoğrafçı Juan Rulfo'nun yazdığı ilk ve tek romanı, Latin Amerika edebiyatını sımsıkı, çok sayıda yazarı etkilemiştir. Marquez, "Sen yazı yazdığını sanıyorsun! Al bakalım şunu oku" diyen bir arkadaşının getirdiği kitabı bir gecede okumuş, büyülenmiştir. Kitabı ezbere bildiği rivayet edilir, Yüzyıllık Yahzlık'ın ruhuna işler. Yazar Kemal'i mest eder. Yaşamın içindeki kara mucerher olan ölümlü içmek isteyenler için bulunmaz bir kakofoni, lezzeti bir zehirdir.

Juan Rulfo, Pedro Paramo, Doğan Kitap, 2012

Portekizce'nin en güzel kelimelerinde "Saudade" Yoğun bir nostalji hissi, olmayana özlemiyi tarif eder - Saudade ve sevginin birbirine sarılmış halidir. Hüzünle huzursuz kalmamızı ince bir zarfı kaplar.

Pessoa'nın ölümünden 47 yıl sonra toplanıp yayımlanan şaheserini faydasızlığa ve yalnızlığa övgü olarak da, Hafız'a bir niyetine okur bile de okuyabiliriz. "Ölü hayatımın olanca ağırlığını duyuyorum üzerimde" diyor Pessoa. Ama bizi saf ağırlık ve hüzünle beslemiyor o, bir taraftan da kornik ve ironik. Hiçbirsey olmayan alter-egosu

Bernardo Soares tam da bu yüzden bizden daha özgür: Beklentisi yok. Yalnızlığında memnun. Hiçbir tür indirgenemeyen tuhaf otopsiyograf/roman/ güncely okurun rüyalarının vahşi ormanında kayboluyor, geçirdiğimiz karalıkta telar çocuk oluyoruz. Kitabın içinde (yür)geçip geçmek lazım, şiiir okur gibi yaşayabilmek. "En çok anlamak yoruyor bizi. Yaşamak, düşünmemektir..." diye mirıldayan Pessoa, içimizdeki boşlukları uyku ile kardeşli ölümlü doldurarak.

Fernando Pessoa, Huzursuzluğun Kitabı,
Can Yayınları, 2016

İLHAMİ
ALGÖR

**Yurt dışına gitmek isteyen gençleri destekliyorum.
Hatta yol göstereyim...**

AÇIN KAPILARI GENÇLERE

İnternette
yoksan hiç yoksun.
Hiç olmamış gibi
yoksun.
Hoş değil.

Bir iki ay önce, "Türkiye'nin Gençliği Araştırması" başlıklı bir rapor yayınlandı. Dediği şu: "Gençlerin çoğu çareyi yurt dışında görüyor."

Rapora göre katılımcıların yüzde 70,3'ü Türkiye'de arkası sağlam bir kişinin yeteneği bir genç önüne geçebileceğini düşünüyor. AKP'li gençlerin neredeyse yarısı, MHP'li gençlerin ise yüzde 68'i Türkiye'den gitmek istiyor.

Rapor, Sosyal Demokrasi Vakfı (SODEV) ile Friedrich Ebert Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği'nin katkılarıyla hazırlanmış. Alman derneğin adını teklemeyen söyleyebileceği Rewhat Arslan'ı kedi imzalayıp hediye ediyor. Jehan Barbur'un da katkısı var kedi olayına.

Bir yazıda ünlü isimleri anmay. Tuğrul Eryılmaz'dan öğrendim. Belki de esinlendim. "Alenen intihal" diyen orosa beni ya da Tuğrul Eryılmaz'ı çekemediğini düşünürüm. Eğer söyleyen Eryılmaz'ın kendisi olursa beni çekemediği aşikâr olur.

Yurt dışına gitmek isteyen gençleri destekliyorum. Belki ileride birkaç yeni virüs, sonra kurallık, ardından mini buzul devri gibi çevre felaketinden sonra yurt nedir, sınır nedir, gezegen nedir gibi hususlar başka bir boyuta gelmiş olacak. Biz şimdiki zamana kalalım. Gitmek isteyen destekliyorum. Hatta yol göstereyim. Özellikle

Ankara, Çorum ve Yozgat nüfusuna kayıtlı olanların bir şansı var. İsterlerse "Aslen Galat, hatta Kelt olduğumu beyanve kabul ediyorum" şeklinde bir dilekçe ile Avrupa ülkeleri konsolosluklarına başvurabilirler. Vikipediya bile itiraf ediyor ki Orta Anadolu'da Galat dilinin M.S. 7. yüzyıla dek konuşulduğuna dair belirtiler vardır.

Bozkır abileri, bu gibi düşüncelere sıcak bakmayabilirler. Yerli ve milli hissiyattan yoksun bulabilirler. Yazının burası için internette bir şır aradım. İçinde, "nerede o Persler, Pursler, Lidyalılar" dizesi geçen bir şır. Akımda bir tek o cümle kalmış. Şiiri bulamadım. Şairin adını vermiyorum. İnternette şiiri bulunamayan şairin adı olsa ne yazar!

Onun yerine Çetin Altan'ın "Bozkır'ın dousuz çocukları" başlıklı makalesini aktarıyorum dedim, onu da bulamadım. İnternette yoksan hiç yoksun. Hiç olmamış gibi yoksun. Hoş değil.

Benim için internet tek pencere değil çünkü batarak kapanan bir sahaftan üç ihtiyaç aldım. Her gün sabahın akşama kadar dünyanın hikayesini güntüğümden "İhaller"de Kırılıcı, "Zübeyti"de Kırılıcı, "Yazın"da Kırılıcı da bir saray görevlisi koşarak gelmiş, "Aman Kırılıcı

sakin bakmayın uğursuzluk getirir" demiş. Kırılıca da Osmanlı kadınıymış. "Ok yaydan gıktı artık" demiş, bakmaya devam etmiş. Sonra aynı yıldız Galata Rasathanesi'nden Takiyüddün Efendi rasat etmiş. Esasen bir gökbilimci imiş, çok da başarılı imiş. Fakat o devirde gökbilimci kadrosu olmadığından, kuyruklu yıldız hadisesini padişaha münecimbazıolarak arz etmiş. Bu örneğe bakılırsa dünya eskiden de küreselmiş."

Sahaf kapanınca onları aldım geldim. Limonlu açık gay verdim az önce. Titanik'ten sağ kurtulan Dersim'i'nin Hozaatı mı, Mazgertli mi olduğunu tartışıyorlardı.

Eğer benim aklıma uyup da yurt dışına giden olur ve "Sana uydum gittim, iyi olmadı" der ise buyursun yanına gelsin. Fakat bilsin ki Hawaii adalarında motosikletlini tanıy ederken karbüratörün anasına Türkiye kufreden biri görülmüş. Varsın, biraz kufür gelişsin sonra yine gitsin.

Şurada giderayak bir ünlü daha zikredeyim, bir Valentin Gubarev resmi bırakayım. Gerçi Gubarev buraları meşhuru değil ama olsun, zengin gösterir. "Benimle beraber gidenlerim eğer bir polembik'e sebep olursa, benim de arkamızı boş değil, fanzin camiasında dostlarımız var."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Bakmanız gereken şey, bu ülkede neler olduğudur ve olan gerçekte sudur ki kardeş kardeşi, kardeşi olduğunu bilerek öldürmüştür.

Maksat
Okumak
Olsun

ZENCİNİN HİKÂYESİ, AMERİKA'NIN HİKÂYESİDİR

Türk yazarların edebiyat ezellerinin ve kaybederleri hikayeleri anlatır. Dickens, Dostoyevski, Törs Kertész, Colson Whitehead ya da James Baldwin...

Pyasalar, endekslar, tedarik zinciri filan derken neoliberal ekonomiyi frezeleyen şey, fırınına ya da nemruda msheden kaçıp sinek gibi KORONAVIRUS oldu.

Dini belirti edindi kutsal kitapla pot veren müteahhit başkarnız pandemici cvalariken herne "Siyahların hayatı önemlidir" diyen protestoculardan oluyors. Söyle üzeriden geçek diyor bu çocukların: Kalkın-gelişimi maksimum düzeyde kullanmayı esk etmiyor. Protestocular ya da tarların diyle söyleyelim, siyancılar meydanlarda dundukça hayatta bir elektrik oluyor. Mesela Bristol'de 84 bin Afrikalıyı kaçıp köle olarak istan adamın heykeli alınyı edidi. Haziran 12'de ilk kez bir siyah kuvvet komutanı oldu ve hiç izlenen vızile değişken protestolara destek vermişle, hırs kuvvetlerindeki bu taşıp yapıyı doğrudan için her türlü çabayı carfedebilecek sözünü verdi. İngiltere ile beraber tüm Avrupa'da siyahlar konuşuyor, yazıkta. Endonezya'dan Belçika ya dek yayılan bu protestolar yeri bir statüko oklatıyor. O statükonun adı "Ben senin Zencin Değilim"

"BEN SENİN ZENCİN DEĞİLİM"

Colson Whitehead'ın sarıso romani Nickel Çocukları almıştı. Düzgün bir eğitim almış, istersen üniversite yeri topmı sipari olaylar sonrası bir yetimhaneye geçen genç bir siyahlin hikayesinin peyinden beyaz topluluğun kendine kolleğini azımsadığı ile karı karıştı kalıyoruzsun. Nickel Çocukları o işin ortasında solu seplem altında duşu yakıyordu ama devamsı yeni bir kaza çıkıyor. Ben Senin Zencin Değilim James Baldwin'ın eser. Baldwin Romanı, denemeci, oyun yazarı, şair, eleştirmen ve yirmiden fazla kitabın yazarı.

Malcolm X, Martin Luther King Jr., Medgar Evers... ABD'deki siyahı mucadellerin farklı yöntem ve usullarla sahip uç sembol ismi ve uç önderi. Bu uç ismin ortak arka planıydı. Ben Senin Zencin Değilim. Gerek yazıklaıyla, gerek inçığıla karı mucadellerde tüm dünyada tannın insan hakları savunucularından Baldwin'ın yazıklaından, hayzından, notlarından, tanıklıklarından ve onunla ilgili belgelerden ortaya çıkış olaylarını bir bakıldan bir BEN SENİN ZENCİN DEĞİLİM.

VİCDANIN VE KALBIN OLUŞU

Nasıl bir memlekette yazıgılar yazıyor anlatır Baldwin. "Bu göz also cumhuriyetle doğan Amerikalı Zenciyi aşıpandan burun anlamı, dahı doğduğunuz an, başka farkınız

bilmedigin için, her sopa ve taşın ve her yüzün beyaz olduğudur ve yine görmedigin için, kendinizin de beyaz olduğunuzun varsayarsınız.

Siz beyaz ya da altı veya yedi yaşındankiler Gary Cooper Kazdıkları öldürür ve siz Gary Cooper'i desteklerken, o Kızılderililer'in siz olduğunuzun keşfetmek büyük çok yaratır.

"Bazen gün gelir—ki bu da onlardan biri—bu ülkede rolünün ne olduğunu ve geleceğinin ne olduğunu merak ederim. Durumunla nasıl uşatırsak ve o muazzam, alding etmeyen, düşünmeyen, zalim beyaz çoğunluğa nasıl itegim kurup onlara burada olduğunuzun hatırlatırsak?" Bu ülkede oluşan ahlaki umunsamazlık ve kalbin okıya ben deşette dışlıyor.

Bu insandır kendilerini o kadar uzun zamandır aldıkları ki, insan olduğunu görketen de dışırmıyorlar. Bunu dediklerine değli, yaptıklarına dayandırıyorum. Ve bu da onları kendi içlerinde ahlaki canavarlara dönüştürüyor anlamına geliyor.

OKUL YOLU

Baldwin Paris'te yazdığı denemede gazetede gördüğü bir fotoğraf üzerine hareket geçer. Bir fotoğraf gördüm hayatım değışti. Bazen böyle olur. Nefes almayorum George Floyd'un beyaz adamın dizleri altında boğularak öldürüldüğünü gösteren videosunu, pek çok insanın hayatını değıştirdiği gibi.

Fotoğraflın hikayesi şöyle Dorothy Counts Kuzey Carolina, Charlotte'ta bulunan Harry Harding Lisesine kayıt olurken.

Dorothy Counts ilk gün okulda giderken yolun seklide tazece uğrak

Okul yolu boyunca üzerine tükürülür, üzerine cisimler atılır ve hakaret edilir. Okula yürüyüşü sırasında fotoğrafçı Douglas Martin tarafından çekilen fotoğraf 1957'de Baldwin'ın bir şeyler yapmaya zorlamıştı.

"İşte fotoğraf o zaman gördüm. Paris'teki o geniş, ağır gölge bulunda ben dinli bir güzetide, her beyaz on bir yaşındaki Dorothy Counts'ın okul yolunda kalabalık tarafından hakarete uğrar ve tükürüklerin fotoğrafı vardı. O izni yoktu, ale gelmez gürur, gergin ve ritap vardı. Bu tapını attırdı. İçim hırı neflet hem merhamet doluydu. Ve ben üzündüm. Bizimz orada onun yanında olmalıydık!"

İşte o parl piri öğlen sonrasında Fransızdan ayrılmıştım anladım. Artık Paris'te oturup da Cezayir sonunu ile kara derli Amerikalı sonununu tartışabili talmı kalırmaydı, o kadar! Başka herkes üzerine düşen yapıyordu artık benim de eve dönüp üzerine düşeni yapma vaktimdi."

EVİN HOR GÖRÜLEN ÇOCUĞU

Başın Amerikalıdu eylerimin nedenlerini ararken Baldwin'e çokça kula kaba tınaktıca fiydı var.

"Bakmanız gereken şey, bu ülkede neler olduğudur ve olan gerçekte sudur ki kardeş kardeşi, kardeşi olduğunu bilerek öldürmüştür. Beyaz erkekler, zencileri, oğulları olduklarını bilerek inç ettiler. Beyaz kadınlr, zencileri, tükürük olduklarını bilerek yaktılar. Bu bir ırk sorunu değildi. Hayatınıza bakıp ondan sonunı olmaıya hazır olup olmaı ve sonra da onu değıştirmeye başlama sonunu. Benim geldiğim büyük Batı bir evdi ve ben de o evin çocuklarından biriyim. Başta belirtirsek, o evin en hakir görülün çocuğuyum."

Tüm coğrafyaların hakir görülün çocukları, evdekilerin canını çokça sıkır. Etnalrızda bakan Amerikalı wapsına çok yakın erkeç. Türk, Sırnk, yani karsıderililer yükeek iske söylemiş BİZ, geri kalan ONLAR zencileri ta kendisi. Belir bir gün "Nefes almayorum" diyerek ölgen ölgen ölmüşünüz. Seküler orta sınıf, Kurt, eşya, cinsiyet, Ermeni, alavı, uç kurucu çalan beyaz yakalı. Zencin kardeşiniz siziz. 🌱

Selman Bulut, bağlamasının tellerine dalgın dalgın vururken, bir yandan da bu sorunun yanıtını düşündü: Bu, olur muydu? Güzeller güzeli Zeynep'in kendisinden istediği tavşan bu tavşan mıydı?

HESABIM VAR

ONUR ÖNLO

Selman Bulut, o gece, yaklaşık bir buçuk saat süren programları boyunca, bir yandan bağlamasının tellerine dalgın dalgın vururken, bir yandan da bu sorunun yanıtını düşündü: Bu, olur muydu? Güzeller güzeli Zeynep'in kendisinden istediği tavşan bu tavşan mıydı? Bu tavşan, Alice'in tavşanına benziyor muydu? Zavalı Zeynep, bu tavşana ve Alice'e ve kuyulara, kafayı neye bu kadar çok takmıştı? Acaba yine hastaneden kaçıp, zarif ve çocuksu bedenini, İstanbul'un altındakı sonu gelmez Bizans tünellerinden en lanetisine açılan o karanlık kuyuya atmaya çalışacak mıydı? Of, bu tavşan olur muydu?

Selman Bulut bu düşüncelere kendini o kadar çok kapırdı ki, mekânın alkole dumanlanan, esrarla tütsülen ve anbean kaba bir şehvetle boğuşarak kaotik atmosferinde, artık sarhoş olduğu da bir adım ötesinde Cihan Demir'in, gözlerini iştikrarlı bir öfkeliye kendisine dikmiş, arada bir belindeki tabancasını yolkayarak, yılmış bir kindarlık içinde homurdanıp durduğuna fark etmedi bile...

Sabah ezanları okunurken, Selman Bulut, bir elinde bağlaması, diğeri o şüpheli tavşan, aynı puslu dalgınlıkla kapının önünde kendisini bekleyen Efrahim'in yanına çıktığında, kafasında yine Zeynep vardı. Yarn sabah ilk iş Zeynep'ine koşacak ve/

"Ay hocam hadi gel birer çorba içelim..."

Simlâ'nın, her şeye rağmen ve her daim kıvrık kırık çönlüşen sesini, işte bu sırada duydu: "Senin canın da sıkın galiba bir şeylere hocam... Gel,hem biraz laflanz..."

Selman Bulut, bu içten teklife aynı içtenlikle gülümsedi vetazeyeye yağmırında ıslanmış serin sokaktan sarhoş siüetleriyle dolu karanlık ucunu, bağlamasıyla şöyle bir işaret ederek konuştü:

"Ben gideyim Simlâ, sabah erkenciyim. Yarn Zeynep'in görüş günü.Siz Efrahim'le gidin.Buse neredi? O içmiyor mu çorba?"

Üçü de Buse'yi görmek umuduyla dönüp payyonun şatafatlı kapısına doğru baktılar. Fakat oradan, hiç ummadıkları bir belanın, yalpalayarak kendilerine doğru boğurduğunu duyduılar:

"Hocaaa... Selman Hocaaa..."

Bu belanın adı Cihan Demir'di. Artık ayakta duramayacak kadar sarhoştü. Ve galiba, hayattan alamadıklarının acısını,Selman Bulut'tan çıkartmak niyetindeydi...

Selman Bulut onu bu halde görünce, içini, ilk Hristiyanlara has bir merhamet duygusu kapladı. Felakete doğru sürüklenen bir imparatorluk için yapacak hiçbir şey

olmadığını bilmekle ilgili bir duygu...

"Ya da onun gibi bir şey..."

"Cihan komiserim! Bu halin ne yine böyle! Aylardır her gece, her gece..."

Cihan Demir,yalpalayan ayaklarının üzerinde biraz sürüklenirken sonra, nasıl olduysa, gelip tam Selman Bulut'un karşısında durdu. Ya da "durabilirdi" diyelim. Sonra da ağzı etten ve kemikten değili de su muhalebesinden yapılmış gibi, yayvan bir kimsesizlik içinde konuştü:

"Hani artistik yapıyordun ya bana... Yok camiden Selman Bulut, yok bilmem ne! Şimdi de payyondan Selman Bulut mu oldun?"

Selman Bulut bağlamasını şöyle bir kaldırdı, tıksınıyle karsık bir kalenderlik içinde gülümsedi: "Elimde bir tek bu kaldı. Onunla ekmeğinizi kazanmaya çalışıyorum oğlum. Günahımı?"

Cihan Demir, küçük ama biçimli ağzını daha da yarakarak, halkı olmanın gururuyla sırıttı: "Onu ben ne bileyim,günah mı değil mi? İmam olan senin. Sen söyleyeceksin!"

Selman Bulut, cevabı biliyordu: "Çalışmak,günah değil!"

Cihan Demir ikna olmadı. Olmak gibi bir niyeti de yoktu. O istiyordu ki kavgı çıksın. Ortalık karışsın. Herkes üzölsün. Dünya batsın!

"Hee... Günah değil diyorsun... Ama içerde içki içiliyor, fuhuş yapılıyor. O ne olacak?"

Bu hrt sarhoş, lafi böyle bir yere getireceğinden emin olan Simlâ, yerinden ok gibi fırlayıp, sağıklı bir kaplan gibi kukred:

"Lan sen ne diyorsun ol âlemin

çocuğu! Ne diyorsun fuhuş muhuş! Komisersin diye sesimizi çıkarmıyorduz! Hyaaar!"

Tam bu sırada Cihan Demir, sarhoş bir polise en yakışacak olan şeyiyaptı vealışkın bir hareketle elini beline atarak salıhını çekti, üzerine doğru koşan Simlâ'ya doğrultuverdi:

"Ulaaam!Geri baaaas!"

Simlâ bir an kalakaldı. Çünkü erkek değidin, işte bu kadarak bir şeydi. Çekerd o tetiği. Fakat bu alemde sadece paçoz erkekler yoktu. Selman Bulut da vardı.

Selman Bulut bir an ileri atıldı, gerideki Efrahim'in ve dahada gerideki fedelerin hamletmelerine fırsat vermeden Cihan Demir'in elini tuttu ve salâhi kendisine doğru çevirip, namlyuza bizzat kendi alına dayadı. Gece boyunca pinelemekten sıkılmış şaşkın bar fedaliler, daha önce bu payyonun önünde ne çatışmalar, ne vuruşlar, ne heyecanlar yaşamışlardı. Ama böylesini, onlar bile ilk defa görüyordu.

Cihan Demir, bu hiç beklemediği hareket karşısında bir an şaşaldı. Elinde tuttuğu tabancanın namlyusu, Selman Bulut'un alınının tam ortasındaydı. Tetiği bir çekse, nasıl da kskandığı o keskin zekâ, belki de yapıp yapıp ellerine akacaktır.

Selman Bulut, Cihan Demir'in bu tuhaf arzusunı, gözlerinin umutsuz karanlığında bir an içini sımsıkı. Ve buna ne kadar da üzöldü.

"Cihan, oğlum. Yaptığın iş günahsah günahl Her ne halt yırıyorsam, hesabım vereceğim yer belli. Yok 'Ben de hesapsoramın' diyorsan, götüne giyenken borazanca bas! Yaptığın o yasal mermiri alıma, ilkimin de işi görölsün... Benicehemneme sen cennete. Mıs..."

Cihan Demir, bu tetiği daha önce çok çekmişti. Öldürmenin ne demek olduğunu gönmü jyi bildir. Oldu insanın gözündeki o son ışık taneisi, nasıl da öökürmenin karanlığına dâhil olundu, bildirdi bunu. Şimdi tetiği çekse, Selman Bulut'un gözlerindeki o eşsiz parıltı, gerçekten kendisinin olabilecek miydi?Kalbindeki dipsiz karanlık, Selman Bulut'un ışığını yutmaya yetecek miydi? Bugarabilecek miydi bunları!

Tam buanda, büyük bir patlamaya benzeyen korkuk bir ses duyuldu. Şaşkın Efrahim, ondan daha şaşkın fedaliler, öfke dolu Simlâ, payyondan simdi çıkmış son sarhoş müsteriler, Selman Bulut, hatta Cihan Demir'in kendisi bile duydu, sesin geldiği tarafa baktılar. Güzeller güzeli avatır Buse, Ahtapot Payyon'un bulunduğu binanınbeşinci katındaki dairensinden, Mahzun Nâçar'ın lüks otomobilinin üzerine çakılmıştı.

Ses, onun sesiydi.

Selman Bulut, cevabı biliyordu: "Çalışmak günah değil!"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Olduğu kadar

Sinan Tapci

Mehmet Ali & Akşansetasi

Yaz elbiseleri sanki, yazın kendisi, akşam açık havada yenilen yemeklerin orta yerindeki rengarenk çoban salatası, sevdiğinin tanidik, sıcak, çın çın kahkahası gibi.

ELİF
TÜRKÖLMEZ

EFİL EFİL YAZLAR, ELBİSELER, AŞKLAR

Yaz elbiseleri ne güzeldir. İncecik.

Hafifcecik.

Yekpare.

Deniz kabuğu, krem, açık limon ya da denizin, günün farklı saatlerinde büründüğü mavi tonlarından bir.

Keten ya da pamuk.

Sırtta tiril tiril.

Ve içinde gönül, efil efil.

Ve içinde gönül, efil efil.

Ve içinde gönül, efil efil.

Yaz elbiseleri sanki, yazın kendisi, akşam açık havada yenilen yemeklerin orta yerindeki rengarenk çoban salatası, sevdiğinin tanidik, sıcak, çın çın kahkahası gibi.

Yalnızca oluşuyla doyuran...

Hep iyi gelen, hep hafifleten, daha uzaktan görünce müjde müjde sevindiren, her şeyi olduğu gibi gören ve ama umutlu bir insan gibi.

Varlığıyla sarıp sarmalayan...

Yaz elbiseleri, açık kapıda oynasın tülün dansı, şıkır şıkır rüzgar çanlarının sesi, seftalinin tadı, denizin tuzu, vişnenin ekşisi, sakız likörünün buğusu, tende deniz kokusu, gözde korkmadan yaşamaya parlayan bir fer coşkusu sanki.

Ve içinde gönül, efil efil.

Ve içinde gönül, efil efil.

Ve içinde gönül, efil efil.

Tıpkı aşkın içinde erir, aşka katmer katmer erer gibi.

Tıpkı aşkın içinde erir, aşka katmer katmer erer gibi.

Deniz kabuğu rengi bir yaz elbisesi.

Tıpkı aşk gibi.
Deniz kabuğu
rengi bir yaz
elbisesi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantey.org>

SİNEM SAL

Sarışın, mavi gözlü bir kız çocuğuydum. Dünyaya tepki olarak geliyordum. Karanlık ve sel götüren yolları aşip tanımadığım bir adamın eline doğdum. İnsan doğumu, hayatın nasıl gideceğine dair büyük bir ipucu verir. Annem, beni kucağına aldığı anda ağlıyordum. Sevinçten değil. Kadının dünyası başına yıkılmıştı.

ÜZGÜNÜZ KIZINIZ OLDU

Çocukluğum boyunca "Keşke İzel, annem olsaydı," dedim. Kendisinin kız çocuğu arzusunu bütün varlığımla karşılayabildim. Ama öyle olmadı. Ne yazık ki.

Annem, uzun zaman boyunca hamile olduğunu anlamamış. Anladığı zaman da "İnşallah erkekler," demiş. Sonra karnına bakıp tahmin yürütenler olmuş. "Erkek bu erkek," demişler. Ben içerde isyanlamıştım. Uçan tekmeler, rövesatılar hak getiriyormuş. Bu durum, dışarıdan daha büyük yanlış anlaşılmalara yol açıyormuş. Annem karnında erkek bir futbolcu yetiştirdiğinden neredeyse eminmiş.

Dokuz ay nasıl geçti ben bilirim. Bir an önce dışarı çıkıp kendilerine erkeklik özüm olmadığını göstermek, yüzlerine bakıp "Reziller!" diye bağırarak istiyordum. İlk kelime bu olacaktı. Ağulama dönemin "Reziller!" ile son bulacaktı.

Beşinci aya giriş yapmıştım. Bütün organlarım fibr fibr ortaya çıkmıştı. Tekmelerimde ve yumruklarımda yeni tekniklere hâkim olmuştum. Dünyaya aradım ben annemin karnı vardı, o da beni yanlış anlamıştı. Annem, her gece dua ediyordum. Bizim bütün aile sarışın ve mavi gözlüdür. Benim de esmer, kopkoyu tenli, simsiyah gözlü bir oğlan olmamı diliyordum. Erkek gibi erkek! Hani şu dizlerdeki gibi yağız bir delikanlı olacaktım büyüyünce. Hepsine kol kanat gerektim. İçeriden bütün bunları duyduğumda üzülüyordum. Annem! Çünkü hayal kırıklığı yaşayacaktı kadın. Şaım başım şekle girip de insana benzeyince, doğumumun nasıl bir travma olacağını giderek daha çok fark ediyordum. Sarışın, mavi gözlü bir kız çocuğuydum. Dünyaya tepki olarak geliyordum.

Sonra beklenen gün geldi. Karanlık ve sel götüren yolları aşip tanımadığım bir adamın eline doğdum. Ziril zirl. İnsan doğumu, hayatın nasıl gideceğine dair büyük bir ipucu verir.

Annem, beni kucağına aldığı anda ağlıyordu. Sevinçten değil. Kadının dünyası başına yıkılmıştı. "Hepinizden sıkayetçiyim!" dedi başı başına ağlıyordu. Ben de annemden farksızdım, ağzımı açmış ağlıyordum. Kelimeleri bileseydim anneme, "Asıl ben sıkayetçiyim bel" derdim. Kismet değilmiş. İnsanların hislerini idrak etmesiyle, onları anlatabilmesi arasında başkaları tarafından çizilmiş ölçüler kadar mesafe vardı.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Sonra üstüme mavi bir zıbın giydirdiler ve mavi bir battaniyeyi içine yatırdılar. Babamın gelirken hediye aldığı, haftalar önceden yapılmış, altın bir bileklik. Üstünde doğum felaketi öncesi verilen isimim yazıyor: Furkan. Yine de taktılar. Gelen giden eksik oluyordu. Dört kişilik hastane odasının bizim olduğumuz tarafı mavi hediyelerle dolup taşıyordu. Benim için deri değildi de annem her hediye paketini açarken biraz daha ağlıyor, başına ağrılar giriyordu.

Neyle ki hastane faslı çabuk bitti. Kırkım çıktığında da artık kız olduğumu herkes biliyordu. Ev halkı bana giderek alışıyordu. Fakat bir sıkıntı vardı. Adım yoktu. Duygu Asena haklıydı. Ailem, isim konusunda kararsızlık yaşıyordu. Dolu dolu Furkan diye çağırarak istiyorlardı beni ama neredeseee! En fazla Handan olabildim. Handan dediklerinde "Buyur koçum," diyemisin gelirdi. Ama olmadı. Kızdım!

Bir evin bir kızındı! Beni dövmeyenin dizini dövmeye hakkı vardı. Hangi evlat bu kadar hayırlıydı! Fakat

Dünyaya söyleyecek en ufak bir özü sözüm yoktu. Sadece bir sorum vardı. O da her şeyin cevabıydı: "Bu muydu yani?"

bu işi alakasızlık işi iyiden iyiyeye atmış. Yanımda "Olsun daha gençsin canım, yap bir tane daha..." konuşmaları yapıyordu. Olmamış bir yemek gibiydim. Zehirli bir mantar, son kullanma tarihi yaklaşan konserve bezelye...

Dünyaya geçirdiğim dördüncü ayda, feryat konusunda uzmanlık sahibi olmuştum. Durmadan ağlıyor, otlatıyor, inletiliyor, mahalleliyi baktıyor, ailemi canından bezdirmiyordum. Nihayet, evden gelen bu seslerin benden çıktığını anlamışlar da doktora götürmüşler. Doktor, "Bu çocuk aç. Yeterince beslemiyor musunuz?" demiş. "Aha," demişler "doğru ya Doktor Bey, ay biz onu unuttuk." Sonra dayışınlar sütü bana. Annemin dediklerine göre o günün sonra beni çok sevmişler. Ele güne iki kez rezil olacak değilim ya...

Lüle çağına yaklaştığım zamanlarda, sapsarı ve ökle lüle olan yaklaştım birden kestirilmiş. Üstelik "Bendenize" benzinin, kuruyur ka brakalım..." diye durumu bana kabullendirmişler. Anyana her baktığımda "Allah belanı versin kırıl" demek isteyip dememişim. İşte tam da böyle günden biriydi. Şağların kısaydı. Gercim di de kısa ama kendi isteğimle. Tuvalet eğitimini ebette geride bırakmıştım. Ama yeni deneyimlere girmek istiyordum. Ayakta işeme geleneğine girmek istiyordum. Bu alanda şanım yürüsün istiyordum. Okul arkaadışlarım, "Bizim sınıfta bir kız var, ayakta işerken bacaklarını ıslatıyor," desinler istiyordum. Olmuyordu. Her seferinde türlü pisliklerle sonlanıyordu tuvalet hikâyelerim. Ayaklarım, bacaklarım, yüzüm ıslanıyordu.

Bir gün yine annem erkeklik organımı olmadığını, ayakta değil de oturarak tuvaletimi yapmam gerektiğini bilmem kaçını kez bana anlatmış, banyo yaptırmıştı. Sonra mutfaka gitti. Ben de yatak odasında, sahne olarak kullandığım komodinin üstüne çıktım. Parfüm şişelerinden yaptığım mikrofonla, kafama geçirirdim boğazlı kazaktan yaptığım saç beni adeta Nükheth. Duru yapmıştı. Aniden aydınlandım. Cam şişeden yapılmış olan parfüm şişesinin kapağını aldım. Hincirca fikirler, çikil tükiler beynimin içinde koştuруп duruyordu.

Bordo, kadife perdenin arkasına geçtim. Parfüm şişesini, bacaklarım arasında tutup içine çişmi yaptım. Bacaklarım kuruydu. Başarıydım. Semi-erkek, tümden hayal kırıklığıydım. Pencereden dışarı baktım. Karsı pencerede bir adam vardı. Bir siire bakiştık. Eteğini geri giydim. Dünyaya söyleyecek en ufak bir özü sözüm yoktu. Sadece bir sorum vardı. O da her şeyin cevabıydı. Pencereden şöyle dedim: "Bu muydu yani?"

AMA NOTER YINE ANLAMIYOR. ISIRI'LA 'NEBEN HERKES KENDİ KİTAPINI İZALAYIYOR?' DİYE SORUYOR. BİZİMLER TEKKAR TEKKAR ANLATIYOR. İFTİ, MESELA BİZİM BİR FUARA GİTTİK, DÖDİRME O FUARA GÜLEMEDİ...

FUARA OLAN, OLMAYAN OKURLARINA KİTAP İZALAYABİLİRSEK, DİYE. NOTER 'ACABA BÖYLE BİR ŞEY VAR MI NOTER DÜDÜNDÜ?' DİYE DÜŞÜNÜYOR.

ODASINA GİDİP KÜTÜPHANESİNE DANIŞIYOR, 'BÖYLE BİR MEVLA' VAR MI ACABA?' MEVLA'DE.

YOK TARI, NOTER DAHA DA SIKIRILIP GİDİ GELİYOR. 'HERKES SADECE KENDİ KİTAPINI İZALASIN' DİYE İSRAR EDİYOR. AMA BİZİMLER DE İSRARLI...

NOTERDE 'İSLEMEDİN YAPILMASI BEKLEYEN VATANDAŞ DA KONYA'A AĞZIDAN OLUYOR. SAĞKALI BİR ADAM 'EVİN SATACAĞI İÇİN HERKESİN KENDİ KİTAPINI İZALAMASINI' İSTİYOR.

BAŞKA BİR ŞEY SATMAYA ÇALIŞAN BAŞKA BİR SAHİB 'YOK MU ÇIKMIŞ ŞİRT' DİYE-RİK BAŞKA BİR TARTIŞMA BAŞLATIYOR.

BAŞKA BİR VATANDAŞ 'BİRİ KÜLMESİYEMEDİNİZ DİYE ARKA ÇIKI'NA 'KİNCİ YENİ' BİR TARTIŞMA GRU'P OLUŞUYOR NOTERDE...

NİYETİNDE NOTER PES EDİYOR...

VE GENEL BİR VEKALETNAME HAZIRLIYOR. SAĞBES, BİRDİRLERİNİN KİTAPLARINI İZALAYABİLMEK İÇİN.

AKA'DIN AKOYA VE SUNAY AKIN, TÜRK SİYONİN İKİ DENİZ FENERİ, HALEN O GÜN NOTERDEN ALDIKLARI VEKALETNAMEYİ SAKLAMAKTA VE BİRDİRLERİNİN KİTAPLARINI İZALAYABİLMEKTEDİRLER.

SAHANE ABLERİN, SAHANE HİGAYELERİ BİTMEZ. MADEM BURADAN GİDİK, SUNAY AKIN İLK SİYON NİSİLE YAZMIYTI, OYADAN DEVAM EDİLMİ.

SUNAY ABL' 6 YAŞLARINDA, BİR GÜN ANNE BA-BASININ ODASIN-DA OYUNCAKLARIYLA OYUNUYOR.

Aytaç Arman'la aynı seti paylaştım. Ondan işini tutkuyla yapmayı, emek vermeyi, güzel bir iş yapabilmenin "Dersine çalışmaktan" geçtiğini öğrendim.

AYTAÇ ARMAN'LA DERS ÇALIŞMAK

Ben küçükken o büyük bir film yıldızıydı. Bir gün çıktığım filmde onun da oynayacağı hiç mi hiç aklıma gelmezdi. O zamanlar günün birinde film çekeceğim de aklımın ucundan geçmezdi. elbet. Meğer benim çekeceğim ilk film onun oynayacağı son film olacaktı...

Aytaç Arman'la 2013 yılı Eylül'ünde çıktığımız Toz Ruhu filminde keşişiyollarımız. Baş karakterimiz temizlikçi Metin Tosyalı'nın müşterisi Avni Bey karakterini canlandıracaktı. Okuyup, büyük bir incelik ve tevazuyla kabul etmişti rolü. İlk uzun filmi çekmeye hazırlanan çaylak bir yönetmendir; Aytaç Bey, Yılmaz Güney, Erden Kıral, Ömer Kavur gibi ustalarla çalışmış bir yıldızdı. Zor şartlarda yapılan filmimize bir karşılık beklemeden destek olmayı kabul etmişti.

Çekim süresince elinde senaryosuyla, rolünün hazırlığı içindeydi hep. Senaryo, dersine titizlikle çalışan bir öğrencinin defteri gibiydi; küçük notlarla, işaretlemelerle doluydu. Her sahnenin çekiminden önce ve tekrarlanan çekimlerin aralarında sorular soruyordu. Bunca yıl, onlarca filmde oynadıktan sonra bile, ilk filminde oynayan bir oyuncu gibi heyecanla ve coşkuyla yapıyordu işini.

Farklı fikirlerde olduğumuzda da görüşlerini açık yüreklilikle söyleyip tercihlerime saygıya yaklaştı. Ne kadar genç ve tecrübesiz olursa olsun yönetmenin tercihlerine hep saygıyla yaklaşan, kendi işini bu çerçevede en iyi biçimde yapmaya gayret eden bir kalenderlikli onunki.

Filmdeki bir sahnede masa tenisi oynaması gerekirdi. Raketi alıp son derece başarılı bir biçimde oynadı sahneyi. Çekimden sonra, ilk kez masa tenisi oynadığı öğrendiğimizde çok

Bunca yıl, onlarca filmde oynadıktan sonra bile, ilk filminde oynayan bir oyuncu gibi heyecanla ve coşkuyla yapıyordu işini.

şaşırmıştık. Bunun üzerine Aytaç Bey, yıllar evvel başka bir filmdeki ata binme hikayesini anlatmıştı. Sahneyi başarıyla bitirip attan indiğinde, atın sahibi gelip "Aytaç Bey ne kadar iyi biriyorsunuz at, tecrübelisiniz epey" demişti. "Hayır" diyerek cevap vermişti Aytaç Arman. "Ben daha önce at binmedim, yalnızca ata iyi binen birini oynuyorum."

Aytaç Bey'in vefat haberini ikinci filmim Dirlik Düzenlik'in setinde aldım. Çanakkale'deydik. 2019 Şubat'ının son günleriydi. Setin son birkaç gününe girmiştik. Çekimler devam ettiği için cenazesine gitmedim. Oynadığı son sinema filminin yönetmeni olarak cenaze töreninde bir konuşma yapmam için aranmıştım. O konuşmayı yapamadım. Yapabilsem onu nasıl anlatabilirdim bilemiyorum.

Çekimler sırasında onun da Çanakkale'de film çektiğini hatırladım. Yılmaz Güney'in yazıp Zeki Ökten'in çektiği Düşman filmi... Yıllar evvel bu şehri gördüğünü, burada bir film çektiğini

düşünüp bu tuhaf yakınlıkla teselli ettim kendimi...

Çalıştığı filmlerin senaryolarını evinde arşivine kaldırdı sakladığını söylemişti bir gün. Toz Ruhu'nun senaryosunun, koleksiyonun son parçası olduğunu bilmek hem mutlu ediyor hem hüznlendiriyor beni.

Aytaç Bey'i son olarak bayramını kutlamak için aramıştım. 2018 Ağustos'u olmalı. Sohbet sırasında söz yeni filmimize gelmişti. İsminin Dirlik Düzenlik olduğunu, Çanakkale'de çekileceğini söylemişti. "Yaparsın." demişti. "Dersine çalışırsın sen..."

Bu ondan işittiğim son söz oldu.

Aytaç Arman'la aynı seti paylaştım. Ondan işini tutkuyla yapmayı, emek vermeyi, güzel bir iş yapabilmenin "Dersine çalışmaktan" geçtiğini öğrendim.

Ben ona teşekkür ederim... 🌸

ÖMÜR UZEL

Tiyatro ve sinemamızın en güçlü isimlerinden biri. Bazen nerede olduğunu merak ettiğimiz Firuze, bazen Mülkren'in'ın lafazan kız kardeşi Lütfiye, bazen de Midyatlı Belediye Başkanı Xate... **DEMET AKBAĞ**'la günümüz mizahını, Bir Demet Tiyatro yıllarını, gençliğinde etkilendiği romanları, oyunculuğun ritmini, karantina günlerini, korkularını, vedalarını ve pek çok şeyi konuştuk.

GÜNÜMÜZDE MİZAH HÂLÂ ERİL

'DEVEKUŞU KABARE' HAYALİMDİ

Güldürmeyi sevenbeni olarak Devekuşu Kabare'de oynamak, Metin Akpınar ve Zeki Alasya ile aynı sahneyi paylaşmak benim hayalimdi. Ve gün geldi o muhteşem insanlarla aynı sahneyi paylaştım. Sahnede birbirimize gülüp, birbirimize güldüğümüzü seyirciye belli etmememiz çok başka bir okuldur. Ustalarımızdan çok şey öğrendim. Sahnede oynarken seyircinin nefesini ölçerler, kulise gelip bize öğretirlerdi. Bana yaptıkları eleştiriler, benim gibi bir oyuncu adayı için çok kıymetliydi. Eminim onlara da ustalarımızın payıştı. Usta-çırak ilişkisiyle bir şeydir.

BİR DEMET SAMİMİYET

Bir Demet Tiyatro'ya seyirci olarak baktığımda son derece içimden, samimi karakterler görüyorum. Günlük hayatta karşılaşılabileceğimiz karakterlerin basit ama komik diyalogları izleyiciye şaşırtıcı geldi. O dönemde mizah deyince ille bir abartı olacaktı. Ya da herkesin bildiği klasik şablon şakalar... Orta sınıf bir ailenin fertleri üzerinden onların kültür düzeyinin dışında, sıradışı yüksek şakaları yapıldı. Karakterlerin samimiyeti seyirciye kendine çekti. Bu projede bizasıl iştahlandırıcı şey metindi. Eğer oyuncusanız metnin güçlü olması büyük bir konfordur. Çünkü metnin sırtına biner, uçarınız. Bir Demet Tiyatro'nun metni de oyunda rolü olan herkesi uçurdu.

'LÜTFİYE'

KALMAKTAN KORKTUM

Bir Demet Tiyatro'da oynadığım 'Lütifiye' karakteri üzerime yapılabildi. Halk, bir karakteri çok benimseyince onu oyuncuyla özdeşleştiriyor. Ben de ya başka karakter oynamazsam, Lütifiye kalırsam korkusuyla bir gün Yılmaz Erdoğan'a "Bana başka tipler de yaz" dedim. O da Züleyha'yı, Feriştah'ı, Orkide'yi yazdı. Böylelikle aynı oyun içinde hayat verdiğim çoklu karakterler oldu. Ve ben seyircinin de o karakterleri ayrı ayrı değerlendirebilir, sevmesini istedim. Çünkü ben bir oyuncuyum ve benim içimde çoklu karakterler var. İç sesim seyirciye güldürecekime %70 inandırıcı ben. Ama her şeyden önce benim inanmam önemliydi.

MİZAH: NAZİK BİR İNTİKAM ARACI

Mizahın çok güçlü olduğuna inanıyorum. Doğru üslup kullanılırsa -son derece nazik, incitmeyen bir üslup- aynı zamanda eğitici bir intikamaracı da olabilir. Mizah bu nedenle çok güçlüdür. Hem eğitir hem intikam alır. Ülkemizin mizah düzeyi de beence çok yüksek. Hatta bazı yazarlarımızın kötü şaka anlayışına da şaşırdım. Nani şakayı algılayamayışlarına...

GÜNÜMÜZ MİZAHİ HÂLÂ ERİL

Günümüz mizahının hâlâ eril olduğunu düşünüyorum. Mesela 'stand up' gösterisinin 'dşi' olduğuna inanmıyorum. Erkek sesi her alanda daha çok duyuluyor ama doğanın gereği bu. Yalnız ben değil, Meryl Streep de şikâyetçi kadına senaryo yazılmamasından. Hikâye öyle cünkü. Bu arada gayet iyi 'stand up' yapan kadın sövmenler de var, say g duyuyorum onlara. İçlerinde çok komik gençler var, tatlı tatlı yapıyorlar. Yapsınlar ama benim karakterim buna uygun değil. Ben, oyuncu olarak başkaların olmayı sevyorum. Kendi kimliğimle sahneye çıkıp, sivri sivri laflar etsem bir daha Necmiye Teyze ya da Türkân Abla olmaz.

HAYATIN KENDİSİ TRAJİKOMİK TİR

Yılmaz Erdoğan'ın yazdığı 'Sen Hiç Ateşböceği Gördün mü?' isimli bir oyun oynadık. Bütün hikâyenin tek bir kadın (Gülseren) üzerinde döndüğü bir oyundu. Gülseren'in babasıylavedası, tanırlıya konuşma sahnesi çok etkileyiciydi. Bu nedenle hayatımda Gülseren'in de oyunun da büyük önemi vardır. Çünkü trajikomik üslupla yazılmış bir oyundur ve bu üslubu Türkiye'de en iyi yazan isim Yılmaz Erdoğan'dır. Kendime de tevaız gösteremeyeceğim ben de iyi oynarım. Çünkü hayatın kendisinin trajikomik olduğuna inanırım. Ancak ne zaman mizah ne zaman dram butonuna basacağınızı iyi bilmeniz gerekir. Gazi ve freni iyi ayarlayamazsanız olmaz. O zaman o, ne trajik ne de komik olur. Hiçbir şey benzemez. Ama o den ge yi i kurunca da tadından yenmez.

OYUNCULUĞUN RİTMİ VARDIR

İnsanlar ritimli konuşurlar. Ben bu ritmi yakalamaya çalışırım. Oynarken atıldı hiçbir şey yapmam. Çünkü konuşmamızı ayarlamamız gerekir. Çünkü mizahı yakalayabilmemiz başka bir şeydir. Bizim ele veren şeyin konuşma ritmimiz olduğuna

En çok bu ülkeyi biliyorum, başka ülkelerin kültürüyle yoğrulmadım.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

inaniyorum. Hep aynı ritimde konuşuyorum. Oyunculduğum da bir ritmi vardır. Ve o ritmi iyi tutturmak gerekir.

GÜÇLÜ KARAKTERİ KİM SEVMEZ...

Senaristler bana genellikle toplum tarafından baskılan ama bu baskı karşısında dik duran kadın rolleri yazdılar. Hükümet Kadın, Neredesin Firuze, O... Çocukları, Nadide Hayat... Senaristler, yönetmenler benim bu rolleri iyi oynayacağıma inandıkları için bana getirdiler. Ben de çok sevdim ve hemen kabul ettim. Güçlü karakterleri kim severiz.

KOLM ALÇIDAYKEN SAHNEYE ÇIKTIM

Sen 1991. Ortaoyuncular ile 'Yorgun Matador' isimli oyunu oynuyordun. Nişantaşı'nda yokta yürürken yerdeki zinciri görmedim ve düştüm. Hastanede kendime geldim. Tüm aklı kolumda hissediyordum. Sürekli inleyerek "Oyunum var!" diyordum. Doktor "İptal edin biletinizi, bu halde onun izleyemeyizsin!" diye bana sinirlendi. Kardeşim Sedef de "Oyunda kendisi oynuyor" dedi doktorla. Doktor, bilet yandı diye üzülüyümü sandı. Hastaneden çıktığım gibi tiyatroya gittim. Oyuna üç saat vardı. Her zamanki gibi Ferhan Senoy ofisinde çalışıyordum. Beni görünce şaşırđ. "Hayırdır?" dedi. "Omzum çaktı. Ama hiçbir şey aksamayacak" dedim ve o halde sahneye çıktım. Sürekli kostüm değiştiriyorduk. Dönem oyunu oynadığımız için ilk perdede bir şey anlaşılmalıdı ancak 2. perdede yarım kol bir kostümden vardı, orada kolumdaki alçı fark edildi.

BAŞKA KÜLTÜRLE YOĞRULMADIM

Ben en çok bu ülkeyi biliyorum. Başka ülkelerin kültürüyle yoğrulmadım. Onların şakalarını, derlerini doğru anlayıp, aktarabileceğime inanmadım. Bu yüzden ben sadece bu ülkenin sanatçısıyım. Belki zamanında bir şey denek gelseydi, olabilir. Erken yaşta çalkımaya başladım. Profesyonel olarak da hiç yurt dışı fırsatım olmadı. Ama oraları da tanımak isterdim.

SINIRLARIM VAR

Bu topraklarda yetişmiş biri olarak kendime göre bir ahlak anlayışım var. Bu sınırı Amerikan meslektaşlarımla gibi zorlayamam. Orada doğsaydım daha özgür biri olabilirdim belki. Amerikalı oyuncular "Ne güzel erotik bir sahne çekmişler. Çok estetik" diyerek alkışlıyor. Ama Türkiye'de bunun bir sınırı var. Dolayısıyla benim de sınırı var. Zaten ben de bu beklenden de değil. Kimse bana

"Demet neden bu filmde soyunmadın?" diye soramaz.

ROMANLARIN HAYATIMIZA ETKİSİ

Kitap almayı, karıştırmayı içinde kaybolmayı severim. Romanlar, insanı gençlik yıllarında çok etkiliyor. Mesela Adalet Ağaoğlu'nun 'Bir Düşün Gecesi' isimli kitabı beni çok etkilemiştir. O dönemde okunan romanlar, genç ruhlara tesir ediyordu. Paulo Coelho'yu da aynı severim. Birçok kitabı var kütüphanemde. Zulfü Livaneli ve Ayşe Kulini'de çok sevilir okurum. Orhan Pamuk'un romanlarını okurken farklı bir haz duyarım. Yaşar Kemal'i döner döner okurum. İspanyol yazarları da çok severim.

YALNIZLIK UZUN SÜRÜ

Koronavirüs (COVID-19) salgınıyla birlikte hepimiz biraz yalnızlaştık. Ama benim hayatımda çok büyük bir değişiklik olmadı. Çünkü ben evde olmayı seven biriyim. Karantına sürecinde yaşadığım en büyük değişiklik, evime gelen dostlarımla olmayıştı. Bu süreçte daha fazla kendi kendime kaldım. Daha çok okudum, daha çok izledim. İnternette alışverişini öğrendim. Teknolojiyle aram daha iyi oldu. Yapamadığım şeyleri yaptım, dolaplarımı yerleştirdim, bozdu, tekrar yerleştirdim. Yeni çerçeveler edtim. Sadece yalnızlık uzun sürdü o kadar.

KİMSE SEVMEZ VEDALARI

Hiç kimse yalnızlığı sevmeyi. Ben de sevmem. Çok sevdiğim, değer verdiğim projelere veya insanlara veda etmeyi sevmem. O son sahnedeki çok duygulanırım, ağlarım. İnsanla, sohbetle, gözlemlerle beslenir bir iş bizimki. Nasıl yalnız olmayı sevelim ki? Hiç kimse sevmeyi vedadan. Ama hayat veda etmeyi de öğretiyor. Kendi kendinize veda etmeyi, yalnız kalabilmeyi öğreniyorsunuz. Ben de bir buçuk senedir hayattaki en büyük yalnızlığımı yaşıyorum.

UMUT BİTERSE

SABAH UYANAMAYIZ

Umut biterse yaşam biter, sabah uyanamayız. Nefes aldığımız her an değerli. Hayat, insana veriliş en büyük hediye. Dünyaya gelmek o kadar büyük bir mucize ki o yüzden derinlemesine düşününce hayatta olmanın kıymetini daha iyi anlıyoruz insan. Üstelik hayatla tutunmak için sevdiğiniz biri ya da sevdiğiniz bir meslek varsa sırf onun için bile mutlu olmaya değer. O yüzden umudu hiç kaybetmemek lazım.

KENDİNİZE YALAN SÖYLEMEYİN

Gençlere şu hayatta tavsiye edeceğim en önemli şey şu. Kendilerine yalan söylemeye başlamadıkları vakit başarısız olurlar. Kandirmaya başladığı vakit başarısız olurlar.

SI FIR

DÖNDAR
HIZAL

ekmeği dilimliyorum, tencerenin dibi için fikirlerim var ayağıma kedinin keyfi dalanıyor, sakalımda sebepsiz tıraşlar kafamın cümbüşünde tüm sekmeler açık duruyor, düşünmenin bir yer var, var olduğunu unutuyor ama batmakta ihsin sayın kıymık, sayın kâğıt kesici, seni unutmayı seviyorum

ne zaman unutsam seni, gıcırından bir hayat tedavülün kalkıyor kapalıcaşçı kepenkleriyle koşuyor dışarı fırlıyor ustanın biri, ellerini tezgahına unutuyor, bir tombalacı geçiyor şansın içinden torbasi boş, tavşanı boğuyor gülhane'de bir niyetçi

bir şey diyecektim sana unuttum kaç aydır dolapta nar bekliyor.

düşünmenin bir yer var, var olduğunu unutuyor hangi odada arkamı dönsen sensin belki, belki yoksun öğlenin konusu oluyorsun, vapura varmann güvertede salyası akan bir uyuklamanın.

her defasında ilk kez başıyorsun

daçalarını ilk kez sağa atıyorsun

ilk kez ateş istiyorsun

kendinden bahsediyorsun ilk kez

kartpostal sevdiğinden ve minik şeylerden mesela

sonra saymaya başlıyorsun senden geriye doğru

dokuz sekiz yedi altı beş dört

üç iki bir, sıfır

sıfır

unutmayı seviyorum.

Sakallı adam montunu sandalyeye astı, arabasının anahtarını masaya bıraktı. Anahtarlığın ısıltısı, üstüne konan kabarık cüzdanla kayboldu. Allah daha çok versin, çalışmış kazanmış. Bana ne...

BARIŞ INCE

HASET

"Kıskanarak ve hakka başkaldırarak..." diye inler gibi konuştu hoca. Onda adamın arkasından telefon düşmek üzereydi. Gözü telefona takıldı, hocaya dikkatini veremedi. "Nefesinin ne kötü şey karşılık sattılar..." Pahalıdır da şimdi bu. Adam çalışmış almış... Düşse bir şey olmaz, yerler hali sonuçta. "Böylelikle gazap üstüne gazaba uğradılar." Vaaz bitmedi ama o gitmediydi. Homurtular arasında birkaç ayak ezdi, üç beş sendeledi. Çıkışta bekleyen köftecinin yanından geçip sarmaşıkla bezi kırıltıya girdi.

"Nefesinin kuşatan kıskançlıktan dolayı, imanından sonra sizi inkârı döndürmek arzusunun duyulardır demiş yarıdan..." Mefagofon hocanın sesi geliyordu. Sıcak bir salep çekti canı. Masaya serili yumuşak örtüyü oksadı, yazbozu yandaki küçük sehpayı attı. Bugün aynı kağıt? Faturalar da yatmadı. Telefonunu çıkardı biraz kurcaladı, kırık camı tırnağıyla kazıdı. "Yani diyor ki, azgınlık ve kıskançlıkları yüzünden anlaşmazlığa düşersen..."

"Boş mu birader?"

"Ha? Boş boş..."

"Eyyallah."

Sakallı adam montunu sandalyeye astı, arabasının anahtarını masaya bıraktı, yakası açık gömleğini düzeltti. Anahtarlığın ısıltısı, üstüne konan kabarık cüzdanla kayboldu. Allah daha çok versin, çalışmış kazanmış. Bana ne... "Niye birbirine düştüler? Ayette yazar, kıskançlık ve hakka başkaldırma yüzünden ayrığa düştüler." Bu ne demek, hasetlik feradî demek. "Hoca vaazı uyarıtmış olmalıydı. Çay kaşığını birkaç kez bardağa daldırdı, bahçedeki siyah köpek havladı, züppenin biri motosikletini çıkıktı. Aileden zengindir belki... Birader mi arasam? Telefonu eline aldı. Birkaç fotoğraf

İnsanlar ne garip, uzaktakine bir şey diyemiyor da en yakınındakine bileniyor.

baktı, arama tuşuna bastı.

"Ne yapıyorsun? Gittin mi işe? He... İyi işte... Kalkıyordum, camiden çıktım. Babam iyiymiş bugün! Bende para mı var lan! Biliyor musun durumları! İdare et işte. Ben mi dedim özele götür diye! Nasıl yok? Geçen arabayı değiştirdin ya bok var sanki... İdare edecektin oğlum, bizim durumlar belli. Ne zaman? İyi hadi... Bana bak, bugün geleceğim ben yarın uğrarım. Hadi..."

Kardeşi de yeni arabasını aldığından anahtarını masaya böyle koymuştu. Gururluydu. Anahtarlığın ısıltısı, üstüne gezen ellerin arasında kaybolmuştu. "Biz, İbrahim ailesine kitabı ve hikmeti verdik; onlara büyük bir mülk de verdik." Sakallı adamın sigarasının dumanı canını çekti. Bir dal istesem ki şimdi...! Adama gülümseyerek kalktı, çay bardağının kokusunu bu kez tuhaf karşıladı. Benim

birader o arabayı sırf çalşarak mı aldı! Babam hep onu kayırdı, hep... Geberse de pezevenk! "Unutmayın! Şöyle buyuruldur bizimlere. Zannın çoğundan sakının! Şüphesiz zannın bazıları günahtır; araştırmanın, bazının bazısını giybet etmesin!"

Yürüyecek bir kaldırıma olmayan sokakta park etmiş arabaların arasından apartmana girdi. Kapıyı sertçe açtı, anahtar tezgâhına fırlattı. Karşı komşunun kapısından kilit sesi geldi. "Benden mi korkuyorsun abla" diye bağırdı, "sanki eve hirsiz geldim!" İnsanlar ne garip, uzaktakine bir şey diyemiyor da en yakınındakine bileniyor. Buzdolabına yöneldi. Kapıyı sertçe açtı. Yarım sultanmış yoğurt, küllenmiş peynir, soda... Dondurulmuş bir şeyler bulma umuduyla bu kez buzluğa baktı. Buzluk ağzına kadar et doluydu. Nasil yani? Kemikler... Kanı aktımdan donmuş, ağzına kadar... Etl

"Yaradan der ki, sizden bir kimse, ölmüş/kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz!"

KAMU SPOTU

TEVFİK MERKUT

PİTAMALI, KUAFORSUZ VE DIŞ FIRÇALAMASIZ GEÇEN 3 AYIN SONUNDA HAYVAN ÇOCUĞUNA DÖNEN İNSANLARIMIZIN DESTEĞE İHTİYAÇI VAR!

KORONADAN KORUNMA YÖNEMİ OLARAK NEFES TUTMAYI SEÇEN İNSANLARIN AZ OKSÜLENMEYE BAĞLI ZEKÂ DONUKLUĞU SAĞADİBİNİ BİLİYOR MUYDUNUZ?

BU KİŞİLER AYNI ZAMANDA DOĞUM KONTROL YÖNEMİ OLARAK GERİ GEKİLMİYOR VE BİSSÜRÜ ÇOCUKLARI VAR! BİR DAKKA DÜŞÜNÜ!

NE ZAMAN BİRİCİK BU İŞLER DERNEĞİ

3 AY ÇOCUKLARIYLA OYUN, ETKİNLİK, ÇİZGİ FİLM ÜÇGENİNE HAPSOLMUŞ ANA BABALARIN, BİLİŞSEL OLARAK 7 YIL GERİ GİTTİKLERİNİ BİLİYOR MUYDUNUZ?

BU İNSANLARIN KAFASINDA "BOOB USTA YAPABİLİR MİYİZ" NİDALARI, "KİMLERİ BİR ZAMAN KUYULARA ATAR" MAKASLARI VAR! BU BİR AĞRIDIR!

BİLLİM HOLLER İŞ GRUPLARININ NEFES ALAN DERNEĞİ

ALEU
KARADUMAN

Akşam ezanı ile birbirimizi ezercesine coşkuyla eve koşardık. Akşam demek, Fawaz'ın o küçük sihrini yapıp, televizyonun antenini Türkiye'ye döndürmesi demekti...

YAZDAN KALAN

Yaz sıcaklığının tozlu yollarını; yolumuzun kesilmesi, keskin nişancılarının hedefi olmak ve bombaların menziline girmek korkuları arasında geçtik. Ben, annem, babam ve abim Fawaz. Araba da uyuja kalmışım, gözümü açtığımda çocukluğumun tüm yazlarını geçirdiğim köy evim gözümün önündeydi; eskinin neşesi şimdinin siğinağı. Bu ra yaz bahar sonu gibi gelirdi. EYLÜL'de anca dönerdik. Sabah kahvaltıdan sonra bira z a n neme evi toplamakta yardım eder sonra da sola gırlardım. Eve giriş zamanı ise köydeki bir sürü çocuk için bir ma tem yürüyüşü iken ben ve Fawaz akşam ezanı ile birbirimizi ezercine coşkuyla eve koşardık. Çünkü akşam demek, Fawaz'ın o küçük sihrini yapıp, televizyonun antenini Türkiye'ye döndürmesi demekti.

Artık hayat benim hayatım değil, ben ben değildim. O adamin adını ilk defa telaffuz ederek "Kemal Sunal'dan" dedim.

Sonrası ki çocuğun ayağları uyusup kopasca ya televizyonun karşısında yerde oturup, bir a d a m nı girdiği türlü türlü halleri hipnotize olmuş gibi izlemesi. Bekmadan ussanma d a n, anlamadığı bir dilediği filmleri sırf içinde o a d a m'ı diye kah gülerken kah ağlamaya ya çağlara k izlemesi. Fawaz sürekli filmle dedüğü bitenlerle ilgili üretir; bazen açık açık gösterilmeyenin ardında kizgiri araırken, bazen de a l e d e oylara farklı hikayeler düzderdi. En çok da bu yüzden kavgı ederdik; ben sakince izlemek isterdim sa de ce. Kimi zaman köylü kimi zaman ağrı; kimi zaman öğrendi kimi zaman babamla b n a d a m nı beni götürdüğü o dünyaları kimse benim için a y d n l a t m a s ı n ı istemdim. Fawaz ama; boşboğaz n te ki, sustur susturabilersen.

Eğer dünya nın durduğu bir an varsa o da Salako'ya denk geldiğimiz a n d ı. Emine ile Salako'nun dağlarda kaçak büyüttükleri a k, sanki hayatta sahip olup ola bileceğin en büyük aşk gibi gelirdi. Mütema evin türkülerle bölünen bu hikayede bir türlü muraflana eremeyişlerin sebebinin hafızanın günlerinin civesi olduğunu a n a y a m a d a n, ola mayışlarının romantikliğinde kayboldum. Bekçiyi oynadığı bir film vardı, sonra yeşil gözlü bir kadının durmadan ayağını yikadığı... Öğrenci sıralarında kıvrta kıvrta koştururken sürekli birinek resmi veya şahsi ile bir araya getirmekle çalışıldığını... Mahallenin, çocuğu iken de hatırlıyorum onu. Aptı'nın ga z i n o d a n sonra a d m a d m k a d e r i n i d e ğ i s m e s i n i, s a n k ı b i r sonrakı sahnede kendi hayatım değışecekmiş gibi heyecanla izledim... Ama bir film vardı ki izleyince üzerine büyük bir tek insizlik çökerti. Huzurla yaşadığım bu basit çocuklukta ya m a d a n her şey değışirse diye içimi cızdırdı. Benim için her şey değışti. Mehmet Ali'den Akın'a değışti. Sonra

bir a d a m n ı d a benim gibi sevdiğim mutlu olduğı bir köyü vardı. Ama beyaz fotürlü a d a m o n u k o y u n d e n kovalamıştı. O m z u n d a c ı k ı n ı, ince bir saz eşliğinde uçuş buca k s ız t a r l a l a r a d o ğ r u y ü r ü r k e n h a t ı r l ı y o r u m o n u . O s o n s u z t a r l a b i z i m b u r a d a k ı s o n s u z d ü z l ü ğ e b e n z e d i ğ i n d e m i d i r n e d i r ; d ü ş ü n m e d e n e d e m e z d i m ; İ n s a n , g e r i d e b ı r a k t ı k l a r ı n d a n b a ş k a h ı ç b i r y e r v e h ı ç b ı r b a l e m d e n h a y t n d a n g i t m e y e z o r l a n ı r s a , y e n i

ya ş a d ı ğ ı n a h a l a h a y a t d e n i r m i d i y e .

Korku ve kara bulutlar ile geçen bir yazdan sonra EYLÜL'ün orta sını geldiğimizde dediler ki, herkes buradan gıka c a k , s a d e c e a ş k e r l e k a l a c a k . A n n e m c o ç u k l u ğ u m u y a z a m ı d a Ş a m ' ı d ö n d ü r d ü ğ ü m ü z z a m a n k ı g b i e v i s i l d i , s u p u r d u . Y a z t a k ı n ı y ü k l ü ğ e , k a p ı n ı n ö n ü n d e k i i s k e m l e r i k l e r e k a l d ı r d ı . B a b a m e v m i z i k ı t l e d i , a n a h a t l a r ı n c e b i n e d e k i y a s t ı k a l a p a r a b ı n ı n y a m ı n a t e m k i n l e c e y e r l e ş t i r d i .

Birkaç saat içerisinde sinin geçip kampa binlerce kişiyle bera b e r v a r d ı . K a l a b a l ı k k o r k u v e k a y g ı i ç i n d e ; k i m i s i a ğ ı r ı y o r , k i m i s i t e l e f o n d a k o n u ş u y o r , k i m i s i c o ç u ğ u n u e m z i y i y o r . S a r ş ı n b i r k a d ı n b a s b a s b a ğ ı n ı y o r . B e l l i k i k a l a b a l ı ğ ı y ö n l e n d i r m e y e ç a l ı ş ı y o r ; b i z e y a r d ı m e d e c e k a s l ı n d a a m a k a l a b a l ı k t a n e o n u a n l a y a c a k T ü r k ç e n e d e d i n l e y e c e k h a l a v a r . K a d ı n ı n a y n ı c ü m l e y i b i l m e m k a n c ı k e z ç ı ğ ı k l ı ç ı ğ ı ğ a b a ğ ı r d ı ğ ı b i r a n d a f a r k e t t i m ; a s l ı n d a " T ü r k ç e b i l e n v a r m ı " d i y o r . B u d i l i e n s o n c o ç u k l u ğ u m u n y a z a y l a r n d a k ı o a d a m ı n f i l m l e r i n d e d u y d u ğ u m u a n s a y a r a k ı r k ı l d ı m . B e n b e n d e ğ i l d i m . K ö y u n d e n k o v u l a n F e y z o g b i b e n b a ş k a b i r b e n o l m u ş t u m . S a a t l e r d i r k o n u ş m a y a b i r i n i n i l l k k e l i m e s i n i e t t i ğ i s e s i n i n k ı r ı l ı ğ ı i l e u s k u l a " B e n " d e d i m . A n n e m y ü z ü m e m e r a k v e k e ş i f e b a k a r a k , k ı z ı m s e n a n ı y ı r m u s u n d e d i . C e v a p v e r e m e d i m . A n n e m a y ı s o r u y u b i r k a ç k e z d a h a s o r u p b e n i s a r t ı s t ı n ı s o n r a b a r a y e r i m d e n a n ı y ı m a m ı s ö y l e y i p k a y b o l d u . B i l m e m k a ç d a k ı k a s o n r a , s a r ş ı n k a d ı n l a y a n ı m a g e l d i l e r . K a d ı n t e k r a r d a n s o r d u " K ı z ı m T ü r k ç e b i l i y o r m u s u n ? " B u s e f e r k e n d i m e g u v e n l i , h a y a t ı m d a k ı l ı ğ ı T ü r k ç e k o n u ş t u ğ u v e a n l a d ı ğ ı m f a r k ı n d a l ı ğ ı y a " E v e t " d e d i m .

O ğ u n b e k i o n s a a t o k a d ı n ı n y a n ı n d a k a l d ı m . İ n s a n l a r n a ç a d ı r l ı n t u v a l e t l e r i n y e r l e r i n i g ö s t e r d i k . H a s t a l a r a i l a ç , b e b e k l e r e m a m a v e r d i k . 10 s a a t ı n s o n u n d a i s b i t t i ğ i n d e k a d ı n b a r a y e r i m i z i g ö s t e r i p " B ı r a z d i n l e n , y a n n c o k i s v a r " d e d i . T a m a r k ı m d ö n ü p g i d e c k e n s o r d u : K ı z ı m s e n T ü r k ç e y i b ö y l e g ü z e l n e r d e n ö ğ r e n d i n ? A k ş a m h a y e t b e n i m h a y a t ı m d e ğ i l , b e n b e n d e ğ i l d i m . O a d a m ı n a d ı n ı i l l k d e f a t e l a f f u z e d e r e k " K e m a l S u n a l ' d a n " d e d i m .

Not: Bu köşekdeki hikayeler yaşanmış, tenik alınımsı veya bincini gözdenaktarımsı gerçek olaylar d a n s i n e n l e n e r k e y a z ı m ı d ı r . Y u k a r ı d a k ı h ı k a y e r i n h a k a r a m ı n ı N ı s r e e n A h m e d ş u a n 24 y a ş ı n d a v e s ı n ı n g e ç t i k l e r i o ğ u n d e n b e r i 7 y ı l d ı r M a r d ı n ' d e y a ş ı y o r .

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteyp.org>

Rock'n roll'un ülkeye gelişi, ardından Sultanahmet'i mesken tutan hippiler ve Anadolu pop'un yükselişi 50 ve 70'li yıllar arasında mizah yayıncılığına çok malzeme vermiş...

ROCK'N ROLL'UN NEŞELİ TARİHİ

GÖVEN
ERKİN ERKAL

Rock müzik yaklaşık 60 yıldır kanımızı kaynatıyor. Tür, 50'lerin başında Goree Carter, Ike Turner ve Fats Domino gibi isimlerle belirlmiş. 1955'te Bill Haley yorumu "Rock Around the Clock" ile dünya sarsılmış. Şarkı, bir filmle birlikte 1956'da ülkemize gelince biz de yoldan çıkmışız.

Rock'n roll müziği vedasının buralara gelişi,mizah dünyamıza da neşe getirmiş. Dönemin gazete ve dergilerini karıştırırken öne çıkanları sıralayalım: Yeni Sabah gazetesinin 20 yaşındaki genç çizeri Öğüz Aral'ın sayfalarayıpattığı vinyetleri görüyoruz önce. Köşe yazılarına, müzik sayfalarına rock'n roll içerikli bir şeyler çizmisi. Ama bunları iş olarak verildiği için çizmiş. Öğüz Aral bu müziği hiç sevmemiştir aslında. İlerleyen yıllarda önce rock'n roll derken heavy metal de hiç haz etmediği müzikler arasında yer almış. Kardeşi Tekin Aral'ın öyle. (Ancak "karma", gelecekte onlara öyle bir oyun oynar ki, 90'larda bu müziğin yükselmesinde istemeseler de büyük pay sahibi olurlar). Öğüz Aral o dönem polisiye tarzın ucuz roman ve sinemada çok tutması üzerine, gazetede

Hayk Mammer adlı bir tipi çizmeye başlar. Çizgi roman bantları gazetelerin olmazsa olmazıdır. Hayk Mammer hikâyesinden bağımsız, bir pazar renkli bir bantta rock'n rollirincisi olur.

Aynı gazetede Öğüz Aral'ın arkadaşı Altan Erbulak da çizmektedir. Onun da yarattığı "Cafer ile Hümmüz" okuyucunun yıllarca tutkununa olacağı tiplereldir. Hikâyenin bir bölümünde günlerce sürececek olan bir rock'n rollbölümüyer alır. Altan Erbulak'ın kendisinden yola çıkarak çizdiği "Coni", naklen yayınlanan bir televizyon şovunda rock'n roll çalmaya başlar. Ortalık karışır. İnsanlar dinledikçe çıldırmaya başlar. Düzen bozulur. Müziğin etkisiyle geçen olaylar önu alınmaz bir hale gelir. Zehrin panzehiri alaturka müzik olacaktır. Bu Öğüz Aral'a büyük bir fikir verir. 1959'da ilk haftalık yerli çizgiroman dergisi Utanmaz

Adam da bu tema üstüne yazılan bir hikâyleye başlar. Eşcinsel ve yozlaşmış bir Elvis tiplmesi vardır. Çalıp söylemeye başladığında ortalkkarışır. Kahramanımız Utanmaz Adam da bir yarışmada onun karşısına "Doktor Civanım" ve Halimem"le kendi rock'n roll'unu yaparak çıkar. Elvisi ezer tabii. Sonraki yıllarda bu hikâyenin genişletilmiş versiyonunu "Girir"daşığzığında, konuk oyuncu olarak Zülfü Livaneli'ye de hikâyeye yer verir.

50'leredönemli. Gazeteler arası rekabette o günlerde çizgiroman çok önemli. Kimi kahramanların bantlardan çıkıp sinemaya uyarlandığı günler. Çizirler el üstünde. Çizdiklerini materal ve transferleri günlerce konuşuluyor. Hal böyleyken 1957'de Milyet gazetesi bir başkapolisiye

mizah çizgiromanla Hayk Mammer'e cevap veriyor: Tekir Hafıye... Yazan; Halit Kıvanç, Çizer; Bedri Koraman. Okuyucuyu aylarca peşinden sürükleyen bu bantların bir bölümünde kahramanımız bir rock'n roll partisinde görüyoruz. Dans edilen ortam büyük bir kavgasahnesi gibi.

Bu arada işi mizah konusu olarak almayıp ciddi bir soruna karşı karşuya olduğumuzu düşünen biri var: Dönemin muhabirlerinden Öğüz "Hayalet" Alpaçın. Hikâyesinin en neşeli kısmı da burası. 1956 yazında rock'nroll gençlerimizi iyice etkisi altına almışken, yılın sonunda "Dünya Sarsılıyor - Rock'n Roll" adlı bir kitap hazırlar. Bakış açısı "Eyyahl Gençlik nereye gidiyor?" şeklindedir. Yazar, farkında olmadan dünyada rock'n roll üzerne yazılmış ilk kitabı imza atmıştır.

Önce rock'n roll'unülkeyegelişi, ardından Sultanahmet'i mesken tutan hippiler ve Anadolu pop'un yükselişi 50 ve 70'li yıllar arasında mizah yayıncılığına çok malzeme vermiş. Hatta sinemada da bir mizah unsuru olarak bolca kullanılmış. 80'li yıllarda heavy metal ve punk yükselirken de mizahçılar konuyu değerlendirmiş. Ama 90'lı yıllara gelince iş değişmiş. Önce, rockve heavy metal dinleyenler yükselmiş. Bunlar da çok eğlenceli konular ama onları da başka zamanlarla tırtırtık. ✱

FERZAN ÖZPETEK

Ferzan Özpetek'in gizemlerle örülmüş son romanı *Bir Nefes Gibi*, hayatının sonbaharındaki bir kadının geçmişe yolculuğunu anlatıyor. Yarım asrı bulan sürgün yıllarından sonra İstanbul'dan ülkesine geri dönen Elsa Corti, eski evinin kapısını çalar; zira yıllardır görüşmediği ablasına hayatının aşkıyla ilgili söyleyecekleri vardır...

KAAN ÇAYDAMLİ

MANTOLAMA

- Amir...
- Amir...
- Eskiden kına geceleri yapardık, hatırlıyor musun?
- Nasıl, kına mı yapıyorduk? Arabesk, oyun havası falan mı çalıyorduk yani?
- Oyun havası çalmış olabiliriz ama kına yakmıyorduk, baya bildiğin kınıyorduk.
- Çızızfakin crays, hakikatten ya, nerdeyse her şeyi kınıyorduk, en azından ben öyle yapıyordum.
- Evet, öyle yapıyordun, kınamasak kına yakmış gibi hisseceğimize yerleri kınıyorduk, hem de kinadıkça gaza geliy dahi da çok şey kınıyorduk, kınalamayı hak etmeyen şeyleri bile.
- Kurrununyanında yaşı da kınıyorduk yani?
- Aynen öyle yapıyorduk, çok eğleniyorduk.
- Evet, artıknıye yapmıyorduz?
- Sanırım artık umursamıyoruz.
- Neyi?
- Şeyleri. Yaşamı belki
- Sanırım, Allah söyletti bak...
- Sanırım. Hak olma ihtimalin bir hayli yüksek.
- Hangi konuda?
- Yaşamı umursamamak konusunda.
- Yaş kaç zede?
- Var biraz.

- Belli. Maşallah. Uzun ömür dileyem ama sana şöyle bi' bakıyorum da ölümsüzlük, "ölümün ta kendisi olmalı" diye düşünmekten kendimi alamıyorum.
- Sanırım öyle.zaten hiç yaşıyormuş gibi hissetmiyorum yüzü yıllardır. Duvara bakmak gibi. Bir ölümünün rüzgâra karşı işlemesi ya da yüzünüduvara dönüp oturması, bu normal. Ama sen duvar gördün mü sandalyeyi önüne çekiyorsun.
- Çünkü ölümün en belirleyici özelliği geri döndürülemez olması. Eğer ölümsüzsen durum tersine döner, geri döndürülemez olan yaşam oluyor. Gelecek gelebilir oluyor. O yüzden duvar gördün mü önüne sandalyemi çek ve izlemeye başlarım, engel olmadığım bir şey bu. Yaşama sahip olan her varlık, var olduğunun farkındadır. Öyle olmalı. Yıllar önce tanıştığım bir piyanist vardı. Şöpen ya da Şöpenhaver, tam hatırlamıyorum. Belki kısa olsun diye Şöpen diyor du kendine. Sanırım o da lanetliydi.
- Haverli Şöpen anlamındadır o, so-

- Bana da öyle seslenirlerdi resmi ortamlarda.
- Neydi senin isim o zamanlarda?
- Gürüni, Metegürüni...
- Gürünlü miydin?
- Yok Gürün, Sivas Gürün
- Yeşillik niydi bari?
- Hem de nasıl.
- Neyse, küçüğü bir kasababarıydı. Küçük bir iş için gitmiştim. Barın üstündeki kiralık üç odadan birinde kalyordum. Sanırım üçüncü gündü çünkü ertesi gün ayrılmıştım kasabadan, çok sabah, çok erken daha ezan okunmadan yola çıkmıştım.
- Küçük bir kasaba barının üst katında kalyordum demiydin di mi?
- Evet.
- Büyük ihtimalle sabahları ezan okunmuyordur o kasabada, o yüzden ezan okunmadan çıktığını sanmışsındır. Ama olsun devam et sen.
- Haklı olabilirsin, işi ikindiye de denk gelmedim zaten. Piyano merdivenin yanında olduğu için odanın içinde gibiydi. Yan odada

kalan din adamı dışında pek şikâyet eden yoktu. Karşı odada kalan bir gazeteci vardı, sanırım araştırmacı gazeteciydi. Boş zamanlarında da kendi yazdığı erotik öykü kitaplarını satıyordu. Kapanana kadar salonda olduğu için onun şikâyet edeceği bir şey yoktu zaten. Öykülerinden biri çok iyiydi, bazen durup dururken aklıma gelir.

- Nerede kalmıştım?
- Erotik öykü diyardın...
- Hah, piyano sesi salonun uğultusunu bastırıyor inçin memnundum, fena da çalmıyordu; net, tutkulu ama yumuşak sesler. Bir şarkı çalmaya başladı, kendi tarzından biraz farklıydı ama şarkı sözleri ilgimi çekti, tam kelimesi kelimesine olmasa da şöyle bir şeydi: "Tüm yaşayanlar ikiye ayrılabilir, var olmanın yettiği ve var olmanın yetmediği varlıklar."
- Şarkı sözüyü di mi bu?
- İki dizesi tabii, diğer sözleri pek aklımda kalmadı.
- Nakarat kısmıdır. O yüzden diline takılmıştır.
- Olabilir.
- Şu senin piyanistin ismi neydi, Arthur olabilir mi?
- İsmini öğrenecek kadar muhabbetimiz olmadı, acilen işe gitmem gerekiyordu. Çok takılmadım.

Amer'kur'du o.

- Sonuçta, yaşama sahip olan her canlı var olduğunun farkındadır ama kimisine sadece var olmak yeter. Sadecevarlığını sürdürmekle ilgili rutinlerle ilgilenir, uyumak, beslenmek, dışkılamak, güvende olmak, hayatta kalmak için ne gerekiyorsa o yanı. Diğerleri için artık zaman vardır. Hayatta kalmak için gerekli her şey yapıldıktan sonra diğerlerinde olmayan bir şeyle yüzleşir, can sıkıntısı. Can sıkıntısı çok can sıkıcıdır. İnsanın canını skar. Bu bir acı türüdür ve hayatta kalmanın önüne geçtiği zamanlar bile olur.
- Ben maçı izlerim. İyisi varsa kesin izlerim yoksa fark etmez yine izlerim.
- Bu çok sıkıcı.
- Sana göre bir iş değil.
- Ben inşa et izlerim, snooker bir de. İyisi yoksa kötüsu, fark etmez. Ayrıca duvar izlemeye de bayılırım, özellikle kötüsünü, kötüsu yoksa iyisini, fark etmez.
- Egermecur değilsen duvarkarşı oturmak rüzgâra karşı işlemek gibi bir şey.
- Evet, sanagöre bi' iş değil.
- Çünkü iş değil.
- Can sıkıntısı eğer gerçekten de temel ihtiyaçların artışı zamanla ilgiliyse, ki böyle olabilir, bu konuda birkaç farkı fikir var ama ciddiye almaya değmez.
- Olusun devam et, genel olarak ciddiye

Can sıkıntısı çok can sıkıcıdır. İnsanın canını skar.

almıyorum zaten.

- Yani, ölümsüzlük hak bütünyle bir can sıkıntısından ibaret olabilir. Çünkü bir ölümsüzlük tek yaşamsal ihtiyacı beslenmektir ki bu da zamanın sonsuzluğu içinde ihmal edilebilir bir büyüklük oluşturur. Ayrıca eğer gerçek anlamda bir ölümsüzlükten bahsediyorsak bence bu zaten "beslenme-free" bir durum olmak zorundadır ki bu bana kalırsa, benim savımı çok güçlü bir şekilde destekliyor.

- Şöyle bi' baktım sana da kalmsıgıbi gözüküyor,Allah affetsin

- Sorun değil.

- Estağfurullah.

- Ne anlatıyordum ben?

- Kınama diyordun, kınamıyorduz artık şeyleri... diyordun... benim orada içim geçmiş iştir. Kusura bakma.

- Estağfurullah.

- Zamanında kınadığım bazı şeyler, ince bir sırsı gibi, yeni çürümeye başlamış bir dişin o ince ama sürekli orada olan, varlıkla yokluk arasındaki şiddetli gibi, sürekli geriyor beni,acıyor yani. Bilirysun ruhu olmayan birinin çektiği vicdan acısı ruhuna değil bedenine yansır. Bundan şikâyetçiyim, hatta kınıyorum. Şiddetle kınıyorum.

- Allah kabul etsin. Epeydir farkındayım bu durumun ama doğrusunu istersen sormaya üşendim, suratında bir sürü yumru çıkmış. Ama çirkinlik de bi' anlamda kendi içinde bir çekicilik taşır. Sen böyle de fena değilsin. Rahat ol yani.

- Allah tuttuğünü altın etsin amir. İsteyince ne güzel konuşuyorsun.

- O senin güzelliğin...

- Ne anlatıyordum ben?

- Yumru çıktı bedenimin görünür yerlerinde diyardın.

- Kınamak aslında başsağlığı dilemek gibi. Edilgin, sonuçta ölümün yarattığı boşluğu, acıyı ve en önemlisi acmasızca hatırlattığı kendi ölümlüğünü hafifletecek ne olabilir ki, "başın sağ olsun" demek o kadar işlevsiz işte. Ama öyle değil, çok derinde bir yere değiyor aslında, o kadar derinde ki fark etmiyorsun ama kum saati gibi içine akıyor, ince ince asla bir değerinin aynısı olmayan sils taneleri gibi ritimsiz içine doluyor. "Üzülmé birader biz de ölümlüyüz ve insanlıkla olan tek ortak paydamız da bu" diyor. Kınamanın etkisi de bu kadar derin işte. Kınadın da ne oldu. Çok zararsız gibi ama öyle değil işte, iki tarafı işliyor, ritimsiz sils taneleri gibi birikiyor. Kınayanda da kınananda da. Kınananın durumu ayrı ama ben şu günlerde kınanala uğraşıyorum, kendimle yani. O kum tanecekleri eğer benim gibi uzun yaşadıysan bir ur gibi büyüyor, uykusuzluk ve acıdan oluşan bir kütle, bir tür pısmınlık.

- Enterasan adamdın ama bu kadar ince olduğunu hiç hatırlamıyorum.

- Görünüş aldatmış seni.

- Estağfurullah.

- Rica ederim.

- Peki amir, nedir? Yani seni en çok acıtan kınama hangisi, kafanda en çok dönen, durup durup geri gelen?

- Hatırlarsın çöle yerleşmiş bir süre.
- Ankara mı?

- Yok o yeni sayılır, devrimden hemen sonra.

- Haaa, büyük buhran yıllarını diyorsun, çok zordu be.

- Evet, Negola's'a yerleşmiştik, Meksika'ya, sessizliğe ihtiyacımız vardı ama sen rahat duramayıp ısı yalıtım sistemleri üreten bir şirkete elimizdeki tüm parayı gömmüştün.

- Fena mı oldu, bugün bu haldeyseki biraz da o yüzden.

- Şüphesiz öyle. Mantolama işine girince nasıl olduysa hükümeti ikna etmiştin, tüm binaların mantolanması için bir kanun çıkmıştı. Çölde.

- O zamanlar için ileri bir adımdı, kabul ediyorum, ısı yalıtımının ısıyı içeride tutmak için olduğunu ikna etmiştim arkadaşları, sonuçta soğutmada da bir anlamda ısıtma...

- Evet, evet.

- Bunun senin acılın ne ilgisivar?

- Biz de kaldığımız apartmanı mantolamak zorundakalmıştık, tüm bina işeyle kaplanmıştı. İşçiler bir haftafalanı neredeyse işkelede yaşamıştı. Yemek için bile inmiyorlardı. Yanağının tekinde kurşun deliği olan bir işçi vardı, hatırlarsın.

- Evet, evet, Ahmet...

- Yemek arasında benim dairenin penceresine yerleşip film izler gibi içeriyi izlerdi, ilk başta rahatsız olmuştum ama insan her şeye alışıyor zamanla. Sanırım duvara bakmaktan sıkılmıştı, etraf da bombos bir çöl olunca, benim daredede bir hayli hareket vardı o sırada.

- Tabii, sende kalyordum.

- Öğle yemeğinde yarım ekmek arası eski kaşar ve salam yerd, içecek olarak da vişne suyu, Tamek, koyu kahverengi işe.

- Evet, her öğlenaynı şeyi yordun.

- İşte beni uykusuz bırakan o, defalarca kınamıştım, "kaşar, salam ve ekmeği anlamın ama vişne suyu ne lanet olası" diye. Sonra bu o kadar büyüdü ki bende artık bir tür vicdan azabı ile salam ya da kaşar olan yemeklerde adeta bir vampirin kana susaması gibi vişne suyuna susuyordum. İşin kötüsü gittikçe daha lezzetli daha uyumlu geliyordu bana. Korkunç olan da bu. Bu yüzden hâlâ hayattaysa onu bulup özür dilemek istiyordum, başka türlü kurtulamayacağım sanırım bu lanetten.

- Büyük geçmiş olsun.

- Senin var mı bu tür bir vicdan ağrın?

- Var. Olmaz mı? Dire Straits.

- Nasıl yani?

- O yıllarda her seferinde, "Bir Dire Straits albümünden daha sıkıcı ne olabilir? Double Dire Straits albümü," diyerek kınıyordum. Artık kafamın içinde başka

- Büyük geçmiş olsun.

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ

Küçük akademi'nin "The melek satır aldam" serisinde

GÖKÜZÜ, YERYÜZÜNÜN MÜCADELEYE TEŞEKKÜRÜDÜR

Küçük akademi'nin "Senden Hata Bir Haber Yok" serisinde

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

arasında bira a istasyondur

GELECEK

ERTUĞRUL

MAVİOĞLU

Gececi yaşta başımı koyduğumda, yorgani üstüne geçmeden hemen önce, buyluğünce ne olacağını dar hayaller kurardım. Diğer çocuklar, hangi düşlerin içine düşerler bilmiyorum ama benim hedefim, algılmış meslek türlerinden biri değildi. Bacacı olmak istiyordum. Hani evlerin çatısına tırmanıp tıkanmış bacacılar temizleyenlerden... Bugün düşündüğümde "güzel kırmış" diyorum. Bacalar isivne dumanın içinde bozulmamak için değil mi? O halde temiz kalmallar.

Anne anlatmıştı, "Damdan düşersin bak, demedi deme. Bir de üstünbaş, ağzın yüzün hep kurum olur. Yıkansan da geçmez komür kararı, hep simsiyah olur tınaklarını arası," gibi sözlerle caydırmaya çalışırdı. Ama ben kararlıyım. Ne Bedi dayım gibi doktor olup bembeyaz önlükler giyip hastaları sağıtlamak, ne komşumuz Fahri abi gibi mühendis olup binalar inşa etmek ne de babam gibi hukukçu olup adalet sisteminin müdahil olmak istiyordum. Merdiveni dayayıp dama çıkacaktım, hayata zıplaya çatılarda gezineceğim, tıkanan bacaları temizleyeceğim, yüzümü gözümü kurumla boyayacağım günlerin gelmesini hayecanla bekliyordum.

Hayır, gözüm yükseklerde değildi. Sanırım rüzgıra, gökyüzüne, güneşe ve bulutlara meftun olmuştum. Üstelik ben bu hayal kurarken, Hedef bulutlara yastık muamelesi yapıyım. Baba Zula kendini bulutların üstünden bırıkmıştı, "Carpe diem" meklemekte uğraşmamıştı ve gelecek mevzu bahis ise o vakitler sakaya yer yoktu.

ENDİŞE

Büyükelimizin mütemadiyen kulanlarımızda çnlayan, okumak dışında başka bir çıkış yolu olmadığını bildiğında dar öğütleri bu denemede hayli yoğunlaştırmış. Farklı vesilelerle bu düşüncenin beyiminde yer etmesi için ne gerekorsa yaptılar. Okuyacak ve bir baltaya sap olabilecek çünkü başka çaremi yoktu bizim.

Oyle ya, zengin değildik. Atadan dededen, tarla tapan miras kalmamış ki, marazları kırbaçaşay, ambarları ağzına kadar mahşule doldurulmuş, kasıkları verdiğimiz kurekleri gen alarak, varışlarmız katlayalım. Ya da üzerimize geçirdiğimiz robotşarablarla belirip sahnedelelimizdevişli bardağı, ağzımızda puryale, ailemizin fabrikalarının tepesinde paraseşile nalmı yağlayıp tenre vahşice o kuyduklarımmın ekmeğini yemeli veriyormuşuz numarası yapılmış...

Aksigibi yeterince fakirde değildik.Fakir olsak, henüz bacakakdar çocukken, enseye tokadı, kuşatmekmeyi bolca ylyeceğimiz bir tamirhaneye çırak girmekmeyi yuksürmek, nihayetinde blegime geçecek altın blegiğin hatırna zula zulmüne kattanabiliriz.

Biz en kötüsüyüydük, şu ortahallı dediklerinden... Ne uzayan, ne kulan, ne eğilen, ne bükülen... Biz kem kürm ederdik, herkes kaderini bir cümleyle özetlerken, Uzun lafın kısı, hayaller bacası tamirciliğiydi ama gerçekler bambaşka olacaktı.

SINAV

Kuşuk yaşlarda kurulan hayaller masalsıdır ve özel çlıarıdan uzaktır. İyliden herkes için talepeeder. Büyömek ise gerçeğin çhvinasınasızca kafaya çakılması demektir. Otonter bir ses, tam kulagiın dibinde "Önce kendini kurtar" diye emir verir. Ruya âleriminde yaşanıyorsaak eyle, gerçeklerini hayalleri dağıtmaya gücünün yettiğini biliniz. İste bu yüzden, gençlik yıllarımda iyiden iyine büyükelimimize benzemeye başladım. O çağlarda, bilatsına herkesin boğazına, adı gelecek kaygısı olan sert birliktikaktırlık, sokak alabilece şkölsün.

Önceleri sadece ödevimizi yetiştirme telaşına düşüp, ikmalekaldığımız dersler nasıl vereceğimizi ilişkin kararlaşa düşünürken, bunların henüz işi günlerimiz olduğu duya sonra anlarız. Nihayetinde üniversite sınavları bir kâbus gibi üzerimize çöker.

Tam bundan da kurtulduklar düşünmek, mutlaka kicişik lafetme, dahası mümkünse derjime çubası için greceğimiz kasvetli mekmelet meselelerini, her yeni kuşağıki kucağımda buluruz.

Mekmelet meseleleri diye hafife almayın sakın. Çok hayaller taşıyor, çok canlar alır da birtürlü düzelmek. Kurban etmek için hep taze bedenleri seçer ve o nedenle varlığını, bütün hantallığı, kokuşmuşluğu ve acımasızlığıyla sonraki kuşaklara devreder.

MAYIN

Amabıu hoyratlık toplamının içinden tesadüfen de olsa sağ salım paçayı kurtarmış olmanız, sizi önünüzde uzaşay giden mayın tarasını geçmekten azade kılmar. Hayat gallesi, herkesi olduğu gibisi de bir girdap misali içine çekecek, toplumun kulanları, çok geçmeden bünyetizi milyonlarca denektahtısından bir haline dönüştürecekler. Tipki anneve babalarımızın yapıtı gibi bir sonraki kuşağın sistemin kalfıyine bir dişiler olarak yetirmesi için kuşuñı fedakârliğı göstermeniz beklenmektedir.

Belki de büyükelimlerin kaderciliği aşlayan öğütlerine kulaklarımızı tıkayıp, kimsenin bozmaya gücünün yetmeyeceği çokluk hayallerimize geri dönmeliyiz.

büyük bir hızla dışına atma becerisiyle tanışmaya hazır olmalıyız. Dinve ahlak kuraları, hukuk normları, gelenekler, lirıçkütürü ve hatta devletin gücünü hesap vermezlikten alan kahredici şiddeti, boyılay zamanlar için vardi. Hem üzerimizde hiçbir haktan alınmadığı halde bir dizi ağır taleptle bulunacaklar, hem de sırfızret ettiniz diye isimizin önüne sosyopat, dengersiz, fe yaramaz, tembel gibi kapaları ıştırıp toplumun dışına atacaktılar.

Bunlarla baş etmek de zorlu bir sınavdır ve kazanmak pek az insanın şansı olabilir. Çünkü yalnızca yok edilecek değil, yok sayılmak da kendisini ancak yaşadığı toplulukta ifade edebilen insanlığın büyük kâbusudur. Düşüncesi bile soğuk terler döktürür, çoğu kez yürünülen yoldan geri döndürür. Pısmank rezi bir ruh durumudur. Ötünsayesinde büyükelim el öpülür, döngüye uyum gösterilir ve bir şeydegeçecekse eğer, bunun kendiliğinden olması için sabırla beklemek gerektiği öğrenilir.

KADER

Kuşuk yaşlarda kurulan hayallerin bir anda darmadağın olması, genç yaşlarımızı istilemeden endişenin iyice baskın hale gelmesinden kaynaklanır. Çünkü kuşuñıznagıdır ki, devasa yıkıcı tekt başımızda kaldırmak zorunda olduğumuzu sanırız. "İşini profesyonelce yapma" zıvalığına atıldıca ezilir, birilerini zengin ederken kendimizi tüketiriz. Öyle ya, hemen hemen herkesin, hayatın gerçekleri denilen sert kayaya tosladığı anda affılamasın, öünde kat edilemeye yolları, dağılan dağların sıralanmış olduğunu düşünmesinin bir manası olamaz. Çünkü kadercilik, hayal gücünü yitirmiş insanın en temel açmazdır.

Kaderci, her şeyin kendiliğinden olup bitmesi bir hayranı seyircisi olmakla başka rol üstlenmez. Felaket dönmelerinde bueliğim ok dahagüçlenir. Mesela yaşanan bütün kötülüklerin üstüne, gelecekte yuzleşmek zorunda kalınacak olan esaret biçimi, bilekleri misliyle sıkabilir. Ya da tam aksine, tecrübe ettiği kötülükler toplanımdan ders çıkararak insanlık, "komşunun külüne muhtaç" olduğunu yeniden keşfedebilir ve "Yarın yarıncağın gayri her yerde her şeyde, hep beraber" olmak için herkesi değişime çağırır.

Ne varki, geleceğe dairbiri kötümser, diğeri iyimser olan bu iki tezin ne kadar birbirine benzediğini görebilmek için asıl olan. Her ikisinin de insanlığı, ahlakı bir sonraki nesilde başka bir rol biçiminde anlamak ve yolumu reddetmek doğrusu. Çünkü insan, geleceğin inşasında rol oynadığı, verili olanı değiştirdiği oranda yaşadığını hissedir.

O yüzden, belkide geleceğimizin kaderciliği aşlayan öğütlerine kulaklarımızı tıkayıp, kimsenin bozmaya gücünün yetmeyeceği çokluk hayallerimizin geri dönmeliyiz. Her okey geçirdiğimiz damlara tırmanıp, kimsenin emelini emelini düşünmek istemeyiz. İst, zehirli luvayı tahlili etmeliyiz. ✎

Ücretsiz PDF Kütüphane: <https://rante.org>

VİLDAN ATASEVER

İyi ki aradım; doğrusunu, yanlışını. Karşıma çıkan ne varsa
aslına, hakikatine. Aramaya devam :)

İyi ki okudum; içimden geçenleri.

İyi ki izledim; günün doğuşunu, batışını. Ve ikisi arasındakiini.

İyi ki dinledim; doğanın hayata vuran sesini.

İyi ki fark ettim; geçen zamanı değiştiremeyeceğimi.

İyi ki seçtim; o an iyi geleni. İyi bitmese de iyi geldi diye
seçtiğim tecrübesini.

İyi ki gittim; aklıma düşen nasibe.

**İyi ki
başladım;**
yarına
ertelememeye.

**İyi ki
anlatıyorum;**
sevdiğim
hikâyeleri.

**İyi ki kabul
ettim;** bu
yaşamda
her şeyin
değişebileceğini...

**İyi ki itiraz
ettim;** itirazım var
bu yalan dolana
) (Ruhun sad olsun.
Mustafa Gürses.)

**İyi ki geride
bıraktım;** gende
kalana.

Hazırlayan: Osman Palaşyık

OT

ALIMERT
ALAN

Akıtsızlar

Yaklaşık 20 yıldır rap müziğin içinde olan **TEPKİ**, doğup büyüdüğü semtin sokaklarını şarkı sözlerine taşıyor. Yeni albümü "212"de de bu kuralı bozmuyor ve yine "ghetto"sunu anlatmaya devam ediyor. **TEPKİ**, mahallesini, çocukluğunu, hayatını, hayallerini ve hip hop'un kendisi için ne ifade ettiğini OT'a anlattı.

BENİMİKİ BİR İSYAN ŞEKLİ

Küçükkenmede orta direk ailelerin yaşadığı gelecek kaygısı taşıyan gençlerin olduğu bir mahallede büyüdüm. Benim ghetto'mun en büyük problemi gelir eksikliği... Haliyle bu da gençlerde çok ciddi bir gelecek kaygısı yaratıyor ve bu durumda insan üretmeyeiyor. Çünkü burada gerçekten hayatta kalmak ve geleceğe doğru bir yön belirlemek için zorlaşıyor. Şarkılarımda ghetto'ndan bahsetmemin sebebi de bu alanda. Düğünün, bizi mahallede bir ailenin evi varsa, o aleyhe senin görüşle bakılıyor. Bu arada ghetto'm son hızla zaman zaman "çok tehlikeli", "ölümcül" felan deniyorum ama çocukluk yıllarıma "Acaba gelecekte ne yapacağım?" diye düşünerek geçirdim ve iyi ki de Hip-Hop'i düşünmüşüm, bugün buradayım.

GENÇLERE YOL AÇIYORUZ

Bazen insanlar "Hem ghetto'nun sorunlarından bahsediyorsun hem de gösterişli kıyılar eşliğinde son model arabaları ve parayı anlatıyorsun" diyorlar ama burada bir ironi yok. Bir insanı aç bırakırsanız, düğünceği tek şey yemek olur. Açlığın size düğündüreceği tek şey budur... Bir insanın hayat standartlarını elinden alırsanız televizyonda da ona sürekli çok lüks hayatlar, ihtiyacı yapmaları gösterirsiniz, o insan baki bulunduğu mahalleden çıkıp böyle hayatı istediğini, arzu ettiğini başındır. Başındır da "Baptim" der. Yani teskin olarak burada bahsedilen şey: "Ghetto, açlık, kıyın, hiç paramız yok ama almamda araba var" değil. Tam tersi: "Ghetto, açlık, kıyın, dolmuşa biniyoruz, metrobus çok kalabalık ve sıkıntılı bir yer ama bir gün kendi arabamıza bineceğiz ve göreceksiniz." Yani bu bir bakış açısı ve bir isyan şekli. Nitekim bugün

Rap müzik patlamasının daha başındayız, henüz zirve noktasına gelmedik.

başındayızda da hâlâ ayni mahallede başka gençler başarsın diye onların yolunu açmaya çalışıyoruz.

RAP PATLAMASI HENÜZ BAŞLAMADI

Yıllardır beklenen rap müzik patlamasının başındayız, daha zirve noktasına gelmedik. Çocukluğumdan beri bu için içindeyim. Yıllar içinde gelişimi gördüm, yapıdım. Tabii ki. Pıkı noktasından sonra ilere aşağıya doğru düşmeye başlayacak ama şu anda halen tırmandığını düşünüyorum. Bu yüzden sonra yaptığımız şeylerin içini biraz daha doldurmamız gerekiyor. Oradan sonrası biraz daha derli toplu olacak.

Hip-Hop gerçekten bir hayat stili, ben de bunu benimsedim. Siz, giyim kusamınızdan beslenme şeklinize kadar etkileyecek bir olay. Bunu açmam gerekince, çocukluğum Breakdance yaparak geçti, sonra bir dönem grafiti yaptım, daha sonra da rap yapmaya başladım. Bu süreç, de hayatımı etkileyen her konuda kendini gösteriyor. Mesela yıllar öncesinde ayakbaşı bile alırken bir Hip-Hop'çinin daha önce giyindiği bir ayakkabı olmak diye düşünüyordum. Bunun hancinde, sürekli Hip-Hop ile alakalı filmler izlerdik. Bu filmler, zaman zaman kriminal filmler, zaman zaman da kültürel filmler olabiliyordu. Bu bir süre sonra insana bir tavır getirmeye başlıyordu. Bu yüzden, konuşmada, düğünde her şeyde hissediliyordu.

KENDİMİ MÜZİKLE TEDAVİ ETTİM

Korona günlerinde üretmek ve evde spor yaparak geçirdim. Müziğin daha farklı bir noktaya getirmek için kafa yordum. Korona nedeniyle 30 konserlik turnem iptal oldu, bu zamanı yeni şarkılar yazarak değerlendirirdim. Bu süreçte kaydettiğim başka işler de oldu, mesela yeni mavi single'im "Merhem". Evimde geçirdiğimiz günler psikolojik anlamda hepimiz zorladı ama bu ruhi halinden en çok sevdiğim işler ve en mümkün hale geldi.

EYLEMTE

HAYAT

kırkların ortasında
gün gelir
on dokuz yaşın kanar

SİRTAKI

tahta bir iskemlenin
denizden nem kapmış teditirginliğinde
akarken sana doğru

ay şahit

öpuştük

bir martı uçu üstümüzden

kale'de bir taş inledi

beyaz bir kayık salındı ipinden

bir odun daha attı ateşe meyhaneci

bir ada seslendi uzaktan:

hani sirtaki!

göl dalına mı

astık geceyi

yıldız mı kaydı

sevgilim

hangi tanrıya

şükretmeli?

ÇAĞLA

nasil dökülüyorsun
içime

nasil serin bir pınar

bir mavi oluyorum-

engin

bir kızıl-

coşuyorum

sanki devrim

dünyanın bütün seni seviyorumları
bideyim

[illegible]

Selçuk Altun'un Yeni Romanı Çıktı

Selçuk Altun'un yeni romanı *Ayrılık Çeşmesi Sokağı*'nin gizemli atmosferine kör bir Osmanlı çeşmesinin tanıklığında davet ediyoruz. Romanın iki ana karakterini bekleyen büyük sırda doğru yaklaşıırken, ustaca aktarılan ilginç yan hikâyelerle pek çok tarihi olaya, kişiye, sanat yapıtına kısacası hayata dair bilgilerle donatıyoruz.

Ayrılık Çeşmesi
Sokağı
Selçuk Altun
148 sayfa, 14 TL

Minimum
Miktarla
QR ile ödemeniz
ücretsiz
kargo!

iskultur.com.tr

- facebook.com/iskultur
- twitter.com/iskultur
- instagram.com/isbankasikulturyayinlari

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

BENİ YARIN YOKMUŞ GİBİ SEV

